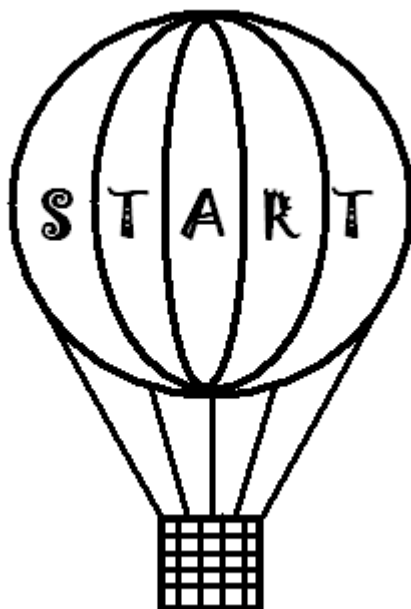

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

START

verze č. 3

(platnost od 01. 09. 2020)

***ZÁKLADNÍ ŠKOLA DUKELSKÝCH HRDINŮ,
KARLOVY VARY, MOSKEVSKÁ 25,
příspěvková organizace***

Obsah

1	Identifikační údaje	4
2	Charakteristika školy	5
2.1	Velikost a úplnost školy	5
2.2	Podmínky školy	5
2.3	Charakteristika pedagogického sboru.....	5
2.4	Dlouhodobé projekty	6
2.5	Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	6
2.6	Partneři školy	6
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	9
3.1	Pojetí školního vzdělávacího programu (zaměření školy)	9
3.2	Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu	10
3.3	Výchovné a vzdělávací strategie	12
3.4	Strategie naplňování klíčových kompetencí.....	12
3.5	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	13
3.5.1	Zabezpečení výuky žáků s priznanými podpurnými opatřeními prvního až pátého stupně. 13	
3.5.2	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných.....	16
3.6	Profil absolventa	18
3.7	Začlenění průřezových témat.....	18
3.7.1	Začlenění průřezových témat do ročníků a předmětů	21
3.7.2	Realizace průřezových témat	24
4	Učební plán	29
4.1	Poznámky k učebnímu plánu.....	32
5	Učební osnovy.....	33
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	33
5.1.1	Český jazyk a literatura	34
5.1.2	Cizí jazyk.....	76
5.1.3	Anglický jazyk	76
5.1.4	Německý jazyk.....	103
5.1.5	Další cizí jazyk	108
5.1.6	Ruský jazyk	108
5.1.7	Německý jazyk.....	114
5.1.8	Konverzace v anglickém jazyce	120
5.2	Matematika a její aplikace	124
5.2.1	Matematika.....	124
5.3	Informační a komunikační technologie	154

5.3.1	Informatika	154
5.4	Člověk a jeho svět.....	169
5.4.1	Prvouka.....	172
5.4.2	Vlastivěda.....	179
5.4.3	Přírodověda	185
5.5	Člověk a společnost	191
5.5.1	Dějepis.....	193
5.5.2	Občanská výchova.....	211
5.6	Člověk a příroda	228
5.6.1	Fyzika	229
5.6.2	Chemie	241
5.6.3	Přírodopis	254
5.6.4	Zeměpis	265
5.7	Umění a kultura	276
5.7.1	Hudební výchova.....	277
5.7.2	Výtvarná výchova	289
5.8	Člověk a zdraví.....	300
5.8.1	Výchova ke zdraví.....	301
5.8.2	Tělesná výchova	310
5.9	Člověk a svět práce.....	338
5.9.1	Praktické činnosti	339
5.9.2	Svět práce	350
6	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	354

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

START - Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Kód: 79 – 01 – C/01

Název školy: Základní škola Dukelských hrdinů Karlovy Vary, Moskevská 25, příspěvková organizace

Adresa školy: Moskevská 1117/25

360 01 Karlovy Vary

IČO: 70933766

IZO: 102088527

RED-IZO: 600067441

Ředitelka školy:

Mgr. Bc. Eva Doušová

Koordinátorky ŠVP:

Mgr. Bc. Hana Lejsková

Mgr. Miloslava Procházková

Kontakty:

telefon:+420 353 226 984, +420775855597

web: www.zsdukla.cz

e-mail: info@zsdukla.cz

Zřizovatel školy:

Název: Město Karlovy Vary

Adresa: Moskevská 2035/21

361 20 Karlovy Vary

IČO: 254657

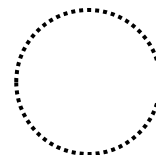
Kontakty: telefon: 353 118 111

www.mmkv.cz

Platnost dokumentu:

Od 01. 09. 2020

.....
Mgr. Bc. Eva Doušová
ředitel školy

razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Velikost a úplnost školy

Základní škola Dukelských hrdinů Karlovy Vary, Moskevská 25, příspěvková organizace, je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Na prvním i druhém stupni jsou zpravidla dvě paralelní třídy v ročníku. Kapacita školy je stanovena na 500 žáků.

Budova základní školy je situována v centru města, v těsné blízkosti autobusového a vlakového nádraží a zastávky městské autobusové hromadné dopravy. Jedná se o budovu s mnohaletou školní tradicí, neboť již od roku 1904 poskytuje žákům zázemí, vzdělání a dobrou přípravu pro život.

2.2 Podmínky školy

Škola disponuje kmenovými učebnami pro každou třídu, odbornými učebnami pro chemii, fyziku, jazykovou učebnou pro výuku cizích jazyků, dvěma tělocvičnami a školním hřištěm. Ve škole je zřízena počítačová učebna s 28 pracovními místy, multimediální učebna s 30 počítačovými stanicemi, školní cvičná kuchyňka a školní dílna pro výuku praktických činností. Všechny třídy jsou vybaveny moderním školním nábytkem. Škola splňuje všechny hygienické a estetické požadavky. Žáci mají možnost o přestávkách využívat prostory chodeb pro volný pohyb, mohou využívat potravinového a nápojového automatu, který zaručuje dodržování pitného režimu žáků. Sociální zázemí splňuje všechny hygienické normy pro žáky a učitele. V přízemí školy jsou vybudovány prostory pro šatny žáků.

Školní kuchyně zajišťuje přípravu a výdej obědů ve školní jídelně s možností výběru ze dvou jídel. Prostory školního stravování jsou náležitě vybavené a rovněž splňují přísné hygienické normy.

Škola provozuje školní družinu pro žáky prvního stupně, školní klub pro žáky druhého stupně a nabízí žákům odpolední volnočasové aktivity formou kroužků (sportovních, výtvarných, cizojazyčných, nápravy řeči, informatiky a další). Zákonní zástupci mají možnost komunikovat se školou prostřednictvím programu „Bakalář“ (funguje jako žákovská knížka přes internet) a pomocí webových stránek, které poskytují informace ze života školy a kde jsou mj. zveřejňovány důležité školní dokumenty jako např. organizační zajištění příslušného školního roku, výroční zprávy školy, řády školy, měsíční plány školy a jídelníček školní jídelny a další.

Škola má k dispozici i prostory pro pedagogické a nepedagogické pracovníky (ředitelnu, kancelář zástupkyně, sekretariát a kancelář ekonoma školy aj.). Kancelář výchovné poradkyně slouží nejenom pro práci výchovného poradce, ale i ke konzultacím zákonných zástupců s vyučujícími. Pedagogové mají možnost využívat moderně vybavené sborovny. Všechny kanceláře jsou vybaveny komunikační technikou, která umožňuje rychlý kontakt se zákonnými zástupci i širokou veřejností.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Výuku žáků zajišťuje kvalifikovaný pedagogický sbor, který tvoří ředitelka školy, zástupkyně ředitelky, učitelé I. a II. stupně včetně 1 výchovné poradkyně, 1 koordinátora prevence sociálně-patologických jevů, 2 koordinátorek ŠVP, 1 koordinátora ICT, a vychovatelek školní družiny a školního klubu. Naše škola má rovněž k dispozici kvalifikované pedagogické asistentky, logopedickou asistentku, asistentku pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pro nápravu SPU.

Sbor je smíšený s většinovou převahou žen, věkově pestrý, od mladých pedagogů až po zkušené kolegy. Počet pedagogů odpovídá celostátním normativům.

Vzdělávání pedagogů probíhá dle Dlouhodobého plánu personálního rozvoje pedagogických pracovníků. Většina vyučujících se pravidelně zúčastňuje celé řady kurzů a seminářů. Jedná se o školení zaměřená na reedukaci vývojových poruch – dyslexii, dysgrafii a dysortografii, na moderní trendy alternativního vzdělávacího procesu, projektové vyučování, výchovné problémy mládeže, prevenci šikany, informační technologie a její využívání ve školní praxi. Vyučující na I. i na II. stupni si průběžně doplňují jazykové vzdělání.

2.4 Dlouhodobé projekty

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech žáků a pedagogů. Žáci v těchto projektových aktivitách získávají velmi důležité poznatky z oblasti výuky a procvičují si týmovou spolupráci, která mimo jiné vede k zlepšování vztahů ve třídním kolektivu. Projekty procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Prostřednictvím projektů žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností. Rozšíření nabídky žákovských aktivit a též zlepšení vybavení novým moderním technickým zařízením nám umožňuje realizace projektů MŠMT, Evropské unie aj.

2.5 Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Informovanost zákonných zástupců o plánování, průběhu a výsledcích vzdělávání žáků

Zákonní zástupci jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně na třídních schůzkách nebo při konzultacích s jednotlivými vyučujícími. Pro žáky a zákonné zástupce je zřízena elektronická žákovská knížka, jejíž výhodou je možnost komunikace s vyučujícím a okamžitá kontrola známek přes internetové připojení. Dobrá spolupráce se zákonnými zástupci je jedním z hlavních cílů školy a má na naší škole dobrou a dlouholetou tradici. Velmi podstatné pro správnou realizaci školního vzdělávacího programu je vtažení rodičů do procesu vzdělávání svých dětí.

Zákonní zástupci mají možnost využívání poradenských služeb z oblasti výchovy a vzdělávání žáků. Tyto služby jsou poskytovány kvalifikovaným výchovnou poradkyní, která je zároveň metodikem primární prevence. Výsledky této spolupráce se pozitivně odrážejí ve výuce a chování žáků.

Školská rada

Školská rada byla ustanovena 30. 11. 2005 jako pětičlenný orgán zástupců nezletilých žáků, pedagogických pracovníků školy a zástupců zřizovatele. Zájmem vedení školy i všech jejích pracovníků je, aby obě strany úzce spolupracovaly a napomáhaly tak budovat otevřené a pozitivní vztahy s širokou veřejností.

2.6 Partneři školy

Jsme školou úzce spolupracující s několika institucemi a osobnostmi, které podporují rozvoj školy, vzdělávací program a jeho evaluaci. Patří mezi ně celá řada státních institucí, partnerských škol, ale i neziskových organizací. Někteří partneři poskytují škole poradenskou

činnost, s jinými se společně se podílíme na projektech, jejichž cílem je doplnit a obohatit probíranou látku poutavou formou. Projekty umožňují žákům ověřit si znalosti či vyzkoušet některé činnosti přímo v praxi. Tyto programy mohou být realizovány jak v prostorách školy, tak v zajímavém prostředí konkrétních partnerů, a to formou návštěv, besed, přednášek, interaktivních programů, exkurzí, workshopů atd. Mezi partnery školy patří:

Krajské muzeum Karlovy Vary

Zámecký vrch 463/22
360 01 Karlovy Vary

Městská policie Karlovy Vary

Moskevská 913/34
360 01 Karlovy Vary

Pedagogicko psychologická poradna

Lidická 590/38
360 01 Karlovy Vary

Krajská knihovna Karlovy Vary

Závodní 378/84
360 06 Karlovy Vary - Dvory

Úřad práce Karlovy Vary

Závodní 385/98
360 01 Karlovy Vary

Speciálně pedagogické centrum

Vančurova 83
Karlovy Vary – Stará Role

Zřizovatel

Magistrát města Karlovy Vary
Moskevská 21
360 20 Karlovy Vary

Česká školní inspekce

Kollárova 552/15
Karlovy vary – Drahovice

Krajský úřad Karlovarského kraje

Závodní 353/88
Karlovy Vary – Dvory

Svět záchranářů (Dětské dopravní hřiště)

Západní 1822
Karlovy Vary

Asociace „Záchranný kruh“

5. května 155/8
360 01 Karlovy Vary

Galerie umění Karlovy Vary

Goethova stezka 6
360 01 Karlovy Vary

Interaktivní galerie Becherova vila

Krále Jiřího 1196/9
306 01 Karlovy Vary

Střední průmyslová škola Ostrov

Klínovecká 1197
363 01 Ostrov

Hvězdárna a radioklub lázeňského města Karlovy Vary o.p.s.

K Letišti 144, P. O. Box 175
360 01 Karlovy Vary

Středisko výchovné péče

Sportovní 297/28
360 01 Karlovy Vary

Mateřská škola "Studánka"

Krymská 10, 360 01
Karlovy Vary – Tuhnice

Mateřská škola „Zdravá mateřská škola“

Krymská 12, 360 01
Karlovy Vary - Tuhnice

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Pojetí školního vzdělávacího programu (zaměření školy)

Základní vzdělávání musí být užitečnou službou občanům a má reflektovat i jejich očekávání a individuální potřeby. Takového cíle nelze dosáhnout, aniž by se změnilo tradiční chápání funkcí školy. Posláním školy v takovém případě nemůže být pouhé zprostředkování sumy vědomostí a zkoušení žáků z faktografických přehledů.

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení. A to nikoli encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem. Charakter práce pak má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Takto formulovaný obecný koncepční záměr školního vzdělávacího programu vychází z přesvědčení, že kvalita vzdělávací služby školy nemá být primárně posuzována podle tradičně chápaných tzv. vzdělávacích výsledků. Za tyto výsledky bývají nejrůzněji považovány pouhé faktografické znalosti žáků zjišťované testováním.

Naší prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Škola je otevřená všem žákům, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků s podpůrnými opatřeními a žáků nadaných i s mimořádným nadáním. O podobnou proměnu školy se pokoušíme společně se zákonnými zástupci našich žáků a odborníky z pedagogické veřejnosti. Připojujeme se ke vzdělávacím trendům v Evropě a chceme rozvíjet u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě v 21. století. V rámci procesu vzdělávání se věnujeme mimo jiné následujícím kompetencím:

Učení

- Být schopen vzít v úvahu zkušenost,
- dávat věci do souvislostí,
- organizovat svůj učební proces,
- být schopen řešit problémy,
- být zodpovědný za své učení.

Objevování

- Získávat informace z různých zdrojů a posoudit jejich věrohodnost,
- zvažovat různé zdroje dat,
- radit se s lidmi ze svého okolí,
- konzultovat s experty,
- vytvářet a pořádat dokumentaci.

Myšlení a uvažování

- Chápat kontinuitu minulosti a současnosti,
- nahlížet aspekty rozvoje společnosti kriticky,
- být schopen se vyrovnávat s nejistotou a komplexností situace,
- účastnit se diskusí a vyjadřovat vlastní názor,
- vnímat politický a ekonomický kontext při vzdělávání a práci,
- hodnotit sociální chování související se zdravím, životním prostředím,
- vnímat hodnoty umění, literatury atd.

Komunikace

- Rozumět a domluvit se, číst a psát ve více jazycích,

- být schopen prezentovat, mluvit na veřejnosti,
- obhajovat a argumentovat vlastní názor,
- naslouchat a brát v úvahu názory druhých,
- vyjadřovat se písemnou formou,
- rozumět grafům, diagramům a tabulkám.

Kooperace

- Být schopen spolupráce a práce v týmu,
- činit rozhodnutí,
- řešit konflikty,
- posuzovat a hodnotit,
- navazovat a udržovat kontakty.

Práce

- Vytvářet projekty,
- brát na sebe zodpovědnost,
- přispívat k práci skupiny a společnosti,
- organizovat svou vlastní práci,
- projevovat solidaritu.

Adaptace

- Využívat informační a komunikační techniky,
- být flexibilní při rychlých změnách,
- nalézat nová řešení,
- být houževnatý v případě obtíží.

3.2 Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program „START“ klade hlavní důraz na komunikaci, kooperaci a práci s informacemi. Základem programu naší školy je přechod od školy transmisivního typu ke škole typu konstruktivního. Chceme, aby absolvování tohoto vzdělávacího programu bylo pro žáka dobrým startem do života, stabilní základnou, kterou lze rozvíjet, rozšiřovat a budovat po celý život.

Umožnit žákům osvojit si strategie a motivovat je pro celoživotní učení.

Podpora žáků k učení se:

- Vybírat si a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení,
- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a v praktickém životě,
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie.

Podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy.

Podpora žáků k učení se:

- Samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- uvádět věci a znalosti do souvislostí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy,
- volit vhodné způsoby řešení úkolů, sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů, aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových úkolů a situací.

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.

Podpora žáků k učení se:

- Formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- naslouchat jiným a porozumět jim,
- obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací.

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.

Podpora žáků k učení se:

- Spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu, podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- aktivně přispívat k diskusi, umět v diskusi obhajovat vlastní názor, ale i respektovat zkušenosti a názory jiných.

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.

Podpora žáků k učení se:

- Mít zdravé sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnost vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory,
- řešit praktické problémy a životní situace na základě pochopení principů, jimiž se společnost řídí, znát svá práva i povinnosti,
- schopnosti hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných.

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.

Podpora žáků k učení se:

- Schopnosti ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,
- vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory.

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně odpovědný.

Podpora žáků k učení se:

- Schopnosti ochrany vlastního zdraví i zdraví ostatních,
- používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky, rozhodovat se správně, zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných,
- dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví.

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

Podpora žáků k učení se:

- Vnímat kulturní i historické dědictví jako významný fenomén,
- být vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných.

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopností v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Podpora žáků k učení se:

- Využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost,
- rozvíjet své podnikatelské myšlení, orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, chápat podstatu, cíl a riziko podnikání.

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy:

- Využívání různých zdrojů informací,
kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní např.
  - učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými, apod.)
  - žáci mají k dispozici školní knihovnu a mohou využívat školní počítače s připojením na internet i mimo výuku.
- Využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky, při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků (moderní pedagogické trendy, skupinová práce, dialog, projekty, integrace výukových oblastí atd.), *kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.:*
  - škola organizuje tematicky zaměřené projekty a exkurze, kde si žáci ověřují využitelnost školních poznatků v praxi.
- Spolupráce s rodiči a dalšími institucemi – školní rada, obec, fakulty, pedagogicko-psychologická poradna, občanská sdružení atd.
kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.:
  - žáci se účastní veřejných odborných i kulturních akcí, na kterých aktivně vystupují se svými příspěvky.
- Proměna klimatu školy (tvůrčí, partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem).
kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní.

3.4 Strategie naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí. Naplňování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu žáků je možno izolovaně popsat následujícím způsobem.

Kompetence k řešení problémů rozvíjíme zejména učením v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaná data jednotlivých oborů, ale u dětí vytváříme ucelený obraz světa. Žákům jsou předkládány takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti, resp. vzdělávacích oblastí a tudíž i více přístupů k řešení. Tyto kompetence rozvíjíme také

využíváním co největšího množství zdrojů informací – prací s knihou, internetem, praktickými pokusy, vlastním výzkumem žáků.

Kompetence k učení rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka. Hlavními strategiemi jsou kooperativní učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení žáků.

Kompetence komunikativní rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků při zpracovávání třídních a školních projektů z nejrůznějších oblastí a jejich výstupů.

Kompetence sociální a personální budujeme formami sociálního učení. Snažíme se děti zapojit do organizace činnosti třídy a školy. V rámci skupinového vyučování žáci přejímají různé role.

Kompetence občanské rozvíjíme hlavně učením sociálním, metodami sebepoznávání a seznamování žáků s jejich právy, odpovědností a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice.

Kompetence pracovní u žáků rozvíjíme opět formou projektové činnosti, skupinové a individuální práce. Důležitou cestou k uvědomění si důležitosti znalostí pracovních postupů a dovedností, používat pracovní nástroje v nejširším smyslu, je hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí.

3.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, žákům s podpůrnými opatřeními, žákům nadaným i žákům s mimořádným nadáním. Na základě diagnostiky školského poradenského zařízení (ŠPZ) jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Žáci s podpůrnými opatřeními i žáci nadaní a mimořádně nadaní jsou integrováni v rámci běžných tříd. Na základě odborného posudku poradenského pracoviště třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci, ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka, vytváří a realizují individuální vzdělávací plán (IVP). Struktura IVP vychází z platné právní úpravy, je doplněna v případě potřeby dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Hlavním úkolem školního poradenského pracoviště je poskytovat péči všem žákům školy, a to jak žákům se specifickými vzdělávacími potřebami, tak žákům nadaným a žákům s mimořádným nadáním. Cílem je vytvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence každého jedince, nabízet nejschopnějším žákům možnosti realizace odpovídající úrovně jejich nadání, i podporovat žáky méně nadané a rozvíjet postupně jejich kompetence.

Školní poradenské pracoviště naší školy řídí výchovná poradkyně, která koordinuje činnost třídních učitelů, učitelů ostatních předmětů, asistentů pedagogů a asistentky pro nápravy SPU a je též pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

3.5.1 Zabezpečení výuky žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně.

Škola je otevřená žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním i sociálním znevýhodněním. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě

s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s priznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem či ostatními pedagogy školy se snaží detekovat obtíže výchovného i výukového charakteru žáků již v zárodku a snaží se hledat možná řešení problémů.

V případě výukových potíží je to především včasné rozpoznání specifických poruch učení, které provádí výchovná poradkyně v součinnosti s třídním učitelem. Při vzdělávání žáků je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Následují konzultace se zákonnými zástupci jednotlivých žáků, kdy se stanoví vhodné metody a formy práce žáka ve škole a specificky zaměřené procvičování na doma. S učiteli jsou probírány momentální možnosti dítěte, vhodná forma zjišťování dovedností, znalostí a hodnocení výkonu žáka.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory. Škola identifikuje speciální vzdělávací potřeby žáka, navrhuje podpůrná opatření v 1. stupni podpory, realizuje podpůrná opatření v 1. stupni podpory a vyhodnocuje podpůrná opatření.

Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu a je určen pro práci daných vyučujících s konkrétním žákem. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Plán stručně popisuje, kde má žák problémy, co se v postupech práce změní a jak se to promítne do metod práce, organizace vzdělávání žáka i jeho hodnocení.

Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků školy. Pro žáky s priznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP.

V případě, že škola zjistí, že tato podpůrná opatření stačí k naplnění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, bude je dále používat do té doby, po kterou jsou efektivní (může to trvat celou školní docházku...).

V případě, že nejspíše po šesti měsících škola zjistí, že podpůrná opatření, která realizuje, nestačí a nenastalo očekávané zlepšení ve výkonech (chování, projevech...) žáka, bude kontaktovat prostřednictvím zákonného zástupce školského poradenského zařízení. Pro tento případ zpracuje škola (třídní učitel ve spolupráci s výchovnou poradkyní) zprávu o poskytnuté pedagogické podpoře, ve které jasně uvede:

- jaký problém ve vzdělávání žáka nastal,
- jaká podpůrná opatření byla uplatňována,
- jak jsou vyhodnocena.

Školské poradenské zařízení provede diagnostiku žáka a na jejím základě stanoví:

- zda je v kompetenci školy pokračovat v uplatňování podpůrných opatření 1. stupně (mohou být navržena jiná opatření z tohoto stupně),
- zda jsou speciální vzdělávací potřeby žáka natolik závažné, že je třeba využít podpůrných opatření z vyšších stupňů podpory (druhého až pátého stupně podpory).

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ (pedagogicko psychologické poradny, speciálně-pedagogického centra). Školské poradenské zařízení identifikuje speciální vzdělávací potřeby žáka, navrhne podpůrná opatření ve 2. až 5. stupni podpory, spolupracuje se školou (metodicky vede) při jejich realizaci, vyhodnocuje efektivitu navržených a poskytovaných podpůrných opatření. V případě, že ŠPZ doporučí vypracování Individuálního vzdělávacího plánu (IVP), podávají zákonní zástupci žádost o jeho vytvoření řediteli školy. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů a výchovnou poradkyní, zákonní zástupci se s ním seznámí a pak svým podpisem potvrdí jeho plnění.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého stupně je ŠVP podkladem pro tvorbu IVP. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka.

V případě podpůrného opatření spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů pro žáky od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV. Minimální doporučenou úroveň, která je stanovena v ŠVP ZV Start pro 3., 5. a 9. ročník, rozpracuje třídní učitel či učitel konkrétního vyučovacím předmětu na základě doporučení školského poradenského zařízení pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením.

Specifikace provádění podpůrných opatření

- Uplatnění zdravotních hledisek a respektování individuality a potřeb žáka,
- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,
- střídání forem a činností během výuky,
- využívání skupinové výuky,
- postupný přechod k systému kooperativní výuky,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- zohlednění druhu, stupně a míry postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání,
- provádění potřebných změn, případně úprav školního prostředí,
- spolupráce se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráce s odborníky

z jiných resortů (zejména při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů),

- podpora nadání a talentu žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky,
- úprava a formulování očekávaných výstupů vzdělávacích oborů v jednotlivých obdobích tak, aby byly pro tyto žáky z hlediska jejich možností reálné a splnitelné, a těmto výstupům přizpůsobit i výběr učiva,
- umožnění – pokud zdravotní stav žáka (žáků) objektivně neumožňuje realizaci vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru ŠVP nebo jeho části – nahrazení příslušného vzdělávacího obsahu nebo jeho části příbuzným, případně jiným vzdělávacím obsahem, který lépe vyhovuje jeho (jejich) vzdělávacím možnostem,
- pravidelné a systematické doučování ve škole,
- podpora přípravy na školu v rodině,
- umožnění v případě potřeby, v souladu s právními předpisy, působení asistenta pedagoga ve třídě nebo studijní skupině.

3.5.2 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola vyhledává a rozvíjí talent, nadání a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování nadání a mimořádného nadání žáků spolupracuje s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje IVP se strukturou dle právní úpravy. Mimořádně nadaní žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky. V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání.

Pro rozpoznávání a rozvíjení mimořádného nadání má základní vzdělávání zcela zásadní význam. Především jde o etapu vzdělávání, kterou prochází celá populace žáků, zároveň jde o období, které je dostatečně dlouhé pro systematické sledování žáků, pro rozpoznávání jejich nadání, pro vhodnou motivaci a rozvoj jejich nadání i pro možnost jejich uplatnění v konkrétních činnostech. Tito žáci potřebují specifickou péči a pomoc ze strany školy i rodiny, především při stimulaci a vytváření vhodných podmínek.

Identifikace mimořádného nadání je dlouhodobý proces. Uplatňují se při něm metody pedagogické, psychologické, pedagogicko-psychologické i laické. Jde především o pozorování žáků ve školní práci, rozbor výsledků práce žáka a portfolia žáka, hodnocení testů a úloh, rozhovory se žákem a jeho zákonnými zástupci. Především u žáků do 9 let je náročné jednoznačně stanovit, zda se jedná o mimořádné nadání, nebo o nerovnoměrný (zrychlený) vývoj, který se postupně může vyrovnávat s věkovou normou a ve výsledku se může pohybovat v pásmu lepšího průměru.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Individuální vzdělávací plán nadaného a mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s výchovnou poradkyní a učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka a též se školským poradenským zařízením. IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v souladu

s platnými právními předpisy. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je vytvořen nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení.

Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i na kratší období než je školní rok. IVP může být upravován a doplňován v průběhu školního roku.

Výchovná poradkyně zajistí informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovná poradkyně po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka zaznamená informace o zahájení poskytovaných podpůrných opatření podle IVP do školní matriky.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky:

Školní poradenské pracoviště naší školy řídí výchovná poradkyně, která koordinuje činnost třídních učitelů, učitelů vyučovacích předmětů a je pověřena spoluprací se školským poradenským zařízením v rámci péče o nadané a mimořádně nadané žáky.

Specifika mimořádně nadaných žáků:

- žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky,
- problematický přístup k pravidlům školní práce,
- tendence k vytváření vlastních pravidel,
- sklon k perfekcionismu a s tím související způsob komunikace s učiteli, který může být i kontroverzní,
- vlastní pracovní tempo,
- vytváření vlastních postupů řešení úloh, které umožňují kreativitu,
- malá ochota ke spolupráci v kolektivu,
- rychlá orientace v učebních postupech,
- záliba v řešení problémových úloh zvláště ve spojitosti s vysokými schopnostmi oboru; přeceňování svých schopností u žáků s pohybovým nadáním,
- kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů,
- vhled do vlastního učení,
- zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky, především ve vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte,
- potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí.

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků by měl způsob výuky žáků vycházet důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciací.

Specifikace provádění podpůrných opatření pro nadané a mimořádně nadané žáky

- Předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
- individuální vzdělávací plány,
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu,
- zadávání specifických úkolů,
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů,
- vnitřní diferenciací žáků v některých předmětech,
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších

ročnících,

- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka,
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol,
- možnost přeřazení do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky.

3.6 Profil absolventa

Žák by měl

- Zvládnout základní učivo definované v ŠVP ZV START tak, aby je mohl v běžném životě využívat,
- samostatně myslet a pohotově se rozhodovat,
- samostatně řešit zadané úkoly a samostatně získávat informace potřebné ke splnění zadaného úkolu,
- při získávání informací umět pracovat s textem, mluveným slovem, elektronickými nosiči dat, s internetem,
- osvojit si pohotový a kultivovaný ústní a písemný projev v mateřském jazyce,
- pochopit historii našeho státu v kontextu světových dějin,
- vytvořit si základní mravní a estetické postoje své osobnosti,
- pochopit základy analýzy společenských jevů a problémů, na základě vlastního hodnotového žebříčku vytvořit jasné názory a postoje,
- ovládat znalosti informačních technologií na odpovídající úrovni,
- rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

3.7 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy všech průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Začlenění jednotlivých průřezových témat je uvedeno v kapitole 3.6.1 Začlenění průřezových témat do ročníků a předmětů. Některá z průřezových témat jsou integrována do vyučovacích předmětů a realizována formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů. Přehled aktuálních projektů v jednotlivých ročnících (zvolená forma, časová dotace a výsledný produkt) je zpracován v kapitole 3.6.2 Realizace průřezových témat ŠVP.

Osobnostní a sociální výchova

- **Osobnostní rozvoj**

- *Rozvoj schopnosti poznávání*
- *Sebepoznání a sebepojetí*
- *Seberegulace a sebeorganizace*
- *Psychohygiena*
- *Kreativita*

- **Sociální rozvoj**

- *Poznávání lidí*
- *Mezilidské vztahy*
- *Komunikace*
- *Kooperace a kompetice*

- **Morální rozvoj**

- *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti*
- *Hodnoty, postoje, praktická etika*

Výchova demokratického občana

- **Občanská společnost a škola**
- **Občan, občanská společnost a stát**
- **Formy participace občanů v politickém životě**
- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování**

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- **Evropa a svět nás zajímá**
- **Objevujeme Evropu a svět**
- **Jsme Evropané**

Multikulturní výchova

- **Kulturní diference**

- **Lidské vztahy**
- **Etnický původ**
- **Multikulturalita**
- **Princip sociálního smíru a solidarity**

Environmentální výchova

- **Ekosystémy**
- **Základní podmínky života**
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí**
- **Vztah člověka k prostředí**

Mediální výchova

- **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**
- **Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality**
- **Stavba mediálních sdělení**
- **Vnímání autora mediálních sdělení**
- **Fungování a vliv médií ve společnosti**
- **Tvorba mediálního sdělení**
- **Práce v realizačním týmu**

3.7.1 Začlenění průřezových témat do ročníků a předmětů

	ZKR.	Č	AJ	NJ	DCJ	M	INF	PRV	VL	PŘV	D	OV	F	CH	PŘ	Z	VV	HV	TV	PČ	VZ	SP	
Osobnostní a sociální výchova	Osv																						
<i>Osobnostní rozvoj</i>	<i>OR</i>																						
Rozvoj schopnosti poznávání	RSP	123	134		7	123					6	678				6			6789	678			9
Sebezpoznání a sebepojetí	SS	6										89		8	8				1-9			67	
Seberegulace a sebeorganizace	SES					45					6								4-9	678			
Psychohygiéna	PS						5					8							67			89	
Kreativita	KR	89		9	789	23789		1				9					1-9	1-7	6789	1-8			
<i>Sociální rozvoj</i>	<i>SR</i>																						
Poznávání lidí	PL		23					1			6	6								4	6789		
Mezilidské vztahy	MLV				8			2			7	67						7				6789	
Komunikace	KO	249	5679		7							689						1-5	45	5	6789		
Kooperace a kompetice	KK	4				678						9							4567				
<i>Morální rozvoj</i>	<i>MR</i>																						
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ŘPRD							2				9									67	9	
Hodnoty, postoje, praktická etika	HPPE	79						2				67		9							9	9	

Základní škola Dukelských hrdinů Karlovy Vary, Moskevská 25, Školní vzdělávací program

	ZKR	Č	AJ	NJ	DC J	M	INF	PR V	VL	PŘ V	D	OV	F	CH	PŘ	Z	VV	HV	TV	PČ	VZ	SP	
Výchova dem. občana	VDO																						
<i>Občanská společnost a škola</i>	OSŠ				7				4			6							1-9		89		
<i>Občan, občanská společnost a stát</i>	OOS S	1		9				3	5		6	6789									89		
<i>Formy participace občanů v politickém životě</i>	FPO								4		9	8											
<i>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i>	PD										69											67	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	VM																						
<i>Evropa a svět nás zajímá</i>	ES	7	3456 -9						45		7 8	7			9	79	7						
<i>Objevujeme Evropu a svět</i>	OE	78	4						5		679	7				7							
<i>Jsme Evropané</i>	JE	7									7	7				78	7						
Multikulturní výchova	MKV																						
<i>Kulturní diference</i>	KD	36	67		9						6	67						6					
<i>Lidské vztahy</i>	LV	39									9												
<i>Etnický původ</i>	EP											6				8		6					
<i>Multikulturalita</i>	MK		4589	9	8							6				9							
<i>Princip sociálního smíru a solidarity</i>	PSSS								5							79							

	ZKR	Č	AJ	NJ	DCJ	M	INF	PRV	VL	PŘV	D	OV	F	CH	PŘ	Z	VV	HV	TV	PČ	VZ	SP	
Environmentální výchova	EV																						
<i>Ekosystémy</i>	ES							3							679	6							
<i>Základní podmínky života</i>	ZPŽ								4	6			6		68								
<i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>	LAŽP									9			6789	89	7	69							
<i>Vztah člověka k prostředí</i>	VČP	7						12			69		6789	8	8	6							
Mediální výchova	MV																						
<i>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i>	KČVMS	5					8				9												
<i>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</i>	IVMSR	4					8																
<i>Stavba mediálních sdělení</i>	SMS	69					89																
<i>Vnímání autora mediálních sdělení</i>	VAMS	689																					
<i>Fungování a vliv médií ve společnosti</i>	FVMS	5	8																				9
<i>Tvorba mediálního sdělení</i>	TMS	4					689										9						9
<i>Práce v realizačním týmu</i>	PRT	4					689										9						9

3.7.2 Realizace průřezových témat

PŘEDMĚT	PT	TEMATICKÝ OKRUH	FORMA	NÁZEV	ROČNÍK	ČAS	PRODUKT
PRV	EV	Vztah člověka k prostředí	projektový den	Zima	1.	4 hod.	výroba dárků, záznamy sledování
PRV	OSV	SR-poznávání lidí,OR- kreativita	tvořivé dílny	Poznej sám sebe	1.	3 hod.	vlastní portfolio
ČJ	VDO	Občan, občanská spol. a stát	projektový den	Příběhy k problematice lid.práv a práv dítěte	1.	3-4 hodiny	dopis,obrázek,pravidla chování ve třídě,dramatizace
PRV	OSV	OR,SR,MR-řešení problémů, hodnoty,postoje,prak.etika	projekt	Ve zdravém těle zdravý duch	2.	16 hod.	ilustrace,vycházka, vlastní atlas rostlin
PRV	OSV	SR-mezilidské vztahy	projektový den	Co už všechno víme o koni?	2.	4-5 hod.	myšlenková mapa
ČJ	OSV	SR-komunikace	projektový den	Přírodou krok za krokem	2.	4 hod.	pracovní list,kresba podle předlohy
PRV	EV	Vztah člověka k prostředí	projektový den	Jarní setkání	2.	5 hod.	vlastní vyprávění, výtvarné dílo
PRV	VDO	Občan, občanská spol. a stát	projekt	Vím, co smím a mám	3.	1-2 týdny	portfolio,prezentace portf.
ČJ	MKV	Kulturní diference,lidské vztahy	projektový den	Pohádky a příběhy celého světa	3.	4-5 hod.	dramatizace,ilustrace
PRV	EV	Ekosystémy	projekt	Vyznáte se v lese?	3.	1 měs.	herbář listů stromů

PŘEDMĚT	PT	TEMATICKÝ OKRUH	FORMA	NÁZEV	ROČNÍK	ČAS	PRODUKT
ČJ	OSV	SR-komunikace	skupinová práce	Nácvik tvarosloví	4.	3-4 hod.	prezentace skup. práce
ČJ	MedV	Stavba med.sdělení,tvorba med. sdělení,práce v realizačním týmu	projekt	Umíme udělat časopis?	4.	6 měs.	pracovní deník, časopis
VL	VMEGS	Evropa a svět nás zajímá (tolerance, bezpečnost)	projektový den	Koho potkáme na letišti?	4.	4-5 hod.	řešení reálných situací
PČ	OSV	SR-poznávání lidí,OR-kreativita	tvořivé dílny	Jak získat peníze na charitu?	4.	1 měs.	výrobek k prodeji
PŘV	EV	Základní podmínky života	projekt	Putování za vodou	4.	1 týden	návštěva vodárny,úpravny vod
VL	MKV	Kulturní diference,etnický původ	projektový den	Navštívil nás Malý princ	5.	4-5 hod.	prezentace spol.mapy nebo planety
VL	VMEGS	Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět	projekt	Poznáváme Evropu	5.	2 měs. 2-5 h.blok	vyhledávání a zpracování info., portfolio
VL	VMEGS	Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět	projekt	Cestovní kancelář - putování po ČR	5.	4 měs.	prezentace cest. kanceláří, reklamní materiály, nabídka CK
ČJ	MedV	Krit.čtení a vnímání med.obs.,tvorba med. sdělení	projekt+proj.den	Jak nás ovlivňuje reklama?	5.	4 hod.	prac. listy, prezentace
VV	VMEGS	Evropa a svět nás zajímá	tvořivé dílny	Itálie, Kolumbie a Nigérie	5.	min 2 h.na1 zemi	výroba dekor.předmětů,hra na trh
PČ	OSV	OR - kreativita,SR-komunikace	projekt	Děti dětem	5.	2-3 hod.	dárek k vánocům

PŘEDMĚT	PT	TEMATICKÝ OKRUH	FORMA	NÁZEV	ROČNÍK	ČAS	PRODUKT
ČJ	MV	Multikulturalita, komunikace	Žákovské portfolio	Mezinárodní den dětí	6.	4 hodiny	skupinové portfolio
CJ	OSV	Kulturní diference	Žákovské portfolio		6.	2-3 hodiny	prezentace
INF	MedV	Komunikační dovednosti	Skupinové práce		6.	2-3 hodiny	projektový den
OV	VDO	Etnický původ	Skupinové práce		6.	2-3 hodiny	
Z	VDO	Jsme lidé na světě	Skupinové práce		6.	4 hodiny	
VV, HV	OSV	Kreativita	Tvořivé dílny		6.	4- 6 hod.	
PČ	OSV	Smyslové vnímání	Tvořivé dílny		6.	4 hod.	

PŘEDMĚT	PT	TEMATICKÝ OKRUH	FORMA	NÁZEV	ROČNÍK	ČAS	PRODUKT
ČJ	VMEGS	Evropa a svět nás zajímá	Žákovské portfolio, čtenářský deník	Projedeme se po Evropě	7.	3–4 hodiny	projektový den, prezentace knihy, scénka na vánoční akademii
		Objevujeme Evropu a svět					
		Jsme Evropané					
CJ	VMEGS	Evropa a svět nás zajímá	Žákovské portfolio		7.	1-2 hodiny	
		Objevujeme Evropu a svět					
		Jsme Evropané					
D	VMEGS	Evropa a svět nás zajímá	Žákovské portfolio		7.	1-2 hodiny	
		Objevujeme Evropu a svět					
		Jsme Evropané					
OV	VMEGS	Evropa a svět nás zajímá	Žákovské portfolio		7.	2 hodiny	
		Objevujeme Evropu a svět					
		Jsme Evropané					
Z	VMEGS	Evropa a svět nás zajímá	Mapa Evropy		7.	2 hodiny	
		Objevujeme Evropu a svět					
		Jsme Evropané					
VV, HV	VMEGS	Evropa a svět nás zajímá	Tvořivé dílny		7.	3 hodiny	
		Objevujeme Evropu a svět					
		Jsme Evropané					
INF, ČJ, VZ,OV	MedV	Kritické čtení a vnímání mediálního obsahu	Prezentace	Modelový projekt „Redakce časopisu/novin“	8.	1 měsíc	časopis/noviny
		Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					
		Stavba mediálních sdělení					
		Tvorba mediálního sdělení					
		Práce v realizačním týmu					

PŘEDMĚT	PT	TEMATICKÝ OKRUH	FORMA	NÁZEV	ROČNÍK	ČAS	PRODUKT
OV	VDO	Poznej sám sebe	Skupinové práce	Já člověk	8.	2 hodiny	žakovské portfolio -
VZ	OSV, MKV	Komunikace, mezilidské vztahy, sexualita, zdravá výživa	Žakovské portfolio		8.	2-3 hodiny	projektový den
PŘ	EV	Stavba a funkce lidského těla, základní podmínky pro život	Žakovské portfolio		8.	4 hodiny	
INF	MedV	Digitální média, počítačová grafika, fotografie	Žakovské portfolio		8.	2-3 hodiny	
VV	VMEGS	Grafické ztvárnění lidského těla	Tvořivá dílna		8.	4 hodiny	
OV	VDO	Občan a občanská společnost a stát, demokracie jako forma vlády	Skupinová práce	Zakládám svou vlastní firmu	9.	3 hodiny	projektový den – prezentace supin
PČ - svět práce, INF	OSV	Zpracování informací, podnikání, zaměstnanost	Skupinová práce		9.	4 hodiny	
ČJ	MedV	Koncepce návrhu firmy	Žakovské portfolio		9.	2 hodiny	
M	OSV	Kalkulace, výpočty	Žakovské portfolio		9.	2 hodiny	
VV	OSV	Grafické zpracování loga firmy	Tvořivá dílna, Skupinová práce		9.	4 hodiny	

4 Učební plán

I. stupeň - A

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	1.roč. 2019/20	2.roč. 2020/21	3.roč. 2021/22	4.roč. 2022/23	5.roč. 2023/24	Z toho disponibilní	Celkem	součet za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7+2	7+2	8+1	6+2	5+2	9	42	51
	Cizí jazyk	0	0	3	3	3	0	9	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	4	24	24
Informační a komunikační technologie	Informatika	0	0	0	0	1	0	1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	0	6	13
	Vlastivěda	0	0	0	1+1	2	1	4	
	Přírodověda	0	0	0	1	2	0	3	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	0	5	14
	Výtvarná výchova	1	1+1	1+1	2	2	2	9	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	0	10	10
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	0	5	5
Týdenní hodinová dotace		20	22	25	25	26	16	118	118

Učební plán platí pro I. stupeň - A platí do školního roku 2023/2024.

I. stupeň - B

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	1.roč. 2020/21	2.roč. 2021/22	3.roč. 2022/23	4.roč. 2023/24	5.roč. 2024/25	Z toho disponibilní	Celkem	součet za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7+2	7+1	8	6+1	5+2	6	39	52
	Cizí jazyk	+2	+2	3	3	3	4	13	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	4	24	24
Informační a komunikační technologie	Informatika	0	0	0	0	1	0	1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	0	6	14
	Vlastivěda	0	0	0	1+1	2	1	4	
	Přírodověda	0	0	0	1+1	2	1	4	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	0	5	12
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	0	7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	0	10	10
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	0	5	5
Týdenní hodinová dotace		22	22	23	25	26	16	118	118

Učební plán platí pro I. stupeň - B platí od školního roku 2020/2021.

II. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Z toho disponibilní	Celkem	součet za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4+1	3+1	4	4	2	17	35
	Cizí jazyk	3	3	3	3	0	12	
	Další cizí jazyk	0	2	2	2	0	6	
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4	4	3+1	2	17	17
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	0	+1	+1	2	3	3
Člověk a společnost	Dějepis	1+1	2	2	2	1	8	12
	Občanská výchova	1	1	1	1	0	4	
Člověk a příroda	Fyzika	1	1+1	2	2	1	7	27
	Chemie	0	0	1+1	2	1	4	
	Přírodopis	1+1	2	1+1	2	2	8	
	Zeměpis	2	1+1	2	1+1	2	8	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	0	0	0	2	10
	Výtvarná výchova	2	2	2	2	0	8	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	0+1	0+1	2	4	12
	Tělesná výchova	2	2	2	2	0	8	
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1+1	1+1	0	2	5	6
	Svět práce	0	0	0	0+1	1	1	
Týdenní hodinová dotace		29	30	32	31	18	122	122

4.1 Poznámky k učebnímu plánu

A) Na I. stupni jsme využili **16 disponibilních hodin** k posílení Českého jazyka v 1., 2., 3., 4. a 5. ročníku (celkem 9 disponibilních hodin), Matematiky v 2., 3., 4., a 5. ročníku (celkem 4 disponibilní hodiny), Výtvarné výchovy ve 2. a 3. ročníku (celkem 2 disponibilní hodiny). Vyučovací předmět Vlastivěda jsme ve 4. ročníku posílili o 1 disponibilní hodinu, neboť je nezbytné, aby žáci postupně získali základní zeměpisný přehled o České republice, seznámili se s významnými etapami našich národních dějin, chápali historické a zeměpisné pojmy v souvislostech, využívali informace z různých zdrojů, naučili se samostatně vyhledávat a třídit. Učební plán platí pro I. stupeň - A platí do školního roku 2023/2024.

B) Od školního roku 2020/2021 je v platnosti učební plán I. stupeň – B (platí od prvního ročníku ve školním roce 2020/2021).

Na I. stupni jsme využili **16 disponibilních hodin** k posílení Českého jazyka v 1., 2., 4. a 5. ročníku (celkem 6 disponibilních hodin), Matematiky v 2., 3., 4., a 5. ročníku (celkem 4 disponibilní hodiny). Vyučovací předmět Vlastivěda jsme ve 4. ročníku posílili o 1 disponibilní hodinu, neboť je nezbytné, aby žáci postupně získali základní zeměpisný přehled o České republice, seznámili se s významnými etapami našich národních dějin, chápali historické a zeměpisné pojmy v souvislostech, využívali informace z různých zdrojů, naučili se samostatně vyhledávat a třídit. Vyučovací předmět Přírodověda jsme ve 4. ročníku posílili o 1 disponibilní hodinu, aby žák získával jasné a konkrétní představy o přírodních živých i neživých a přírodních jevech na základě pozorování, aby se učil poznávat přírodní zákonitosti při aktivních a tvůrčích činnostech. Nově byla do učebnímu plánu zařazena výuka Anglického jazyka do 1. a 2. ročníku (celkem 4 disponibilní hodiny) z důvodu postupného osvojování si jazyka pro praktické využití. Znalost anglického jazyka přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Na II. stupni jsme využili **18 disponibilních hodin** rovněž s ohledem na posílení klíčových kompetencí žáka. Dvě hodiny z celkového množství disponibilních hodin jsme použili na navýšení časové dotace předmětu Český jazyk v 6. a 7. ročníku. V Matematice jsme přidali celkem 2 disponibilní hodiny, a to v 6. a 9. ročníku. Předmět Informatika jsme rozšířili o 2 disponibilní hodiny, a to jednou hodinou v 8. ročníku a jednou hodinou v 9. ročníku. Rovněž jednou hodinou jsme posílili výuku Dějepisu v 6. ročníku. Celkem 6 disponibilních hodin jsme vyčlenili pro vzdělávací oblast Člověk a příroda, pro předmět Fyzika v 7. ročníku (1 disponibilní hodina), pro Chemii v 8. ročníku (1 disponibilní hodina), pro Přírodopis v 6. a 8. ročníku (celkem 2 disponibilní hodiny) a pro Zeměpis v 7. a 9. ročníku (celkem 2 disponibilní hodiny). Nedílnou součástí rozvoje mladého člověka je výchova ke zdraví, která přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Proto jsme zařadili 2 disponibilní hodiny ve prospěch předmětu Výchova ke zdraví v 8. a 9. ročníku. Z důvodu upevňování pracovních kompetencí a s ohledem na výběr budoucího povolání došlo k navýšení časové dotace v předmětu Praktické činnosti v 7. a 8. ročníku (celkem 2 disponibilní hodiny) a v předmětu Svět práce v 9. ročníku o 1 disponibilní hodinu.

5 Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Hlavním cílem vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace je vybavit žáky jazykovými dovednostmi, vytvořit jim nástroje vzdělávání pro všechny oblasti vzdělávání. Jazykové vzdělávání pojmáme jako cestu k rozvoji přesného a logického myšlení. Jazyk chápeme především jako prostředek pro sdělování myšlenek a pocitů. Je bezprostředně spojen s myšlením, je jedním z prostředků myšlení.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Německý jazyk
- Ruský jazyk

5.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně.

V prvním, druhém a třetím ročníku probíhá výuka českého jazyka a literatury 9 hodin týdně, ve čtvrtém ročníku 8 a v pátém ročníku 7 krát týdně.

Žáci, kteří zahájili PŠD od školního roku 2020/2021 budou mít výuku Českého jazyka v 1. ročníku 9 hodin, ve 2. a 3. ročníku 8 hodin a ve 4. a v 5. ročníku 7 hodin týdně.

Na 2. stupni se vyučuje tento předmět v šestém ročníku 5 hodin v týdnu a v sedmém, osmém a devátém ročníku 4 hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení.

Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách. Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a texty na internetu. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

Kompetence k učení

- Rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva,

- předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech,
- vést žáky k systematickému vedení a ukládání informací,
- vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování,
- seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem.

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy,
- vést žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení.

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů,
- nabízet žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů,
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřovat slovní zásobu žáků,
- vést žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění.

Kompetence sociální a personální

- Vytvářet příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy,
- vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc.

Kompetence občanské

- Seznámit žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlovat jim jeho význam,
- podporovat v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby.

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní,
- vést žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru.

Na 1. stupni je naším prvořadým cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním. Žáci, kteří nastupují do školy, se již dokážou česky dorozumět. Snažíme se proto tuto jejich dovednost dále rozvíjet, obohacovat jejich slovní zásobu a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu, jak díky poznávání struktury jazyka rozvíjet komunikační dovednosti.

Na 2. stupni je naším hlavním cílem cestou rozvoje jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování vést žáky k přesnému a logickému myšlení, prohlubovat jejich obecné intelektové dovednosti. Literární učivo se zde již stává nástrojem tvořivé interpretace a produkce vlastních textů. Žáci se učí vybírat vhodné jazykové prostředky.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti 	četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevnování čtenářských dovedností a návyků uplatnění přirozené intonace	3.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti 	komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva dialog, mluvčí a posluchač	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru 	výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů zdvořilostní obraty	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost 	správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace	3.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči 	rozvíjení znělého hlasu návčik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	1. - 3.	<p>1. ročník Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát Projektový den: „Příběhy k problematice lidských práv a práv dítěte“</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích 	členění jazykového projevu	2. - 3.	<p>2. ročník Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Komunikace „Přírodou krok za krokem“</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev 	souvislé jazykové projevy využívání jednoduché osnovy	3.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním 	<p>dodržování hygienických návyků správného psaní</p>	1. - 3.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev 	<p>automatizace psacího pohybu odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu</p>	3.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení 	<p>plynulý a úhledný písemný projev</p>	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-1-11 s seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<p>vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací</p>	2. - 3.	
<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky 	<p>hláskosloví, stavba slov, nauka o slově</p>	1. - 2.	
	<p>dlouhé a krátké samohlásky, dvojhásky, slabikotvorné r, l souhlásky znělé a neznělé na konci a uprostřed slov</p>	2.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná 	<p>slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu, slova souznačná</p>	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - 	<p>třídění slov seznamování se s některými slovními druhy</p>	2. - 3.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
děj, věc, okolnost, vlastnost	podstatná jména, slovesa, předložky	2.	
	přídavná jména přehled slovních druhů podstatná jména – rod, číslo, pád slovesa – osoba, číslo, čas, infinitiv	3.	
<ul style="list-style-type: none"> ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru 	ohebné a neohebné slovní druhy	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves 	souvislý mluvený projev význam slov	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> ČJL-3-2-06 s spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy 	věta a souvětí spojky a jejich funkce, spojovací výrazy	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky 	druhy vět podle postoje mluvčího výběr vhodných jazykových prostředků	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i, í/y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech 	znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu i, í/y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; slova s ú/ů; velká písmena	2.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; slova s ú/ů; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob zvířat a místních pojmenování 	i,í/y,ý po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná	3.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku 	reprodukce textu přednes básně nebo úryvku prózy	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu 	líčení atmosféry příběhu	3.	
<ul style="list-style-type: none"> ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění 	základy literatury - poezie (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes), próza (pojmy: pohádka, povídka, postava, děj, prostředí)	3.	
<ul style="list-style-type: none"> ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	volná reprodukce textu dramaturgie pohádky, povídky nebo básně	1. - 3.	3. ročník Multikulturní výchova Kulturní diferenciacce; lidské vztahy „Pohádky a příběhy celého světa“

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Žák:

ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty

ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen

ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky

ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby

ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák:

ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy

ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky

ČJL-3-2-01p tvoří slabiky

ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky

ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák:

ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně

ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas 	<p>uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů tiché čtení s porozuměním</p>	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává 	<p>vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku</p>	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení 	<p>orientace v textu</p>	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta 	<p>vystižení jádra sdělení orientace v naučných textech přiměřených věku</p>	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku. 	<p>pravidla dialogu</p>	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě 	<p>porovnávání názorů, tolerance řešení konfliktních situací</p>	4. - 5.	<p>4. ročník Mediální výchova Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, a tempo podle svého komunikačního záměru 	<p>členění vět, frázování, síla a barva hlasu</p>	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace 	<p>spisovná, hovorová a nespisovná mluva</p>	4.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-1-08 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary 	spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu	5.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry 	orientace ve stavbě textu členění na odstavce	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti 	pravidla sestavování osnovy členění příběhu	4. - 5.	4. ročník Mediální výchova Tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu „Umíme udělat časopis?“
<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová 	význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, slova opačného a stejného významu	4.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku 	stavba slova	4. – 5.	
	předpony: vz-, roz-, bez-, ob-, v-, vy-, vý- kořen slova předponová, příponová část	4.	
	změny při odvozování slov souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene zdvojené souhlásky přídavná jména odvozená příponou (- ský) předpony s - , z - , vz předložky s, z, skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně dělení slov na konci řádku	5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu 	slovní druhy a jejich třídění tvary slov mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen	4. – 5.	4. ročník Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Kooperace a kompetice; komunikace „Nácvik tvarosloví“
	slovní druhy ohebné a neohebné podstatná jména: rod, číslo, pád, vzor skloňování podstatných jmen slovesa – infinitiv čas přítomný, minulý, budoucí	4.	
	přídavná jména skloňování přídavných jmen tvrdých, měkkých, přivlastňovacích zájmena – druhy zájmen skloňování zájmen osobních číslovky – druhy číslovek skloňování číslovek základních slovesa časování sloves mluvnické kategorie sloves - způsob	5.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary 	slovní zásoba slova spisovná a jejich nespisovné tvary	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty 	práce s větou	4. - 5.	
	základní skladební dvojice shoda přísudku s holým podmětem shoda podmětu s přísudkem (rod: ženský, mužský)	4.	
	podmět vyjádřený a nevyjádřený podmět rozvitý a několikanásobný přísudek slovesný	5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	shoda přísudku s podmětem shoda přísudku s několikanásobným podmětem		
<ul style="list-style-type: none"> ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí 	výstavba věty, základní větné členy věta jednoduchá, souvětí smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí spojování vět do souvětí	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje 	rozmanité spojovací výrazy	4. - 5.	
	přímá a nepřímá řeč	5.	
<ul style="list-style-type: none"> ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách 	vyjmenovaná slova práce se skupinami slov s i/y uvnitř slov hledání a dotváření slov příbuzných	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 	shoda přísudku s holým podmětem	4. - 5.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je 	zážitkové čtení a naslouchání nalézání příčin věcí a porozumění jim	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma 	tvořivé činnosti s literárním textem volná reprodukce, dramatizace textu, ilustrace k přečtenému, vystižení děje vlastní tvorba na libovolné téma	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých textů 	druhy a žánry dětské literatury literatura umělecká a věcná literatura v proměnách času lidová slovesnost	5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	literární pojmy přirovnávání, básnické výrazy, přenesené výrazy, zastaralé výrazy verš, rým	4. - 5.	5. ročník Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálního obsahu; tvorba med. sdělení; fungování a vliv médií ve společnosti „Jak nás ovlivňuje reklama“
<ul style="list-style-type: none"> ČJL-5-3-02 projevuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy 	psychosomatické dovednosti (práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace)	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> ČJL-5-3-02 prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků 	přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramaturgie, vlastní výtvarný doprovod	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> ČJL-5-3-02 pracuje s pravidly hry a jejich variacemi, dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat. ČJL-5-3-02 pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků 	herní dovednosti (vstup do role) sociálně komunikační dovednosti dodržování pravidel hry dramatická situace, příběh (řazení situací v časové následnosti)	4. - 5.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Žák:

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích

ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči

ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje

ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty

ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení

ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy

ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo, tvoří otázky a odpovídá na ně

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák:

ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa

ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího

ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák:

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramaturgizuje jednoduchý příběh

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov ohebných a vědomě jich správně používá ve vhodné komunikační situaci • ČJL-9-2-04 bezpečně zařadí i složitější případy slovních druhů. • správně určí základní gramatické kategorie ohebných slovních druh • ČJL-9-2-07 rozlišuje pravopis jmen obecných a vlastních • rozezná nepravidelnosti u skloňování podstatných jmen • ČJL-9-2-04, ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05 správně tvoří tvary přídavných jmen • ČJL-9-2-07 ovládá pravopis jmenných tvarů • ČJL-9-2-04 vyhledá zájmena v textu, vysvětlí jejich funkci správně skloňuje podle vzorů • vyhledá číslovky v textu, ovládá jejich pravopis • ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05 užívá spisovných tvarů podmíňovacího způsobu • ČJL-9-2-07 ovládá morfologický pravopis 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy slov, ohebné slovní druhy • mluvnické významy, tvary slov • podstatná jména – konkrétní, abstraktní • podstatná jména – pomnožná, hromadná látková • podstatná jména obecná, vlastní, místní • odchylky od pravidelného skloňování • druhy přídavných jmen, pravopis koncovek • stupňování přídavných jmen • skloňování přídavných jmen • jmenné tvary přídavných jmen • druhy zájmen • skloňování zájmen já, ten, nás, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj • skloňování zájmena týž, tentýž • skloňování zájmena jenž (orientačně) • druhy číslovek • užívání číslovek, jejich skloňování • mluvnické kategorie sloves • tvary podmíňovacího způsobu • průběžně: morfologický pravopis 	<p>6.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj Sebezpoznaní a sebepojetí</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Skladba <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-06 správně vyhledá a určí základní větné členy ve větě • ČJL-9-1-09, ČJL-9-2-06 rozliší větu jednoduchou a souvětí, graficky znázorní stavbu věty jednoduché • ČJL-9-2-06 správně určí rozvíjející větné členy • ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05 v psaném projevu používá znalosti syntaktického pravopisu (shoda podmětu s přísudkem) • ČJL-9-2-06 určuje druh souvětí a počet jeho vět • ČJL-9-1-09, ČJL-9-2-06 rozliší v textu větu hlavní a vedlejší • ČJL-9-2-06 sestaví grafické schéma souvětí (orientačně) • ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05, ČJL-9-1-09, ČJL-9-2-07 používá znalosti syntaktického pravopisu (interpunkce v souvětí) 	<ul style="list-style-type: none"> • větná stavba • věta jednoduchá, souvětí • základní a rozvíjející větné členy • graf věty jednoduché • souvětí • věta hlavní a vedlejší • graf souvětí • syntaktický pravopis (nejobvyklejší spojovací výrazy) 	6.	Multikulturní výchova Kulturní diference Projekt: „Mezinárodní den dětí“
Zvuková stránka jazyka <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • vysvětlí rozdíly mezi zvukovou a písemnou podobou slova • ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-06 správně používá slovní přízvuk, rozumí úloze melodie, důrazu, tempa a pauzy ve větě 	<ul style="list-style-type: none"> • hláskosloví • spisovná a nespisovná výslovnost • zvuková stránka věty 	6.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05, ČJL-9-2-05, ČJL-9-2-08, 	<ul style="list-style-type: none"> • jazykověda a její složky 	6.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-05, ČJL-9-2-07, zdůvodní jejich využití • ČJL-9-1-01, ČJL-9-2-03 samostatně pracuje se základními jazykovými příručkami a slovníky (PČP, SSČ) • ČJL-9-2-03 orientuje se v základních systémech řazení hesel ve slovnících 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvrstvení národního jazyka • jazyková norma a kodifikační příručky • jazyková kultura 		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Jednoduché tiskopisy <ul style="list-style-type: none"> • vyplní poštovní poukázku, podací lístek, telegram, napíše krátkou textovou zprávu, vzkaz • ČJL-9-1-10, sestaví jednoduchý inzerát, objednávku, zprávu, oznámení 	<ul style="list-style-type: none"> • seznámení s útvary prostěsdělovacího stylu • jednoduché tiskopisy 	6.	Mediální výchova Stavba mediálních sdělení
Dopis <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-02, ČJL-9-1-10, nastylizuje soukromý dopis, osvojí si zásady psaní dopisu úředního • ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05, vhodně volí příslušné jazykové prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> • soukromý dopis • úřední dopis 	6.	
Popis <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje druhy a funkce popisu • ČJL-9-1-06, stylizuje ústní i písemnou formu jednoduchého popisu v mluveném projevu připraveném 	<ul style="list-style-type: none"> • popis a jeho funkce • popis budovy, místnosti, postavy, krajiny • popis pracovního postupu 	6.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
i improvizovaném vhodně používá verbálních i dalších prostředků			
Výtah, výpisky <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-08, využívá základy studijního čtení, formuluje základní myšlenku textu • ČJL-9-1-08, vytvoří heslovitě (příp. souvislými větami) výpisky ze snadného textu 	<ul style="list-style-type: none"> • výtah, výpisky 	6.	
Vypravování <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-10 stylizuje psané i mluvené vypravování podle zásad daného stylu i jazykové normy • umí sestavit osnovu vypravování • při písemném projevu uplatňuje znalosti o přímé řeči • využívá slova významově bohatá a působivá 	<ul style="list-style-type: none"> • zásady vypravování • časová posloupnost • osnova vypravování • jazykové prostředky ve vypravování • vypravování podle obrázku 	6.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA Vztah k vlasti <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-04 vyjádří citově neokázalý vztah k vlastní zemi • vysvětlí pojem personifikace, vyloží pojem obrazné vyjádření 	Téma: Ta krásná země <ul style="list-style-type: none"> • na žánrově různých textech s tematikou vlasti postupně objasňovat a poznávat prostředky uměleckého vyjádření v literatuře 	6.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-06 rozpozná pojem biografie, autobiografie, pověst, 	Téma: Otec vlasti <ul style="list-style-type: none"> • prostřednictvím a rozborem různých 	6.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>romance, drama, populárně naučný text</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-03 na základě přečtených textů vyloží význam Karla IV. pro český stát • ČJL-9-3-08 uvede díla o Karlu IV. A porovná různá zpracování (film, divadlo, literatura) téhož tématu 	<p>žánrů (básnických i prozaických) představit významnou osobnost českých dějin</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • formuluje pojem exil • ČJL-9-3-06 rozlišuje historický román a literaturu faktu 	<p>Téma: Učitel národů</p> <ul style="list-style-type: none"> • prostřednictvím a rozbořem různých prozaických žánrů představit další významnou osobnost našich dějin a literatury 	6.	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše atmosféru v době vzniku a prvních let existence ND • ČJL-9-3-06 vyloží biografii, memoáry, stylizovanou kroniku, historickou povídku • ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text • správně rozliší základní hudebně dramatické žánry • ČJL-9-3-03 formuluje dojmy z divadelního představení 	<p>Téma: Národ sobě</p> <ul style="list-style-type: none"> • prostřednictvím různých žánrů představit osobnosti spojené s ND a dobové okolnosti vzniku ND 	6.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-06 vyloží pojem pověst, pranostika, rčení, hádanka, lidová píseň • recituje z paměti text přiměřené délky 	<p>Téma: Kdysi dávno</p> <ul style="list-style-type: none"> • přiblížit lidovou kulturu a zvyky ve vztahu k ročním obdobím 	6.	
<p>Za dobrodružstvím</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-06 rozpozná žánr dobrodružné prózy a její 	<p>Téma: V nebezpečí čtení a rozbor textů s tematikou ohrožení vlastního života nebo</p>	6.	Mediální výchova Vnímání autora mediálních sdělení

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
jednotlivé typy (western, indiánky, cestopisy) <ul style="list-style-type: none"> • najde principy kompozičních prostředků (stupňování napětí, líčení prostředí, charakteristika) 	základních lidských hodnot		
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-08 rozliší a vnímá odborný a estetický přístup ke stejnému tématu • rozpozná personifikaci, metaforu, metonymii • výrazně čte • ČJL-9-3-01 reprodukuje hlavní myšlenku přečteného textu 	Téma: V přírodě <ul style="list-style-type: none"> • texty s přírodní tematikou, specifčnost umělecké a odborné literatury ve vztahu ke stejné látce 	6.	
Nevšední příběhy <ul style="list-style-type: none"> • chápe význam rodiny, důležitých mezilidských vztahů (kamarádství, přátelství, láska) • rozlišuje ich formu a er formu • prohlubuje znalosti o charakteristice postavy • rozvíjí komunikační schopnosti • ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie 	Téma: Ve škole, doma, mezi kamarády <ul style="list-style-type: none"> • texty o vztahu dětí a dospělých, příběhy s dětskými hrdiny, svět školy Téma: Ve fantazii <ul style="list-style-type: none"> • texty s fantastickými tématy v různých literárních žánrech (povídka, cestopis, magická próza, antická báje) 	6.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA Nauka o významu slov</p> <ul style="list-style-type: none"> • určuje věcné významy slov • ČJL-9-2-02 vysvětluje rčení v mluveném projevu a vhodně je využívá komunikaci • ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05 správně volí slova v běžné mluvě, ve slohových i literárních útvarech • ČJL-9-1-01 samostatně pracuje se SSČ, kde vyhledává slova jednoznačná 	<ul style="list-style-type: none"> • slovo, věcný význam • sousloví, rčení • slova jednoznačná a mnohoznačná • synonyma, homonyma • slova citově zabarvená • odborné názvy 	7.	
<p>Nauka o tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-01 samostatně pracuje s PČP • ČJL-9-2-02 rozlišuje příklady z textu, dokládá způsoby obohacování slovní zásoby • ČJL-9-2-02 rozlišuje slova základová, odvozená. • určí slovotvorný základ • ČJL-9-2-02 rozpozná různé způsoby tvoření slov • ČJL-9-2-02 vyhledává slova odvozená • ČJL-9-2-02 užívá složenin a rozlišuje zkratky • ČJL-9-2-02 rozlišuje přenesená pojmenování (zejména ve frazémeh) 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba a způsoby jejího obohacování • slovotvorba • způsoby tvoření slov – odvozování (od podstatných jmen, přídavných jmen, sloves), skládání, zkracování 	7.	
Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> • opakování předchozího učiva 	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-04 rozlišuje slovní druhy a jejich gramatické kategorie • ČJL-9-2-04 tvoří spisovné tvary slov 	<ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména • přídavná jména • zájmena (skloňování zájmena jenž) 		
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-02, ČJL-9-2-04 analyzuje druhy slov v konkrétní komunikační situaci • ČJL-9-2-07 ovládá morfologický pravopis • převádí slovesa do činného a trpného rodu • rozlišuje trvání, opakovanost děje • tvoří příslovce s opačným významem • využívá příslovečných spřežek • zesiluje a zeslabuje význam příslovčí • rozlišuje a v textu vyhledává neohebná slova • ČJL-9-1-01, ČJL-9-2-03 pracuje s PČP 	<ul style="list-style-type: none"> • číslovky • slovesa (obtížnější slovesné tvary, slovesný rod, vid - orientačně) • příslovce (příslovečné spřežky, stupňování příslovčí) • předložky, spojky • částice, citoslovce 	7.	
<p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05, ČJL-9-2-07 správně aplikuje předchozí znalosti syntaktického pravopisu (pravopis koncovek příčestí) • ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05, ČJL-9-2-07, procvičuje a prohlubuje znalost psaní velkých písmen • ČJL-9-1-04, ČJL-9-2-07 orientuje se v psaní obtížnějších názvů 	<ul style="list-style-type: none"> • shoda podmětu s přísudkem • psaní velkých písmen ve vlastních jménech 	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Skladba <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-02 rozeznává druhy vět podle postoje mluvčího a pojmenuje jejich charakteristické znaky • ČJL-9-2-06 vyhledá a určí základní větné členy • určí druh podmětu i přísudku a slovní druh, jimiž jsou vyjádřeny • vyhledává rozvíjející větné členy 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy vět podle postoje mluvčího • věty dvojčlenné a jednočlenné • základní větné členy: podmět a přísudek • rozvíjející větné členy: předmět, příslovečné určení, přívlastek, doplněk, přístavek • druhy vedlejších vět 	7.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-06 zvládá grafiku větných členů • nahrazuje větné členy větami vedlejšími • vhodně používá spojovací výrazy • ČJL-9-2-06 rozpozná a určuje druhy vedlejších vět 	<ul style="list-style-type: none"> • větné členy 	7.	
Pravopis, opakování, souhrnná cvičení <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-07 ovládá základy pravopisu lexikálního, slovotvorného morfologického i syntaktického ve větě jednoduché i souvětí ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05 správně tvoří spisovné tvary a vědomě je používá 	<ul style="list-style-type: none"> • procvičování pravopisu (i, í/y, ý), vyjmenovaná slova, koncovky podstatných a přídavných jmen • procvičování pravopisu koncovek přičestí 	7.	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Popis <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje popis statický a dynamický • zpracuje osnovu popisu 	<ul style="list-style-type: none"> • popis výrobku • popis uměleckého díla • popis pracovního postupu 	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • užívá jazykových prostředků popisu vzhledem k záměru • ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05 vhodně užívá odborné názvy v popisu pracovního postupu 			
Charakteristika <ul style="list-style-type: none"> • vystihne povahu člověka, jeho schopnosti, zájmy, zvláštnosti • využívá přirovnání, rčení, pořekadel • rozlišuje charakteristiku vnější a vnitřní 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika osoby • charakteristika literární postavy 	7.	
Líčení <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-02 volí jazykové prostředky vyvolávající citovou působivost textu • využívá znalostí z literární teorie (personifikace, metafora, metonymie) • ČJL-9-1-02, ČJL-9-1-10 procvičuje psaní subjektivně zbarveného popisu 	<ul style="list-style-type: none"> • líčení krajiny 	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané; objevujeme Evropu a svět; Evropa a svět nás zajímá Projekt: „Projdeme se po Evropě“
Výtah <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-02, ČJL-9-1-08 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel • ČJL-9-1-08, ČJL-9-1-10 samostatně zpracovává výtah z odborného textu • ČJL-9-1-08 vyhledává klíčová slova • ČJL-9-1-08 shrnuje hlavní myšlenky 	<ul style="list-style-type: none"> • výtah z odborného textu 	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-04 vybírá vhodné jazykové prostředky 			
Žádost <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje obvyklé formy žádosti • ČJL-9-1-10, ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05 zformuluje žádost písemnou i ústní 	<ul style="list-style-type: none"> • administrativní styl, žádost 	7.	
Životopis <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel 	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví životopis svůj, rodinného příslušníka nebo známé osobnosti 	7.	
Vypravování <ul style="list-style-type: none"> • doplňuje znalosti, rozšiřuje si slovní zásobu • dovede sestavit osnovu vypravování • respektuje časovou posloupnost • ČJL-9-1-08 vystihne hlavní myšlenku jednotlivých odstavců i celého textu • reprodukuje ukázky z knih, scény z filmu nebo hry • dorozumívá se kultivovaně a výstižně • odlišuje spisovný a nespisovný jazyk • tvořivě pracuje s textem 	<ul style="list-style-type: none"> • zásady výstavby textu • osnova • přímá a nepřímá řeč • prožitkové čtení • správné členění souvislé řeči (pauzy) • intonace 	7.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA O bozích a lidech <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-06 seznámí se s obsahem i formou antických hrdinských eposů (žánr velké epiky) 	O bozích a lidech <ul style="list-style-type: none"> • dobově a žánrově různé texty s tematikou řecké a římské mytologie 	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-06 správně pojmenuje znaky báje, pověsti, mýtu, bajky • ČJL-9-3-01 samostatně reprodukuje obsah přečtených textů • ČJL-9-3-06 odliší řeckou komedii a tragédii, pojmenuje jejich znaky, uvede autory • ČJL-9-3-01 správně reprodukuje obsah textů starověké mytologie (antika, Egypt, Mezopotámie, Čína, Indie) • ČJL-9-3-06 definuje pojem verš • ČJL-9-3-06 popíše znaky úvahové lyriky, intimní milostné lyriky • vyloží symbol Prométhea a další • ČJL-9-3-07 uvede základní znaky antické literatury i její autory 	<ul style="list-style-type: none"> • úryvky z antických dramát • starověká poezie • seznámení s různými výklady vzniku světa • přiblížení různých kultur • Homér • Ezop, La Fontaine jako autor bajek • autoři antických dramát 		
<p>Bible</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí pojmenovat části Bible • ČJL-9-3-01 chápe a interpretuje význam Starého i Nového zákona pro vývoj naší kultury a vzdělanosti • seznámí se s dějinami křesťanství • ČJL-9-3-01 zná základní biblické příběhy a podobenství a umí je reprodukovat i vysvětlit 	<p>Bible</p> <ul style="list-style-type: none"> • Starý zákon • Nový zákon • biblické příběhy • biblický příběh Ježíšova života v různých literárních zpracováních • texty Nového zákona a křesťanská tradice v literatuře 	7.	<p>Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí symboliku biblických postav a událostí 			
Středověká literatura ve světě a u nás <ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-3-01 uvede znaky středověké literatury, její autory ČJL-9-3-06 srovná středověký hrdinský a rytířský epos, pověst ČJL-9-3-06 charakterizuje středověké žánry, např. kroniku správně užívá pojem rytířský román odliší skutečnou trubadúrskou poezii od jejích parodií 	Středověká literatura ve světě a u nás <ul style="list-style-type: none"> texty s rytířskou tematikou, obrazy rytířského stylu života kronika, legenda, první české písně postavy sv. Václav, sv. Ludmila v literatuře Dalimil, Kosmas Doba Karla IV. Jan Hus a husitská literatura 	7.	
Renesance a humanismus <ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-3-07 uvede znaky renesance, uvede nejdůležitější světové i české autory ČJL-9-3-06 správně používá literárně-teoretickou terminologii: novela, balada, sonet, esej uvědomuje si proměny renesanční lit. postavy charakterizuje kompozici renesančního dramatu uvědomuje si hodnotu sociálního citění objasní renesanční pojetí milostného vztahu ČJL-9-3-02 , ČJL-9-3-07 uvědomí si a zafixuje 	Renesance a humanismus <ul style="list-style-type: none"> znaky renesance v umění texty renesančních autorů i odkazy literatury moderní k renesanci odlišnosti projevů renesance v jednotlivých literaturách, autoři Dante, G. Boccaccio, F. Villon, W. Shakespeare, M. de Cervantes projevy české renesance a humanismu 	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
hlavní údaje o nejznámějších renesančních spisovatelích rozpozná individuální styl autorů			
Baroko <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-06 při interpretaci správně používá pojem: alegorie, symbol, alegorický román • vysvětlí symbol labyrintu, města, poutníka • ČJL-9-3-02 pamětně si zafixuje důležité informace o J. A. Komenském 	Baroko <ul style="list-style-type: none"> • znaky baroka v umění • J. A. Komenský: Labyrint světa a ráj srdce a jiní vybraní autoři (Adam Michna z Otradovic) • vybraní světoví autoři 	7.	
Klasicismus a osvícenství <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-07 vysvětlí pojmy klasicismus, osvícenství, absolutismus aj. • ČJL-9-3-02 na základě četby a poznatků odliší jednotlivé autorské přístupy • ČJL-9-3-03 formuluje dojmy ze své četby, divadelního i filmového představení 	Klasicismus a osvícenství <ul style="list-style-type: none"> • znaky klasicismu v umění • klasicistní drama, Molière, aktualizace témat v současnosti • W. Defoe • J. Swift 	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA Obohacování slovní zásoby <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-02 jmenuje jednotlivé způsoby tvoření slov v češtině • ČJL-9-2-02 objasní motivovanost při slovotvorbě • ČJL-9-2-02 používá terminologii slovotvorby • ČJL-9-2-02 rozlišuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby • ČJL-9-2-02 rozpozná přeneseného pojmenování (frazémy) • ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05 vhodně používá a vyslovuje cizí slova a dokáže je nahradit českými protějšky 	<ul style="list-style-type: none"> • tvoření slov (odvozování, skládání, zkracování) • přenášení slovního významu • spojování slov v sousloví • přejímání slov z cizích jazyků 	8.	
Tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-01 ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05 vhodně používá a vyslovuje cizí vlastní jména • ČJL-9-2-01, ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05 skloňuje cizí jména. • ČJL-9-1-01, ČJL-9-2-06, cíleně používá PČP, SSČ • rozliší slovesa dokonavá a nedokonavá • vytváří vidové dvojice 	<ul style="list-style-type: none"> • skloňování jmen přejatých a cizích vlastních jmen • nesklonná cizí jména • užití vlastních jmen v textu • slovesný vid 	8.	
Pravopis <ul style="list-style-type: none"> • vyloží složitější pravidla vyplývající z tvarosloví • rozlišuje složitější případy psaní předpon s/z a předložek s,z 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla psaní i/y v koncovkách podstatných a přídavných jmen podle vzorů 	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní psaní souhláskových skupin bje/bě, pě, vje/vě, mně/mě 	<ul style="list-style-type: none"> • shoda podmětu s přísudkem • psaní předpon s/z, předložek s,z • psaní skupin bje/bě, pě, vje/vě, mně/mě 		
<ul style="list-style-type: none"> • oživí dříve získané poznatky ze skladby • spolehlivě rozezná větu jednoduchou a souvětí • určuje druhy vedlejších vět 	<ul style="list-style-type: none"> • věta jednočlenná a dvojčlenná, větný ekvivalent, základní a rozvíjející větné členy (opakování z předcházejícího ročníku) • věta jednoduchá a souvětí 	8.	
Skladba <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-06, odůvodní různé významové poměry mezi hlavními větami • ČJL-9-2-06 sestaví graf souvětí. • tvořivě pracuje s textem • ČJL-9-1-09, ČJL-9-2-07 smysluplně používá znalostí syntaxe v gramatice • ČJL-9-2-06 graficky znázorní několikanásobné větné členy a významové poměry mezi nimi • ČJL-9-1-04 užívá vhodné spojovací výrazy (spojky, vztažná zájmena, příslovce) • ČJL-9-1-07 správně odůvodní psaní interpunkce před a, i, ani, nebo graf složitějšího souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy vedlejších vět • významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami • významové poměry mezi větnými členy a vedlejšími větami • souvětí souřadné a podřadné • spojovací výrazy v souvětí • interpunkce v souvětí • jazykové rozbory • složitější souvětí 	8.	
Obecné výklady o českém jazyce	<ul style="list-style-type: none"> • slovanské jazyky 	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-04 ,ČJL-9-1-05, ČJL-9-2-08,ČJL-9-2-05 odliší hovorová slova ve spisovné češtině • ČJL-9-2-05, ČJL-9-2-08 zdůvodní užití obecné češtiny, slangu, argotu, nářečí • seznámí se se jmény předních českých lingvistů • ČJL-9-2-05 usiluje o zvýšení vlastní jazykové kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • útvary českého jazyka a jazyková kultura 		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Výtah <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s odborným textem • ČJL-9-2-08 zpracuje osnovu, jednoduché výpisky. • zpracuje souvislý výtah. • ČJL-9-1-01 správně cituje • ČJL-9-1-08využívá základů studijního čtení • ČJL-9-1-08 formuluje hlavní myšlenky textu 	<ul style="list-style-type: none"> • výtah z učební látky jiného předmětu 	8.	
Charakteristika literární postavy <ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje a správně chápe důležité charakterové vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • vnější a vnitřní charakteristika • přímá a nepřímá charakteristika 	8.	
Výtah <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-09 uspořádá informace s ohledem na jejich účel • ČJL-9-1-06formuluje myšlenky a názory v logickém sledu 	<ul style="list-style-type: none"> • výklad mluvený a psaný • jazykové prostředky výkladu • osnova výkladu 	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-09 vytváří výstižný a souvislý ústní i písemný projev 			
Líčení <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-10 vhodně popíše své pocity, své estetické vnímání světa • tvořivě píše na základě svých dispozic i osobního zájmu • ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • umělecký popis • kompozice líčení • jazykové prostředky líčení 	8.	
Úvaha <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-02 vyjadřuje vlastní postoje ke sdělovanému obsahu • ČJL-9-1-10 tvořivě píše • ČJL-9-1-02 čerpá poučení z myšlenek a postojů jiných lidí 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy úvahy (odborná, publicistická, umělecká, esej) • citáty 	8.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme svět a Evropu
LITERÁRNÍ VÝCHOVA Národní obrození <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam NO pro vývoj české kultury, jazyka a společnosti • ČJL-9-3-02, ČJL-9-3-07 charakterizuje jednotlivé osobnosti a jejich dílo • správně používá terminologii 	Národní obrození <ul style="list-style-type: none"> • problematika a periodizace NO • osobnosti jednotlivých etap NO • ženské osobnosti NO • Národní divadlo, osobnosti ND, dramatické žánry a význam ND pro českou kulturu 	8.	Mediální výchova Vnímání autora mediálních sdělení
Romantismus <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-07 uvádí znaky romantismu jako 	Romantismus <ul style="list-style-type: none"> • znaky romantismu • typické žánry romantismu 	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • uměleckého i literárního směru • charakterizuje projevy romantismu v rámci jednotlivých národních literatur • charakterizuje typického hrdinu romantických románů 	<ul style="list-style-type: none"> • ruský romantismus- A. S. Puškin, M. J. Lermontov • anglický a francouzský romantismus- G. G. Byron, V. Hugo • německý romantismus- J. W. Goethe • romantismus v Čechách- K. H. Mácha, K. J. Erben 		
<p>Realistické tendence ve světové literatuře</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše projevy realistických tendencí v literatuře, vysvětlí odlišnost s předchozím uměleckým směrem • ČJL-9-3-02, ČJL-9-3-07 charakterizuje významné autory a jejich díla • pochopí snahu moderny distancovat se od přežitých estetických a poetických norem 	<p>Realistické tendence ve světové literatuře</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybraní autoři národních literatur: • ruský realismus • francouzský realismus • anglický realismus 	8.	
<p>Český realismus</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná realistické znaky v dílech autorů předcházejících realismus • ČJL-9-3-07 charakterizuje situaci v 2. polovině 19. století a nově vznikající směry 	<p>Český realismus</p> <ul style="list-style-type: none"> • počátky českého realismu, společenská situace, směry • B. Němcová, K. H. Borovský • ruchovci (S. Čech), lumírovci (J. Vrchlický, J. V. Sládek), májovci (J. Neruda) 	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • historická próza- A. Jirásek 		
<p>Změny v uměleckém pojetí literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-04,ČJL-9-3-07 rozpozná a charakterizuje literární styl literárních směrů 19. a 20. století: impresionismu, naturalismu, symbolismu, dekadence, futurismu, dadaismu, surrealismu, poetismu, vitalismu, civilismu, proletářské poezie • ČJL-9-3-07 dokáže jmenovat hlavní představitele těchto směrů (v české i světové literatuře) • rozpozná základní druhy básnického pojmenování • ČJL-9-3-04 pokouší se literárně vyjádřit lyrickou náladu • ČJL-9-3-01 tvoří vlastní text jako parafrázi textu původního • ČJL-9-3-07 diskutuje o navozených otázkách • ČJL-9-1-07 naslouchá argumentům druhých a rozvíjí konstruktivní dialog • ČJL-9-3-09 vyhledává doplňující informace z dalších zdrojů (knihovna, internet) 	<p>Změny v uměleckém pojetí literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> • prokletí básníci • světové umělecké směry přelomu 19. a 20. století (impresionismus, naturalismus, symbolismus a dekadence, futurismus a dadaismus, poetismus a surrealismus • čeští buřiči 	8.	<p>Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj Kreativita</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
První světová válka v literatuře <ul style="list-style-type: none"> • odraz první světové války v české i světové literatuře 	První světová válka v literatuře <ul style="list-style-type: none"> • E. M. Remarque, • E. Hemingway • J. Hašek 	8.	Mediální výchova Vnímání autora mediálních sdělení

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA Slovní zásoba a význam slova <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05 prakticky užívá novou terminologii • ČJL-9-2-01 správně vyslovuje cizí vlastní jména a běžná slova z aktuálních kontaktních jazyků (angličtina, němčina, ruština, slovenština) • ČJL-9-1-04 pěstuje kultivovaný projev • ČJL-9-1-04 rozšiřuje svou aktivní slovní zásobu výstižně se vyjadřuje • vyloží podstatu synonymie, antonymie, homonymie • uvádí synonymní české ekvivalenty k cizím slovům a obráceně • ČJL-9-1-01, ČJL-9-2-03 užívá Slovník cizích slov 	<ul style="list-style-type: none"> • slovo a sousloví, věcný význam slov • rozvoj slovní zásoby, jádro slovní zásoby • synonyma, homonyma, antonyma • odborné názvy, slova domácí, mezinárodní 	9.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj Komunikace (rozvoj komunikačních schopností)
Nauka o tvoření slov <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-02 zná zásady tvoření slov • správně pojmenovává stavební části slova (morfémy) • ČJL-9-2-02 popíše způsob utvoření nového slova 	<ul style="list-style-type: none"> • stavba slova • odvozování, skládání, zkracování 	9.	
Tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-01, ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy (i složitější případy) a vědomě jich používá ve vhodných 	<ul style="list-style-type: none"> • slova ohebná a neohebná • podstatná jména • přídavná jména • zájmena • číslovky 	9.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>komunikačních situacích</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-04 určí druh přídavných jmen • ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05, ČJL-9-2-04 správně adjektiva stupňuje a určuje jejich mluvnické významy. • ČJL-9-2-04 určuje druhy zájmen i číslovky • ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05, ČJL-9-2-04 správně skloňuje zájmena i číslovky • ČJL-9-2-04 určuje mluvnické kategorie sloves • ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05, ČJL-9-2-04 správně tvoří všechny slovesné tvary slovesa být • ČJL-9-2-04 pasivně pozná a aktivně tvoří přechodníky přítomné a minulé • ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05 tvoří spisovné tvary a správně je třídí do jednotlivých slovesných tříd • ČJL-9-2-04 rozeznává druhy příslovcí a správně je stupňuje • rozlišuje vlastní a nevlastní předložky • rozlišuje spojky souřadící a podřadící 	<ul style="list-style-type: none"> • slovesa • přechodník přítomný i minulý • slovesné třídy • příslovce • předložky • spojky 		
<p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-02 určuje druhy vět podle postoje mluvčího 	<ul style="list-style-type: none"> • stavba věty v souvětí • věty podle postoje mluvčího 	9.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-06 postihne logickou strukturu věty • ČJL-9-1-06 porozumí prostředkům nejazykové komunikace • formuluje jednoduchá i složitá sdělení • ČJL-9-2-06 informativně ovládá základní pojmy valenční syntaxe • rozlišuje mluvnický a slovní zápor • vyloží složitější souvětí • na základě znalosti syntaxe tvořivě pracuje s větou • rozezná jednotlivé druhy vět • objasní motivované odchylky od větné stavby • ČJL-9-1-04 správně a přesně se vyjadřuje • ovládá pravidla psaní uvozovek • pozná východisko a jádro výpovědi 	<ul style="list-style-type: none"> • věty dvojčlenné a jednočlenné, větné ekvivalenty • valenční syntax • mluvnický zápor • skladební dvojice – shoda, řízenost, přimykání • sponová slovesa • přívlastek volný a těsný • doplněk • věta hlavní, řídicí a závislá • souvětí souřadné a podřadné • významové poměry mezi souřadně spojenými vedlejšími větami a větnými členy • složité souvětí • řeč přímá a nepřímá • samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná • pořádek slov v české větě 		
<p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05, ČJL-9-2-01, ČJL-9-2-07 aplikuje zásady českého pravopisu při tvorbě vlastního jazykového projevu • ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05, ČJL-9-2-07 ovládá zásady pro psaní velkých písmen u vlastních jmen, názvů, na začátku větných celků, k vyjádření úcty 	<ul style="list-style-type: none"> • pravopis lexikální, tvaroslovný, skladební • vlastní jména 	9.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Zvuková stránka jazyka <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-01, ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s jazykovými příručkami SMČ • zná soustavu českých hlásek • čte výrazně, plynule s porozuměním • ČJL-9-1-06 dbá na správný slovní přízvuk i větnou melodii 	<ul style="list-style-type: none"> • hlásky a hláskové skupiny • větný přízvuk a větná melodie 	9.	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Výklad <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-08 ovládá základy studijního čtení • ČJL-9-1-08 formuluje hlavní myšlenky textu • ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-09 uspořádá informace z textu s ohledem na jeho účel 	<ul style="list-style-type: none"> • projev mluvený a psaný, řeč, jazyk • opakování: slovanské jazyky • vývoj jazyka • útvary českého jazyka • jazykověda a její disciplíny • jazyková kultura 	9.	Mediální výchova Stavba mediálních sdělení
Popis <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-01 systematicky pracuje s odborným textem • ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05 správně užívá termínů • stručně, přehledně a jasně popíše jednotlivé činnosti • ČJL-9-1-01 kultivovaně a otevřeně formuluje své pocity, dojmy a postoje • ČJL-9-1-10 tvoří vlastní texty na základě znalostí z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> • kompozice, jazyk výkladu 	9.	
Charakteristika <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-10 vytvoří výstižnou charakteristiku 	<ul style="list-style-type: none"> • popis pracovního postupu • popis uměleckého díla 	9.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> vystihne povahu, schopnosti, zájmy 	<ul style="list-style-type: none"> subjektivně zbarvený popis 		
Vypravování <ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-1-04 srozumitelně reprodukuje děj scény z knihy, z filmu ústně i písemně formuluje dojmy z četby, filmu, divadla 	<ul style="list-style-type: none"> přímá a nepřímá charakteristika osnova charakteristiky 	9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Kreativita
Úvaha <ul style="list-style-type: none"> na základě vlastních zkušeností se zamýšlí nad problémem a dospívá k určitému záměru 	<ul style="list-style-type: none"> reprodukováný děj postupná dějová linie retrospektiva 	9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika
Proslov <ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-1-06 zvládá intonaci, tempo řeči, společenské chování řečníka 	<ul style="list-style-type: none"> úvaha v uměleckých a ve vědeckých dílech, v publicistice společné rysy úvahy a výkladu 	9.	
Diskuse <ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-1-07 vystoupí v diskusi ČJL-9-1-07 uvědomuje si pravidla diskuse efektivně spolupracuje s ostatními při řešení daného úkolu 	<ul style="list-style-type: none"> řečnický slohový útvar 	9.	
Fejeton <ul style="list-style-type: none"> napíše krátký fejeton na aktuální téma 	<ul style="list-style-type: none"> řízení diskuse 	9.	Mediální výchova Stavba mediálních sdělení
Funkční styly <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje funkční styly a jejich znaky 	<ul style="list-style-type: none"> publicistické útvary na aktuální téma historie vzniku fejetonu cíl fejetonu 	9.	Mediální výchova Stavba mediálních sdělení

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <p>Literatura mezi válkami</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-02 na základě četby a informací formuluje charakteristické rysy jednotlivých autorů a směrů 	<p>Literatura mezi válkami</p> <ul style="list-style-type: none"> • Devětsil • J. Wolker • J. Seifert • V. Nezval • demokratický proud- K. Čapek, K. Poláček. E. Bass, I. Olbracht, V. Vančura 	9.	<p>Mediální výchova Vnímání autora mediálních sdělení</p>
<p>Odraz druhé světové války v literatuře</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše společenskou situaci dané doby • identifikuje vliv válka na literární tvorbu • ČJL-9-3-06 téma šoa v literatuře, zařadí a správně charakterizuje pojmy: povídka, epigram, deník 	<p>Odraz druhé světové války v literatuře</p> <ul style="list-style-type: none"> • literární osobnosti tohoto období • Osvobozené divadlo V+W • odraz šoa v literatuře, autoři, texty s náměty holocaustu, nacismu, rasismu, totalitarismu, židovství, antisemitismu 	9.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Multikulturní výchova Lidské vztahy</p>
<p>Po válce</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-01, ČJL-9-3-02 ve své četbě identifikuje vliv válečných událostí a zážitků autorů na jejich tvorbu • ČJL-9-3-01 uvažuje na provázanosti s Biblií • téma šoa v literatuře • ČJL-9-3-03 formuluje dojmy ze své četby, návštěvě divadelního nebo filmového představení 	<p>Po válce</p> <ul style="list-style-type: none"> • A. Lustig, L. Fuks, O. Pavel 	9.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož tématu 			
Literatura a její vývoj po r. 1945 <ul style="list-style-type: none"> • popíše kontext doby • ČJL-9-3-02 rozpozná jednotlivé autorské typy • ČJL-9-3-07 vyjmenuje autory a jejich významná díla • ČJL-9-3-05 rozlišuje hodnotnou a konzumní literaturu 	Literatura a její vývoj po r. 1945 <ul style="list-style-type: none"> • společensko-kulturní kontext • jednotlivé směry literatury na našem území (oficiální l., samizdat) • významní představitelé těchto směrů 	9.	
Vývoj literatury po roce 1968 <ul style="list-style-type: none"> • popíše kontext doby • ČJL-9-3-02 rozpozná jednotlivé autorské typy • vyjmenuje autory a jejich významná díla • dramatická tvorba této doby • představí osobnost V. Havla jako literáta a kulturně-politickou postavu českých dějin 	Vývoj literatury po roce 1968 <ul style="list-style-type: none"> • společensko-kulturní kontext • významní autoři • významná divadlo tehdejší doby (Semafor, Cimrman) • V. Havel 		
Barevný svět fantazie <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-06 odliší fantasy a sci-fi • ČJL-9-3-07 vyjmenuje významné autory a jejich díla • ČJL-9-3-02 na základě vlastní četby 	Fantasy, SCI-FI literatura <ul style="list-style-type: none"> • J. R. R. Tolkien • C. S. Lewis • Ch. Paolini • J. K. Rowlingová • L. Carol • J. Žáček a další nonsensoví autoři 		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
charakterizuje jednotlivé autorské typy <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-06seznámí se s různými typy pojetí pohádky (klasická, autorská, nonsensová) • ČJL-9-3-04,ČJL-9-3-05 rozlišuje hodnotnou a konzumní literaturu 			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Žák:

ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text

ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk

ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák:

ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu

ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa

ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk

ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí

ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami

ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov

ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák:

ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku

ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení

ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry

ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury

- má pozitivní vztah k literatuře

5.1.2 Cizí jazyk

5.1.3 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

A (platné pro žáky od školního roku 2019/2020 do školního roku 2023/2024)

Anglický jazyk je vyučován ve třetím až devátém ročníku, v každém ročníku 3 hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.

B (platné pro žáky, kteří zahájili PŠD od školního roku 2020/2021)

Anglický jazyk je vyučován od 1. ročníku z důvodu postupného osvojování si jazyka pro praktické využití, v prvním a druhém ročníku 2 hodiny týdně, ve třetím až devátém ročníku 3 hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu. Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců v jejich životě, ve studiu i pracovním uplatnění.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka je realizována v třídách s pravidelným využíváním audiokazet a CD nahrávek namluvených rodilými mluvčími. Ve škole je k dispozici odborná jazyková učebna se sluchátky, žáci též využívají pro výuku cizího jazyka multimediální učebnu s interaktivní tabulí. V hodinách žáci běžně pracují se slovníkem, s cizojazyčnými texty a časopisy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitelé uplatňují různé metody a formy práce s respektováním věkových a individuálních potřeb žáků s cílem dosáhnout požadované úrovně v těchto dovednostech:

- poslech
- čtení
- mluvení
- psaní

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- Pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život,
- propojovat probraná témata a jazykové jevy,
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině.

Kompetence k řešení problémů

- Řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí,
- nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem,
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba.

Kompetence komunikativní

- Porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce,
- umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky,
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce,
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu.

Kompetence sociální a personální

- V jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu,
- dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování,
- spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

- Získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi,
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky.

Kompetence pracovní

- Samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí.

Cílem předmětu anglický jazyk na 1. stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Zejména v počátcích upřednostňujeme induktivní způsob výuky před výukou deduktivní. Neučíme tedy nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si z textů říkadel a jednoduchých básniček sami odvodili, jak vyjádřit jiné věty. Gramatiku učíme teprve tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v předmětu český jazyk a literatura (např. časování sloves). Na konci 1. stupně by měl žák dosáhnout úrovně A1, tzn., že rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm a jeho rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou

výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitostí týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Na druhém stupni pracují žáci ve větší míře s autentickými texty, konverzují spolu anglicky ve větších celcích. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí. Angličtinu používají při práci s internetem i v částech jiných vyučovacích předmětů. Pod vedením učitele žáci zpracovávají různé projekty. Na konci 2. stupně by měl žák dosáhnout úrovně A2, tzn., rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

A (platné pro žáky od školního roku 2019/2020 do školního roku 2023/2024)

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI CJ-3-1-05 dokáže přiřadit mluvenou a psanou podobu stejného slova nebo slovního spojení CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům, pomalu sdělovaným a pečlivě vysloveným otázkám učitele a reaguje na ně verbálně i neverbálně, zejména pokud má vizuální podporu</p> <ul style="list-style-type: none"> • počítá do 20 a označí základní barvy • zeptá se na známé předměty kolem sebe a odpovídá • používá ve větách sloveso „to be“ a tvar slovesa „I have got“ • vyjadřuje, co mají nebo nemají rádi (I like, I don't like) <p>CJ-3-1-03 dokáže porozumět obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, je-li k dispozici vizuální opora CJ-3-1-04 dokáže porozumět obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, je-li pronášen pomalu, zřetelně a se srozumitelnou výslovností, pokud je k dispozici vizuální opora CJ-3-1-06 napíše slova a krátké věty na základě</p>	<p>pozdravy a rozloučení, představování se, vyjádřit souhlas a nesouhlas (yes, no) reakce na pokyny fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov osvojení a používání základní slovní zásoby probírané v tematických okruzích a její používání v komunikačních situacích množné číslo zájmena základní barvy čísla 1 - 20 hračky členové rodiny ovoce a zelenina škola, farma, v lese zvířata předložka in jídlo, pití svátky (Christmas, Easter) to be, have, go, like, can</p> <ul style="list-style-type: none"> • anglická abeceda • poslech z učebnice • krátké písničky • říkanky, básničky • krátké videa, filmy • pokyny 	<p>3.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
textové a vizuální předlohy • CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

B (platné pro žáky, kteří zahájili PŠD od školního roku 2020/2021)

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • CJ-3-1-01 S pomocí učitele rozumí jednoduchým otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a jsou podány s vysvětlením českého významu, a reaguje na ně verbálně • CJ-3-1-02 Zopakuje slova, se kterými se v průběhu výuky setkal • CJ-3-1-04 S pomocí učitele rozumí obsahu mluvených jednoduchých vět • CJ-3-1-05 Přiřadí mluvenou podobu téhož slova s vizuální oporou 	<p style="text-align: center;">Řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav, představení se, nejbližší členové rodiny, sourozenci • barvy a základní • geometrické tvary • číslovky 1-6 • školní pomůcky a základní vybavení třídy • hračky • Vánoce a Velikonoce • oblečení • jídlo • zvířata • věci v domácnosti • jednoduchá říkadla s použitím osvojené slovní zásoby 	1.	<p>Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • CJ-3-1-01 S pomocí učitele rozumí jednoduchým otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a jsou podány s vysvětlením českého významu, a reaguje na ně verbálně • CJ-3-1-02 Zopakuje slova, se kterými se v průběhu výuky setkal • CJ-3-1-04 S pomocí učitele rozumí obsahu mluvených jednoduchých vět • CJ-3-1-05 Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova a s pomocí učitele přiřadí mluvenou a psanou podobu slovního spojení 	<p style="text-align: center;">Řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozdravy-představení se, setkání, loučení • Seznámení se s anglickou abecedou pomocí říkadla • Číslovky 1-10 • Školní pomůcky a základní vybavení třídy • Vánoce-názvy dárků • Jídlo, nápoje • Části obličeje • Oblečení • Dům-názvy místností • Základní sportovní potřeby • Jednoduché písně a říkadla <p style="text-align: center;">Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tvoření otázky: Is it a? • Krátká odpověď Yes/ No na otázku: Is it a red book? • Spojení členu neurčitého, přídavného a podstatného jména (a blue pen) • fráze: Mám rád/ Nemám rád (I like / I don't like) • fráze: Já mám (I've got) • fráze: Mám na sobě (I'm wearing) • tázací zájmeno Where? • člen určitý - the • předložky - in, on 	2.	<p>Osobnostní a sociální výchova - Poznávání lidí</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> CJ-3-1-06 Píše slova na základě vizuální předlohy 		2.	
<ul style="list-style-type: none"> CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně 	<p>Řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pozdravy, oslovení Školní potřeby a zařízení třídy Rodina, počet sourozenců Domácí mazlíčci Vánoce v ČR a v GB Části těla a obličej Další názvy oblečení Další názvy jídel a nápojů Zvířata, domácí mazlíčci a jejich potrava Oblíbené školní předměty 	3.	<p>Osobnostní a sociální výchova - Poznávání lidí</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá</p>
<ul style="list-style-type: none"> CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého, krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu 	<p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> Další pozdravy Číslo 11-20 Otázka: What is it? Jednoduché pokyny učitele Zdvořilé žádosti s použitím slova „please“ a odpovědi na ně Množné číslo podstatných jmen Koncovka - s u časování slovesa TO BE Fráze It is... /They are Jednoduché otázky se slovesem Is it ...? / Are they...? 	3.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení 	<p>krátké odpovědi : Yes, it is . / No, they aren't.</p> <ul style="list-style-type: none"> Stručný popis domácího mazlíčka Přídavná jména Stažené tvary slovesa TO HAVE have got/ has got Otázka Has it got...? krátké odpovědi Fráze: I wear ... Otázka Do you like... ? Krátké odpovědi Yes, I do. / No, I don't. Člen neurčitý a/an Fráze : There is/are Otázky Is there/ Are there? krátké odpovědi 	3.	
<ul style="list-style-type: none"> CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 	<p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> Píše slova, krátké věty 	3.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

A (platné pro žáky od školního roku 2019/2020 do školního roku 2023/2024)

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> • CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • CJ-5-1-03 rozumí jednoduché, zřetelně vyslovené konverzaci či písničkám • CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • CJ-5-3-01 vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu • CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • osvojuje si slovní zásobu probíraných témat 	<ul style="list-style-type: none"> • výslovnost • pokyny ve třídě • pořádek slov ve větě • četba a poslech textu - volný překlad • jednoduché původní texty, pohádky, příběhy • poslech – cd ke cvičením v učebnici, časopisům, jednoduché písně i původních autorů • krátké filmy 	<p>4.</p>	<p>Výchova k myšlení v globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> rozšiřuje slovní zásobu témat podle svého zájmu 			
<p>PSANÍ, MLUVENÍ, PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> CJ-5-4-01 vytváří jednoduché věty v čase přítomném prostém CJ-5-4-01 vytváří věty oznamovací a tázací, odpovídá krátkou odpovědí osvojuje si dodržování pořádku slov ve větě CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života CJ-5-4-01 napíše jednoduché přání k narozeninám CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře CJ-5-2-02, CJ-5-2-03 sdělí i odpovídá jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů 	<ul style="list-style-type: none"> rodina, barvy, množné číslo, there is, there are, zkrácené tvary, sloveso být přítomný čas prostý a průběhový (otázka, zápor) zájmena ČR, roční období, dny v týdnu číslovky 0-100 svátky a zvyky přivlastňovací pád narozeniny škola, třída, jídlo (snacks) přání k narozeninám 	4.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání</p>
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p>	<ul style="list-style-type: none"> četba a poslech textu - volný překlad 	5.	<p>Osobnostní a sociální výchova –</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • CJ-5-3-01 vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu • CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • osvojuje si slovní zásobu probíraných témat • rozšiřuje slovní zásobu témat podle svého zájmu • 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché původní texty, pohádky, příběhy • poslech – cd ke cvičením v učebnici, časopisům, jednoduché písně i původních autorů • pořádek slov ve větě • práce se slovníkem 	5.	sociální rozvoj - Komunikace
PSANÍ, MLUVENÍ, PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba tematických celků – rodina, škola, volný čas, domov, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, 	5.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - Komunikace

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • CJ-5-2-03 vytváří jednoduché věty v přítomném čase prostém • CJ-5-2-03 vytváří věty oznamovací a tázací, odpovídá krátkou odpovědí • osvojuje si dodržování pořádku slov ve větě • CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • CJ-5-4-01 napíše jednoduché přání k narozeninám • CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře • CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • CJ-5-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů 	<p>nákupy, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, narozeniny, prázdniny</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednoduché texty, časopisy, práce s poslechovými a obrazovými materiály • přítomný čas prostý a průběhový (otázka, zápor) • zájmena • modální slovesa • zkrácené tvary • číslovky • přání k narozeninám, pohled, krátký dopis, jednoduchý formulář • rozhovory • práce se slovníkem 	5.	

B (platné pro žáky, kteří zahájili PŠD od školního roku 2020/2021)

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • CJ–5–1–01 s pomocí učitele rozumí jednoduchým pokynům a otázkám, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • s pomocí učitele porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou – li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností 	<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy: informace o sobě a druhých; sporty, domov, názvy nábytku, zdraví a nemoci, pocity, moje město, Vánoce v USA a v GB, dovolená, popis školy, popis míst, volný čas, záliby, dny v týdnu, čas rozvrh hodin, vyučovací předměty zvířata, život a potrava 	4.	Multikulturní výchova – multikulturalita
<ul style="list-style-type: none"> • CJ–5–1–02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozpozná známá slova a slovní spojení (předměty, osoby, zvířata a činnosti) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, (vybere text nebo obrázek znázorňující 	<ul style="list-style-type: none"> • mluvnice: představí se, pozdraví, poděkuje sloveso can a další slovesa • kladná věta, záporná věta, otázka, krátká odpověď • umístování věcí s předložkami další předložky – behind, under • stažené tvary there´s, where´s • pokyny – rozkaz, zákaz Don´t..... • fráze lots of • předložky k umístění předmětů • předložky next to, opposite • přítomný čas průběhový jen v čísle jednotném • oznamovací věta, otázka krátká odpověď 	4.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
význam daného slova nebo slovního spojení)	<ul style="list-style-type: none"> • stažený tvar slovesa to have v množném čísle jen v 1. osobě we've got • otázky typu Do you play.. ? What do you do ...? • krátká odpověď přítomný čas prostý – 3. osoba • otázky typu Does it.... ? krátká odpověď 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> • CJ–5–2–01 je schopen vést se spolužákem předem připravený rozhovor • použije základní zdvořilostní obraty (oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech připravených s pomocí učitele • CJ–5–2–02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, města a dovolené podle předem připraveného vyprávění • představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co umí, má rád/nerad za použití jednoduchých spojení a vět • sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (jméno, věk, kde bydlí, co umí za použití jednoduchých spojení a vět 	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • v předem připraveném rozhovoru je schopen pozdravit, poděkovat, rozloučit se, sdělit o sobě základní informace i o členech rodiny, sdělí základní informace týkající se města a dovolené 	4.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • CJ–5–3–01 s pomocí učitele vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • najde konkrétní informace (o předmětech, osobách, zvířatech a činnostech) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 	<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v textu, vyhledá potřebnou informaci 	<p>4.</p> <p>4.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • CJ–5–4–01 s pomocí učitele napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů • napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, kde bydlí a co umí a má/nemá rád • napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí členy své rodiny, kamarády a spolužáky, uvede jejich věk, kde bydlí a co umí a co mají/nemají rádi 	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše krátký text o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů 	<p>4.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • CJ–5–1–01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány 	<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy: informace o sobě a druhých pozdravy, přivítání, rozloučení představí sebe i kamaráda (jméno, věk, bydliště) čísla 20 – 100 	<p>5.</p>	<p>Multikulturní výchova – multikulturalita</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>pomalou a s pečlivou výslovností)</p> <p>řídí se krátkými a jednoduchými verbálními pokyny učitele</p>	<ul style="list-style-type: none"> • abeceda, spelování osobní údaje do formuláře škola a školní třída • další pokyny kladné a záporné, další školní předměty • určování času, hodiny • rodina, naši příbuzní a přátelé • volný čas záliby • oblíbené předměty • můj den – popis dne • domácí mazlíčci – další názvy • můj dům, můj pokoj věci a nábytek • město, budovy • v obchodě, nakupování základní potraviny, oblečení • lidé a jejich činnosti • stručný popis osoby, části těla a přídavná jména 	5.	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá</p>
<ul style="list-style-type: none"> • CJ–5–1–02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • předložky in, at, for • On + day / at + time • fráze Where are you from? • sloveso to be – všechny osoby, plné tvary, zápor • otázky krátké odpovědi • přivlastňovací zájmena my, your, .. • pravidelné množné číslo podstatných jmen • koncovka – es 	5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu</p> <ul style="list-style-type: none"> porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> nepravidelné množné číslo vybraných podstatných jmen tázací výraz Who ...? přítomný čas prostý a koncovka – es zápor, otázky s Does ... ? a s When do /does.. ? další přídavná jména there is/are – ve všech osobách zápor otázky i stažené tvary krátké odpovědi předložky místa sloveso to have – zápor plné tvary, otázky krátké odpovědi předložky – to a at fráze How much is/ are.. správné použití dvou přítomných časů (průběhového a prostého) 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> CJ–5–1–03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 		5.	
<ul style="list-style-type: none"> CJ–5–2–01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem 	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduchých rozhovorů, ve kterých poskytne informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá 	5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času</p> <ul style="list-style-type: none"> • představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět • CJ-5-2-02 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> • odpovídá na jednoduché otázky týkající se probíraných témat • zeptá se na konkrétní informace 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> • CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozpozná známá slova a slovní spojení • porozumí tématu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z běžného života a je podpořen obrazem 	<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchému textu orientuje se v textu a vyhledá potřebnou informaci v oblasti probíraných tematických okruhů 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> • CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života 	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše krátký text o sobě, rodině, činnostech a událostech svých zájmů napíše 	5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví krátký pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace za použití základních zdvořilostních obrátů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) • CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře 	pozdrav, dotaz, vzkaz vyplní formulář s osobními údaji		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

Žák:

CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Žák:

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Poslech s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-1-01 rozumí jednoduché zřetelně vyslovené promluvě a konverzaci • rozumí jednoduchým pokynům 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech textů, krátkých písniček a rozhovorů z učebnice nebo časopisu 	6.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Komunikace Multikulturní výchova Kulturní diference Výchova k myšlení v globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá
Čtení s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-3-01, CJ-9-3-02 čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného obsahu, rozumí obsahu jednoduchých textů s využitím vizuálních opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky, odvodí pravděpodobný význam nových slov z textu 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení krátkých textů z učebnice • četba časopisů • četba textů se zeměpisnou tematikou – země a národnosti, práce s mapou 	6.	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá jednoduchou konverzaci v rámci tematických celků 	<ul style="list-style-type: none"> • tematické celky: škola, státy a národnosti, povolání, nakupování, názvy obchodů, ve městě, určování směru, jídlo a pití, lidské tělo, nemoci, zvířata, denní program, záliby, svátky a zvyky 	6.	
Psaní <ul style="list-style-type: none"> • písemně, gramaticky správně tvoří věty, krátké texty • obměňuje jednoduché věty a krátké texty • reaguje na krátké písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • přítomný čas – prostý a průběhový (oznamovací věta, otázka, zápor) • frekvenční příslovce • modální slovesa • číslovky základní, řadové 	6.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-4-02 vyplní osobní údaje ve formuláři • umí říct, kolik je hodin a určit datum 	<ul style="list-style-type: none"> • určování času • časové předložky • dny v týdnu, měsíce, roční období • zájmena • počitatelnost • stupňování přídavných jmen (srovnání, přirovnání) 		
Mluvení <ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-2-01 sestaví jednoduché rozhovory a sdělení, neformální dopis bez problémů vyhledává slova v dvojjazyčném slovníku • CJ-9-2-02, CJ-9-2-03 zapojí se do jednoduchých rozhovorů 	<ul style="list-style-type: none"> • krátké rozhovory • psaní dopisu kamarádovi • práce se slovníkem 	6.	
Poslech s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-1-02 rozumí jednoduché zřetelně vyslovené promluvě a konverzaci • rozumí jednoduchým pokynům 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech textů, písniček a rozhovorů z učebnice a časopisu • krátké filmy, sitcomy 	7.	
Čtení s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-3-01, CJ-9-3-02 čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného obsahu, rozumí obsahu jednoduchých textů s využitím vizuálních opory, v textech vyhledá známé výrazy, 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení krátkých textů z učebnice a doplňujících materiálů • četba časopisů • četba textů (reálie anglicky mluvících zemí) • práce s mapou 	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
fráze a odpovědi na otázku, odvodí pravděpodobný význam nových slov z textu			
<ul style="list-style-type: none"> zvládá jednoduchou konverzaci v rámci tematických celků 	<ul style="list-style-type: none"> tematické celky: lidské tělo, nemoci, počasí, volný čas, záliby, prázdniny, plány, zvířata, nákupy, dopravní prostředky, svátky a zvyky 	7.	
Psaní <ul style="list-style-type: none"> CJ-9-4-03 písemně, gramaticky správně tvoří věty, krátké texty reaguje na krátké písemné sdělení obměňuje jednoduché věty a krátké texty umí rozeznat časy a tvary minulé sloves vyplní osobní údaje ve formuláři 	<ul style="list-style-type: none"> přítomný čas – prostý a průběhový (oznamovací věta, otázka, zápor) modální slovesa předložky was, were minulý čas (prostý a průběhový) otázky, záporné, pravidelná, nepravidelná slovesa budoucí čas 	7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – Komunikace Multikulturní výchova Kulturní diference
Mluvení <ul style="list-style-type: none"> CJ-9-2-01 sestaví jednoduché rozhovory a sdělení, neformální dopis bez problémů vyhledává slova v dvojjazyčném slovníku CJ-9-3-02, CJ-9-2-03 zapojí se do jednoduchých rozhovorů 	<ul style="list-style-type: none"> krátké rozhovory psaní krátkého písemného sdělení konverzační obraty práce se slovníkem 	7.	Výchova k myšlení v globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá
Poslech s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> poslech textů, písniček a rozhovorů z učebnice a časopisu 	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-1-01 rozumí zřetelně vyslovené promluvě a konverzaci • rozumí jednoduchým pokynům 	<ul style="list-style-type: none"> • krátké filmy, sitcomy 		
Čtení s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-3-01, CJ-9-3-02 rozumí obsahu textů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky a je schopen stručné reprodukce obsahu textu 	<ul style="list-style-type: none"> • četba textů z učebnice • četba časopisů • četba textů o anglicky mluvících zemích - práce s mapou 	8.	
Mluvení <ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-2-01 jednoduchým způsobem se domluví v běžných situacích • CJ-9-2-02 adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích • odpovídá na jednoduché otázky • CJ-9-2-03 umí se zeptat na cestu a vysvětlit trasu, • umí si objednat jídlo apod. 	<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy: cestování, v hotelu, na poště, nakupování, v restauraci, obraty společenského styku (prosby, žádosti, rozhořčení, soustrast, odmítnutí), svátky 	8.	Výchova k myšlení v globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá Multikulturní výchova - Multikulturalita Mediální výchova Fungování a vliv médií ve společnosti
<ul style="list-style-type: none"> • gramaticky správně tvoří a obměňuje věty a texty 	<ul style="list-style-type: none"> • předložky • stupňování přídavných jmen • was, were • minulý čas (prostý a průběhový) • minulé časy sloves (otázka a zápor) • předpřítomný čas sloves • trpný rod 	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • budoucí časy • počitatelnost 		
Psaní <ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-4-01 sestaví formální dopis (žádost) a životopis • CJ-9-4-02 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech v oblasti svých zájmů a každodenního života 	<ul style="list-style-type: none"> • náležitosti psaní dopisů a životopisu • psaní krátkého písemného sdělení • popis události 	8.	
Poslech s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-1-01 rozumí zřetelně vyslovené promluvě a konverzaci • rozumí jednoduchým pokynům 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech textů, písniček a rozhovorů z učebnice a časopisu • filmy, sitcomy, rozbor písní 	9.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Komunikace Výchova k myšlení v globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá
Čtení s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-3-01, CJ-9-3-02 obsahu textů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky a je schopen stručné reprodukce obsahu textu 	<ul style="list-style-type: none"> • četba textů z učebnice • četba časopisů • četba textů o anglicky mluvících zemích - práce s mapou • anglická literatura (dle výběru) 	9.	
Mluvení <ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-2-01 jednoduchým způsobem se domluví v běžných situacích • adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích • odpovídá na jednoduché otázky 	<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy: země, národnosti, vlastnosti člověka, v restauraci jídlo a pití, příroda, v cestovní kanceláři, vzdělávání (názvy škol), prázdniny, 	9.	Multikulturní výchova - Multikulturalita

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • umí se zeptat na cestu a vysvětlit trasu, • umí si objednat jídlo apod. 			
<ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-3-01 gramaticky správně tvoří a obměňuje věty a texty 	<ul style="list-style-type: none"> • předložky • trpný rod • opakování stupňování přídavných jmen (srovnání, přirovnání) • předpřítomný čas x minulý čas • budoucí časy • must, have to • opakování všech probraných časů (otázky, záporny, odpovědi) • opakování všech probraných gramatických jevů 	9.	
Psaní <ul style="list-style-type: none"> • sestaví formální dopis (žádost) a životopis • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech v oblasti svých zájmů a každodenního života 	<ul style="list-style-type: none"> • náležitosti psaní dopisů a životopisu • psaní krátkého písemného sdělení • popis události • testování „Gate“ 	9.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů

CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ

Žák:

CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Žák:

CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.1.4 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Německý jazyk je vyučován ve třetím až devátém ročníku, vždy 3 vyučovací hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat RVP pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi v rámci integrované Evropy. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.

Ve školním roce 2016/2017 se bude německý jazyk vyučovat jako první cizí jazyk pouze v devátém ročníku, kde bude ukončen cyklus výuky od 3. do 9. ročníku (z toho důvodu je vzdělávací obsah uveden pouze pro 9. ročník). Od následujících školních roků bude německý jazyk součástí předmětu Další cizí jazyk.

Cílové zaměření výuky německého jazyka

Cílem předmětu Německý jazyk je poskytnout žákům základní slovní zásobu a běžné konverzační fráze, aby se žáci byli schopni domluvit v běžných situacích. Na jednoduchých textech si žáci zdokonalují čtenářské dovednosti a schopnost psát.

Žáci 1. stupně jsou k učení vedeni poslechem, imitací a hrou. Zejména v počátcích upřednostňujeme poslech a mluvení před čtením a psaním. Klademe důraz na správnou výslovnost a na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího programu.

Žáci 2. stupně pracují s delšími texty a konverzují spolu německy v delších celcích. Učitel klade vyšší nároky na samostatnou práci žáků. V souvislosti s probíraným zeměpisným učivem se žáci seznamují s realitami německy mluvících zemí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitelé uplatňují různé metody a formy práce s respektováním věkových a individuálních potřeb žáků s cílem dosáhnout požadované úrovně v těchto dovednostech:

- poslech
- čtení
- mluvení
- psaní

Gramatiku učíme teprve tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v českém jazyce. Upřednostňujeme induktivní způsob výuky před výukou deduktivní. Neučíme tedy nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si gramatická pravidla sami odvodili. Pod vedením učitele žáci zpracovávají různé projekty.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka je realizována v třídách s pravidelným využíváním CD nahrávek namluvených rodilými mluvčími. Žáci běžně pracují se slovníkem. Ve škole je k dispozici jazyková učebna se sluchátky, DVD přehrávače i videa. Hodiny Německého jazyka se realizují též v multimediální učebně, kde žáci pracují s interaktivní tabulí.

Ve vyučovacím předmětu Německý jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- Pochopit důležitost schopnosti komunikovat německy pro další studium i praktický život,
- propojovat probraná témata a jazykové jevy,
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v němčině.

Kompetence k řešení problémů

- Řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí,
- nebát se mluvit německy s cizím člověkem,
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba.

Kompetence komunikativní

- Porozumět jednoduchému sdělení v německém jazyce,
- umět zformulovat jednoduché myšlenky v němčině,
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v německém jazyce,
- využívat dovednosti osvojené v německém jazyce k navázání kontaktu či vztahu.

Kompetence sociální a personální

- V jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu,
- dodržovat v německy mluvícím prostředí zásady slušného chování,
- spolupracovat v německy hovořící skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

- Získat představu o zvycích v německy mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi,
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se německy mluvících zemí a České republiky.

Kompetence pracovní

- Samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- využívat německého jazyka k získávání informací z různých oblastí.

Cílem předmětu německý jazyk na 1. stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Na konci 1. stupně by měl žák dosáhnout úrovně A1, tzn., že rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm a jeho rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Na druhém stupni pracují žáci ve větší míře s autentickými texty, konverzují spolu německy ve větších celcích. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi německy mluvících zemí. Pod vedením učitele žáci zpracovávají různé projekty. Na konci 2. stupně by měl žák dosáhnout úrovně A2, tzn., rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Poslech s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-1-01, CJ-9-1-2 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Mluvení • CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	9.	Multikulturní výchova – Multikulturalita
Čtení s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby 	9.	Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát
Psaní <ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> • reálie zemí příslušných jazykových oblastí • slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem • tematické okruhy – výměnný pobyt, přátelé, na letišti, média, 	9.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	telefonování, hudba, móda, budoucnost		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů

CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ

Žák:

CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Žák:

CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.1.5 Další cizí jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Další cizí jazyk je vyučován v sedmém až devátém ročníku v každém ročníku 2 hodiny týdně. Žáci si na konci šestého ročníku zvolí ze dvou volitelných jazyků, což je ruský a německý jazyk. Zákonný zástupce potvrdí na přihlášce svým podpisem výběr daného jazyka. Škola se snaží vyhovět zájmu žáků o studium vybraného jazyka, ale vyhrazuje si právo v případě nerovnoměrného zájmu o jazyky na zařazení do jiné skupiny, než si žák a jeho zákonný zástupce zvolil. Důvodem mohou být i personální změny v obsazení jazykové výuky.

5.1.6 Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ruský jazyk je vyučován v sedmém až devátém ročníku jako druhý cizí jazyk, v každém ročníku 2 hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem předmětu Ruský jazyk je poskytnout žákům základní slovní zásobu a běžné konverzační fráze, aby se žáci byli schopni domluvit v běžných situacích. Na jednoduchých textech si žáci zdokonalují čtenářské dovednosti a schopnost psát.

Žáci jsou k učení vedeni poslechem, imitací a hrou. Zejména v počátcích upřednostňujeme poslech a mluvení před čtením a psaním. Klademe důraz na správnou výslovnost a na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího programu. Žáci pracují s delšími texty a konverzují spolu rusky v delších celcích. Učitel klade vyšší nároky na samostatnou práci žáků. V souvislosti s probíraným zeměpisným učivem se žáci seznamují s reáliemi ruské federace.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka je realizována v třídách s pravidelným využíváním CD nahrávek namluvených rodilými mluvčími. Žáci běžně pracují se slovníkem. Ve škole je k dispozici jazyková učebna se sluchátky, DVD přehrávače i videa. Hodiny ruského jazyka se realizují též v multimediální učebně, žáci pracují s interaktivní tabulí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitelé uplatňují různé metody a formy práce s respektováním věkových a individuálních potřeb žáků s cílem dosáhnout požadované úrovně v těchto dovednostech:

- poslech
- čtení
- mluvení
- psaní

Upřednostňujeme induktivní způsob výuky před výukou deduktivní. Neučíme tedy nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si gramatická pravidla sami odvodili. Pod vedením učitele žáci zpracovávají různé projekty.

Kompetence k učení

- Pochopit důležitost schopnosti komunikovat rusky pro další studium i praktický život,
- propojovat probraná témata a jazykové jevy,

- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v ruštině.

Kompetence k řešení problémů

- Řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí,
- nebát se mluvit rusky s cizím člověkem,
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba.

Kompetence komunikativní

- Porozumět jednoduchému sdělení v ruském jazyce,
- umět zformulovat jednoduché myšlenky v ruštině,
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v ruském jazyce,
- využívat dovednosti osvojené v ruském jazyce k navázání kontaktu či vztahu.

Kompetence sociální a personální

- V jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu,
- dodržovat v rusky mluvícím prostředí zásady slušného chování,
- spolupracovat v rusky hovořící skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

- Získat představu o zvycích Ruské federace a zemích, kde se ruštinou hovoří a porovnávat je se zvyky našimi,
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se rusky mluvících zemí a České republiky.

Kompetence pracovní

- Samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- využívat ruského jazyka k získávání informací z různých oblastí.

Vzdělávání v Další cizím jazyce (v Ruském jazyce) předpokládá dosažení úrovně A1. Žák by měl dosáhnout úrovně A1, tzn., že rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm a jeho rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Další cizí jazyk Ruský jazyk	Období: 7. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> seznámí se s rozdíly ruské azbuky a české abecedy DCJ-9-4-02 umí napsat jednoduché písemné sdělení orientuje se ve slovníku 	<ul style="list-style-type: none"> zvuková a grafická podoba jazyka – ruské formy písmen a fonetické znaky, základní výslovnostní návyky - přízvuk, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov práce se slovníkem 	7.	<p>Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj Komunikace</p> <p>Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola</p>
<p>Mluvení a čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> DCJ-9-3-02, DCJ-9-3-03 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů tematický okruh – rodina, škola, volný čas, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny 	7.	<p>Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání</p>
<p>Psaní</p>	<ul style="list-style-type: none"> mluvnice – základní gramatické struktury a typy 		<p>Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Další cizí jazyk Ruský jazyk	Období: 7. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • DCJ-9-4-02 napíše jednoduché věty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, Ruska • DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 	<ul style="list-style-type: none"> • azbuka (čtená i grafická forma písma) • vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • reálie rusky mluvících zemí 	7.	Kreativita
Poslech s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> • DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem 	8.	
Mluvení a čtení s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> • DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, svého dne a podobné otázky pokládá • DCJ-9-3-03 umí napsat a přečíst jednoduchá sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět • grafická podoba slov (ruské formy písma) 	8.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Mezilidské vztahy
Psaní a mluvení <ul style="list-style-type: none"> • DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, 	8.	Multikulturní výchova Multikulturalita

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Další cizí jazyk Ruský jazyk	Období: 7. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů • DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<p>kalendářní rok (svátky), zvířata, můj den</p> <ul style="list-style-type: none"> • reálie rusky mluvících zemí 		
<p>Psaní, čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • DCJ-9-4-02 napíše a přečte jednoduché texty v azbuce 	<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy - domov, volný čas, škola, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, počasí, příroda, dopravní prostředky, reálie a kultura rusky mluvících zemí • mluvnice – základní gramatické struktury, grafická podoba vět a typy vět 	<p>9.</p> <p>9.</p>	<p>Žákovské prezentace vytvořené pomocí IT</p>
<p>Mluvení a čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, a dalších osvojených témat • DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů 	<p>9.</p>	<p>Osobnostní sociální výchova - osobnostní rozvoj Kreativita</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Další cizí jazyk Ruský jazyk	Období: 7. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
týkajících se každodenních témat <ul style="list-style-type: none"> • DCJ-9-2-02 zapojí se do jednoduchých rozhovorů 			
<ul style="list-style-type: none"> • zná nejznámější ruské literární díla a autory 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkové čtení • zážitkové naslouchání 	9.	Multikulturní výchova Kulturní diference

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele

MLUVENÍ

Žák:

DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Žák:

DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.1.7 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Německý jazyk je vyučován v sedmém až devátém ročníku jako druhý cizí jazyk, v každém ročníku 2 hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem předmětu Německý jazyk je poskytnout žákům základní slovní zásobu a běžné konverzační fráze, aby se žáci byli schopni domluvit v běžných situacích. Na jednoduchých textech si žáci zdokonalují čtenářské dovednosti a schopnost psát.

Žáci jsou k učení vedeni poslechem, imitací a hrou. Zejména v počátcích upřednostňujeme poslech a mluvení před čtením a psaním. Klademe důraz na správnou výslovnost a na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího programu. Žáci pracují s delšími texty a konverzují spolu a německy v delších celcích. Učitel klade vyšší nároky na samostatnou práci žáků. V souvislosti s probíraným zeměpisným učivem se žáci seznamují s reáliemi německy mluvících zemí.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka je realizována v třídách s pravidelným využíváním CD nahrávek namluvených rodilými mluvčími. Žáci běžně pracují se slovníkem. Ve škole je k dispozici jazyková učebna se sluchátky, DVD přehrávače i videa. Hodiny německého jazyka se realizují též v multimediální učebně, žáci pracují s interaktivní tabulí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitelé uplatňují různé metody a formy práce s respektováním věkových a individuálních potřeb žáků s cílem dosáhnout požadované úrovně v těchto dovednostech:

- poslech
- čtení
- mluvení
- psaní

Kompetence k učení

- Pochopit důležitost schopnosti komunikovat německy pro další studium i praktický život,
- propojovat probraná témata a jazykové jevy,
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v němčině.

Kompetence k řešení problémů

- Řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí,
- nebát se mluvit německy s cizím člověkem,
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba.

Kompetence komunikativní

- Porozumět jednoduchému sdělení v německém jazyce,
- umět zformulovat jednoduché myšlenky v němčině,
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v německém jazyce,

- využívat dovednosti osvojené v německém jazyce k navázání kontaktu či vztahu.

Kompetence sociální a personální

- V jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu,
- dodržovat v německy mluvícím prostředí zásady slušného chování,
- spolupracovat v německy hovořící skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

- Získat představu o zvycích v německy mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi,
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se německy mluvících zemí a České republiky.

Kompetence pracovní

- Samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- využívat německého jazyka k získávání informací z různých oblastí.

Vzdělávání v Další cizím jazyce (v Německém jazyce) předpokládá dosažení úrovně A1. Žák by měl dosáhnout úrovně A1, tzn., že rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm a jeho rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitostí týkající se jeho nejnáléhavějších potřeb.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Další cizí jazyk Německý jazyk	Období: 7. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Mluvení <ul style="list-style-type: none"> • DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, orientuje se ve slovníku 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • práce se slovníkem 	7.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj Komunikace Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola
Poslech a čtení s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> • DCJ-9-1-01, DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • tematický okruh – rodina, škola, volný čas, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny 	7.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání
Psaní	<ul style="list-style-type: none"> • mluvnice – základní gramatické struktury a typy 		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Další cizí jazyk Německý jazyk	Období: 7. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, Německa • DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 	<ul style="list-style-type: none"> • vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • reálie německy mluvících zemí 	7.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj Kreativita
Mluvení <ul style="list-style-type: none"> • DCJ-9-3-02, DCJ-9-3-03 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem 	8.	Multikulturní výchova Multikulturalita
<ul style="list-style-type: none"> • DCJ-9-2-02, DCJ-9-2-03 sdělí a odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, svého dne a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět 	8.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Mezilidské vztahy
Poslech a čtení s porozuměním	<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, 	8.	Multikulturní výchova – Multikulturalita

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Další cizí jazyk Německý jazyk	Období: 7. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů • DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	<p>kalendářní rok (svátky), zvířata, můj den</p> <ul style="list-style-type: none"> • reálie německy mluvících zemí 		
<p>Poslech a čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • DCJ-9-1-02 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy - domov, volný čas, škola, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, počasí, příroda, dopravní prostředky, reálie německy mluvících zemí 	9.	Žákovské prezentace vytvořené pomocí IT
<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů 	9.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Kreativita</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Další cizí jazyk Německý jazyk	Období: 7. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Psaní <ul style="list-style-type: none"> DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající německy mluvících zemí DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět 	9.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele

MLUVENÍ

Žák:

DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Žák:

DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.1.8 Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Konverzace v anglickém jazyce je vyučován v sedmém až devátém ročníku, v každém ročníku 2 hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je upevnování a rozvíjení anglického jazyka. Učivo rozšiřuje především slovní zásobu a frazeologii ve vztahu ke konkrétním komunikačním situacím. Důraz je kladen zejména na integraci řečových dovedností v samostatném ústním projevu žáků (dialog a monolog). Ten zahrnuje i zdokonalování výslovnosti s důrazem na přízvuk, melodii a rytmus.

Ve školním roce 2016/2017 se bude Konverzace v anglickém jazyce vyučovat jako další cizí jazyk pouze v devátém ročníku, kde bude ukončen cyklus výuky od 7. do 9. ročníku (z toho důvodu je vzdělávací obsah uveden pouze pro 9. ročník).

Žáci jsou k učení vedeni poslechem, imitací a hrou. Klademe důraz na správnou výslovnost a na rozvoj komunikačních dovedností. Učitel klade vyšší nároky na slovní zásobu žáků. V souvislosti s probíraným zeměpisným učivem se žáci seznamují s podrobnějšími reáliemi anglicky mluvících zemí, seznamují se s aktuálními děním v těchto zemích, s kulturním bohatstvím a tradicemi i odlišnostmi.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka je realizována v třídách s pravidelným využíváním audiokazet a CD nahrávek namluvených rodilými mluvčími. Ve škole je k dispozici odborná jazyková učebna se sluchátky, žáci též využívají pro výuku cizího jazyka multimediální učebnu s interaktivní tabulí. V hodinách žáci běžně pracují se slovníkem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitelé uplatňují různé metody a formy práce s respektováním věkových a individuálních potřeb žáků s cílem dosáhnout požadované úrovně v těchto dovednostech:

- poslech
- čtení
- mluvení (dialog, monolog)
- psaní

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka je realizována ve skupinách s pravidelným využíváním audiokazet a CD nahrávek namluvených rodilými mluvčími. Převážně je využívána odborná jazyková učebna se sluchátky, žáci též využívají pro výuku cizího jazyka multimediální učebnu s interaktivní tabulí. V hodinách žáci běžně pracují se slovníkem, s cizojazyčnými texty a časopisy.

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- Pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život,
- propojovat probraná témata a jazykové jevy,

- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině.

Kompetence k řešení problémů

- Řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí,
- nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem,
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba.

Kompetence komunikativní

- Porozumět sdělení v anglickém jazyce,
- umět zformulovat myšlenky anglicky,
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce,
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu.

Kompetence sociální a personální

- V běžných životních situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu,
- spolupracovat v anglicky hovořící skupině na společném úkolu.

Kompetence občanské

- Získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi,
- seznámit se s podrobnějšími reáliemi anglicky mluvících zemí,
- seznámit se s aktuálním děním v anglicky mluvících zemích, s kulturním bohatstvím, tradicemi i odlišnostmi,
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky.

Kompetence pracovní

- Samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Další cizí jazyk Konverzace v anglickém jazyce	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Poslech s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> DCJ-9-1-01 rozumí pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně 	<ul style="list-style-type: none"> rozhovor na aktuální téma 	9.	
<ul style="list-style-type: none"> DCJ-9-1-02 rozumí slovům nebo větám, které se týkají osvojovaných témat, s vizuální oporou i bez ní 	<ul style="list-style-type: none"> sledování anglicky mluvených filmů s anglickými titulky i bez nich a jejich rozbor 	9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Kulturní diference
<ul style="list-style-type: none"> DCJ-9-1-03 rozumí informací v kratších i delších poslechových textech týkajících se každodenních nebo probíraných témat 	<ul style="list-style-type: none"> poslech písní v angličtině, překlad a rozbor textu 	9.	
Mluvení <ul style="list-style-type: none"> DCJ-9-2-01 zapojí se do rozhovoru s učitelem, spolužákem nebo cizincem 	<ul style="list-style-type: none"> rozhovory ve škole i na ulici 	9.	
<ul style="list-style-type: none"> DCJ-9-2-02, DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá a na podobné věci se ptá 	<ul style="list-style-type: none"> konverzace mezi spolužáky nebo žáky a učitelem 	9.	
Čtení s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> DCJ-9-3-01 rozumí nápisům a psaným pokynům 	<ul style="list-style-type: none"> návody, příručky, letáky, záruční listy, objednávky v angličtině 	9.	
<ul style="list-style-type: none"> DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 v zadaném textu je schopen vyhledat potřebné informace 	<ul style="list-style-type: none"> práce se slovníkem a internetem 	9.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Další cizí jazyk Konverzace v anglickém jazyce	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Psaní • DCJ-9-4-01 vyplní formulář	• práce s internetem a se slovníkem	9.	
• DCJ-9-4-02 napíše texty týkající se jeho samotného, jeho rodiny, školy a plánů do budoucna	• vztah mezi grafickou a zvukovou stránkou jazyka	9.	
• DCJ-9-4-03 reaguje na písemné sdělení	• dopis, e-mail	9.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele

MLUVENÍ

Žák:

DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Žák:

DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.2 Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je realizována v předmětu:

- Matematika

5.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Matematika se uskutečňuje v prvním ročníku 4 krát týdně, v druhém, třetím, čtvrtém a pátém ročníku 5 vyučovacích hodin týdně. Matematické vzdělávání v 1. období pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, slovně i písemně vyjadřují výsledky svého pozorování. S vyjadřovacími prostředky se rozvíjí jejich schopnost uvažovat.

Matematika v 2. vzdělávacím období i nadále činností formou výuky umožňuje, aby si žáci matematické pojmy osvojovali správně a s co nejmenší námahou. Proces abstrakce usnadňují žákům počtářské soutěže a didaktické hry, s důrazem na činnostní charakter učení a též pomůcky, kterými si znázorňují, stejně jako v minulých letech, nové a dosud neosvojené početní situace. Žáci jsou soustavně vedeni k sebekontrolě a sebehodnocení, a to jak v aritmetice, tak v geometrii.

Na 2. stupni se předmět Matematika vyučuje v šestém ročníku 5 hodin v týdnu, v sedmém, osmém a devátém ročníku 4 hodiny týdně. Výuka je realizována v celých třídách, je vedena převážně frontální metodou. Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, nikoliv znalostí a vědomostí. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, sebekontrolu. Důraz je kladen na to, aby žáci porozuměli základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky, jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. V předmětu Matematika žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, získávají matematickou gramotnost.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu *Čísla a početní operace* na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáky učíme využívat prostředky výpočetní techniky, kalkulátory, což umožní přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání. Cílem předmětu je, aby žáci řešili reálné situace v oboru celých a racionálních čísel, řešili reálné situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel, uměli vyjádřit racionální číslo více způsoby a vzájemně je převádět, zaokrouhlovali a prováděli odhady, řešili úlohy na procenta, charakterizovali a určovali základní rovinné a prostorové útvary, vypočítali obvod, obsah, povrch a objem, prováděli jednoduché konstrukční úlohy s náčrtem a rozbohem, analyzovali a vytvářeli jednoduché tabulky, diagramy a přehledy, pracovali s plánem a mapou, určili hodnotu výrazu, upravovali a zjednodušovali výrazy, matematizovali jednoduché reálné situace s využitím proměnné a funkčních vztahů, pomocí lineárních rovnic a soustav dvou lineárních rovnic o dvou neznámých řešili slovní úlohy z praxe.

Těmto cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. K neefektivnějším patří práce s učebnicí, sbírkami příkladů, řešení přiměřených úkolů s využíváním poznatků, které žáci získali v jiných učebních předmětech. Věnujeme pozornost tomu, aby se žáci naučili číst v grafech a tabulkách, aby je uměli vytvářet, zde využíváme výpočetní techniky jako prostředku pro hromadné zpracování dat. Žáci využívají prostředky výpočetní techniky i na procvičování příkladů pomocí výukových programů jako zdroj příkladů v elektronické, snadno dostupné podobě.

Matematika má úzkou vazbu s předměty Fyzika, Chemie, Zeměpis, Přírodopis, Informatika. Průřezová témata, která jsou naplňována prostřednictvím předmětu Matematika, jsou osobnostního a sociálního charakteru, napomáhají rozvíjení pozornosti, soustředění, tvořivosti, cvičení paměti, sebekontroly, sebeovládání, řešení problémů a získávání rozhodovacích dovedností.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které ve vyučovacím předmětu Matematika směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení,
- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci,
- vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků,
- umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok,

- na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech,
- vést žáky ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů,
- vést žáky k provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému,
- vést žáky k ověřování správnosti řešení problému.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjet u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory,
- vést žáky k přesnému a stručnému vyjadřování, užíváním matematického jazyka včetně symboliky.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině,
- individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

- Vést žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti.

Kompetence pracovní

- Naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup.

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE • M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků 	<ul style="list-style-type: none"> • manipulace s předměty • počítání prvků 	1.	
<ul style="list-style-type: none"> • M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla v oboru • 0-20 • čtení a zápis čísel • vztahy větší, menší, rovno a znaménka $>$, $<$, $=$ 	1.	
	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla v oboru • 0-100 • čtení a zápis čísel • vztahy větší, menší, rovno a znaménka $>$, $<$, $=$ 	2.	
	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla v oboru • 0-1 000 • čtení a zápis čísel • vztahy větší, menší, rovno a znaménka $>$, $<$, $=$ 	3.	
<ul style="list-style-type: none"> • M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> • zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění • orientace na číselné ose • pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi • určování desítek a jednotek 	1.	
	<ul style="list-style-type: none"> • zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění • orientace na číselné ose • pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi • určování stovek, desítek a jednotek 	2. – 3.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti početních operací s čísly sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu přes 10 a s přechodem přes 10 	1.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání
	<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání v oboru 0-100 násobilka násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 a 10) 	2.	
	<ul style="list-style-type: none"> pamětné a písemné sčítání a odčítání v oboru 0-1000 pamětné a písemné násobení jednociferným činitelem násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 8 a 9) dělení se zbytkem zaokrouhlování na desítky 	3.	
<ul style="list-style-type: none"> M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> jednoduché slovní úlohy ze života dětí (řešené na základě manipulace s věcmi) s užitím osvojených početních operací 	1.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Kreativita
	<ul style="list-style-type: none"> vytváření jednoduchých slovních úloh k jednotlivým typům příkladů na sčítání a odčítání slovní úlohy, které vedou k pochopení úsudku několikrát více 	2.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy vedoucí k sčítání a odčítání i k porovnávání o několik více, o několik méně slovní úlohy vedoucí k násobení a dělení a rozlišování úsudků několikrát více, několikrát méně slovní úlohy s jedním a dvěma početními výkony 	3.	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY <ul style="list-style-type: none"> M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času 	<ul style="list-style-type: none"> jednotky času (hodina, minuta) 	2.	
	<ul style="list-style-type: none"> jednotky času (hodina, minuta, vteřina) jednoduché převody orientace v čase 	3.	
<ul style="list-style-type: none"> M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života 	<ul style="list-style-type: none"> závislosti a jejich vlastnosti seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy orientace a čtení matematických zápisů 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<ul style="list-style-type: none"> pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose 	2.	
	<ul style="list-style-type: none"> práce s údaji (jízdní řád, ceník) 	3.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU • M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledávání určitých tvarů v okolí • třídění předmětů podle tvaru • rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, 	1.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání
	<ul style="list-style-type: none"> • tělesa - krychle, kvádr, koule 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> • M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky 	<ul style="list-style-type: none"> • bod, přímka, polopřímka, úsečka – měření v cm a mm 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> • M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> • modelování geometrických útvarů podle zadání • kružnice – seznámení (konstrukce) 	1. - 3.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Žák:

M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20

M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100

M-3-1-02p zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat

M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20

M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák:

M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahore, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák:

M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit

M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují

M-3-3-02p používá pravítko

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE • M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení 	<ul style="list-style-type: none"> • principy asociativnosti a komutativnosti 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Seberegulace a sebeorganizace
<ul style="list-style-type: none"> • M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • sčítání a odčítání čísel do 100000 • velká násobilka • písemné násobení dvojciferným a trojciferným číslem • dělení jednociferným číslem • dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel 	4.	
	<ul style="list-style-type: none"> • sčítání a odčítání čísel do milionu • písemné násobení jednociferným až čtyřciferným číslem • dělení dvojciferným číslem 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> • M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhlování na 1000, 100, 10 • kontroly výpočtů 	4.	
	<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhlování na 1 000000 • 100 000, 10000, kontroly výpočtů 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> • M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi • • 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> • M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku • porovnává zlomky 	<ul style="list-style-type: none"> • zlomky • zlomky – pojem celek, zlomek, zlomková čára, čítec, jmenovatel • zlomky (porovnávání) 	4.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> řeší slovní úlohy se zlomky M-5-1-06 porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel 	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy se zlomky sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty 	<ul style="list-style-type: none"> desetinná čísla – pochopení pojmu čtení, zápis a znázornění v řádu desetin a setin 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> celá záporná čísla – zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění na číselné ose (kladná a záporná část) a teploměru vyjádření dlužné částky 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data 	<ul style="list-style-type: none"> práce s daty 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 	<ul style="list-style-type: none"> diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády aritmetický průměr porovnání hodnot podle tabulky a sloupcového diagramu nebo grafu 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce 	<ul style="list-style-type: none"> práce s geometrickými útvary 	4.	
	<ul style="list-style-type: none"> rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku 	5.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran 	<ul style="list-style-type: none"> délka úsečky, jednotky délky a jejich převody, obvod mnohoúhelníku a obrazce 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice 	<ul style="list-style-type: none"> vzájemná poloha dvou přímek v rovině rovnoběžky, různoběžky, kolmice 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku jednotky obsahu 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papír 	<ul style="list-style-type: none"> osová souměrnost osově souměrné útvary 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> M-5-3-05 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa 	<ul style="list-style-type: none"> kvádr, krychle, koule, jehlan, kužel, válec 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky. 	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy s netradičními postupy číselné a obrázkové řady magické čtverce prostorová představivost 	4. - 5.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Žák:

M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000

M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla

M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100

M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách

M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100

M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy

M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla - používá kalkulaátor

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák:

M-5-2-01p vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu

M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák:

M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary

M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky

M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Žák:

M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Opakování z 5. ročníku <ul style="list-style-type: none"> • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla • zobrazí přirozená čísla na číselné ose • provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně • rozlišuje typy závorek a početní výkony u výrazů se závorkami provádí ve správném pořadí • provádí odhady a kontrolu výpočtů • zaokrouhluje na desítky, stovky, tisíce atd. • správně zapisuje i přečte zlomek • sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem • rozlišuje druhy čar • užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka • rýsuje základní rovinné útvary • používá technické písmo k popisu geometrických útvarů • zná základní jednotky délky a obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla a základní početní operace s nimi • zlomky • rovinná geometrie, obrazce • prostorové útvary 	6.	
Desetinná čísla <ul style="list-style-type: none"> • čte a zapisuje desetinná čísla • zobrazí desetinné číslo na číselné ose • M-9-1-02 porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla • M-9-1-01 provádí početní operace s desetinnými čísly 	<ul style="list-style-type: none"> • rozšíření oboru desetinných čísel • zápis a čtení desetinných čísel • porovnávání desetinných čísel • základní početní operace s desetinnými čísly • převody jednotek délky, hmotnosti a obsahu 	6.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> zná a převádí jednotky délky a hmotnosti zná a převádí běžně používané jednotky obsahu 			
Úhel <ul style="list-style-type: none"> M-9-3-03 narýsuje a změří daný úhel graficky přenese úhel a sestrojí jeho osu. M-9-3-02 rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů M-9-3-03 provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) M-9-3-01 pozná dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, při řešení úloh využívá jejich vlastností M-9-3-01 pozná souhlasné a střídavé úhly, při řešení úloh využívá jejich vlastností M-9-3-03 graficky sčítá a odčítá úhly 	<ul style="list-style-type: none"> úhel, osa úhlu velikost úhlu (vyjádřená ve stupních/minutách) šedesátková soustava, převod stupňů na minuty a zpět grafický přenos úhlu úhel ostrý, pravý, tupý, přímý vedlejší a vrcholové úhly souhlasné a střídavé úhly sčítání, odčítání a jednoduché násobení úhlů a jejich velikostí 	6.	
Osová souměrnost <ul style="list-style-type: none"> určí, zda jsou dva rovinné obrazce shodné sestrojí obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti M-9-3-01 určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce 	<ul style="list-style-type: none"> shodnost geometrických útvarů; osová souměrnost, osa souměrnosti, obrazce osově souměrné zrcadlení 	6.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Kooperace a kompetice
Dělitelnost přirozených čísel <ul style="list-style-type: none"> rozezná prvočíslo a číslo složené provádí rozklad přirozeného čísla na prvočinitele 	<ul style="list-style-type: none"> násobek, dělitel, znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 6, 8, 9, 10 prvočísla a čísla složená 	6.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> určí čísla soudělná a nesoudělná určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou až tří přirozených čísel M-9-1-03 řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k určení nejmenšího společného násobku a dělitele 2 - 3 přirozených čísel užívá znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 6, 8, 9, 10 	<ul style="list-style-type: none"> rozklad na prvočinitele, společní dělitelé, společné násobky čísla soudělná a nesoudělná 		
Trojúhelník <ul style="list-style-type: none"> M-9-3-02 třídí a popíše trojúhelníky sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku určí velikost vnitřního úhlu trojúhelníku, jsou-li dány velikosti dalších dvou vnitřních úhlů trojúhelníku sestrojí trojúhelník zadaný velikostí všech tří stran (včetně rozboru s náčrtkem a stručného zápisu postupu konstrukce) 	<ul style="list-style-type: none"> vnitřní a vnější úhly trojúhelníku rovnoramenné a rovnostranné trojúhelníky a jejich vlastnosti kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku výšky trojúhelníku, těžnice trojúhelníku a těžiště střední příčky trojúhelníku (<i>nadstandardně – rozšiřující učivo</i>) konstrukce trojúhelníku zadaného velikostí tří stran 	6.	
Tělesa (krychle a kvádr) <ul style="list-style-type: none"> M-9-3-09 charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, krychle) a pojmenuje jejich části sestrojí obraz krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání 	<ul style="list-style-type: none"> zobrazení krychle a kvádrů (ve volném rovnoběžném promítání) způsob označování vrcholů těchto těles, osvojení názvosloví (vrchol, hrana, stěna) stěnové a tělesové úhlopříčky krychle a kvádrů síť krychle a kvádrů 	6.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť krychle a kvádrů • M-9-3-10 odhaduje a vypočítá povrch a objem krychle a kvádrů • užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí • M-9-4-02 řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kvádrů, krychle (<i>nadstandardně</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> • objem a povrch krychle a kvádrů 	6.	
<p>Zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede daný zlomek na základní tvar • vysvětlí vztah zlomku a desetinného čísla • M-9-1-04 porovnává dva zlomky • zobrazí daný zlomek na číselné ose • určí společného jmenovatele dvou až tří zlomků • M-9-1-04 sčítá a odčítá dva až tři zlomky • M-9-1-04 násobí a dělí dva zlomky • upraví smíšené číslo na zlomek • určí převrácené číslo k danému zlomku • upraví složený zlomek • M-9-1-04 převede zlomek na desetinné číslo a naopak • M-9-1-04, M-9-1-09 užívá zlomky při řešení praktických situací, 	<ul style="list-style-type: none"> • krácení, rozšiřování, porovnávání zlomků • zobrazení zlomků na číselné ose • matematické operace se zlomky • smíšená čísla • složené zlomky • úpravy výrazů se zlomky 	7.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>odhadne výsledek a ověří jeho reálnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • M-9-1-04, M-9-1-09 řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky, provede rozbor matematického problému • zapíše řešení s důrazem na přesnost, přehlednost a dodržování matematické symboliky 			
<p>Shodnost, konstrukce trojúhelníků</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí shodné útvary • M-9-3-07 užívá věty o shodnosti útvarů sss, sus, usu • M-9-3-06 sestrojí trojúhelník zadaný sss, sus, usu (včetně rozboru s náčrtem a stručného zápisu postupu konstrukce) • M-9-3-08 sestrojí obraz útvaru v osové a ve středové souměrnosti • M-9-3-01 využívá potřebnou matematickou symboliku 	<ul style="list-style-type: none"> • shodnost geometrických útvarů • věty o shodnosti trojúhelníků včetně zápisu a použití správné symboliky • konstrukce trojúhelníků 	7.	
<p>Celá čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje kladná a záporná čísla • zobrazí kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose • objasní pojem opačné číslo a určí opačné číslo k danému číslu 	<ul style="list-style-type: none"> • čísla kladná a záporná • navzájem opačná čísla • absolutní hodnota • uspořádání celých čísel; sčítání, odčítání, násobení a dělení celých čísel 	7.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam provádí základní početní operace s celými čísly 			
Racionální čísla <ul style="list-style-type: none"> zobrazí dané racionální číslo na číselné ose porovnává racionální čísla určuje absolutní hodnotu racionálního čísla sčítá a odčítá racionální čísla vynásobí a vydělí racionální čísla M-9-1-09 užívá početní výkony s celými a racionálními čísly v praxi M-9-1-09 řeší slovní úlohy na užití celých a racionálních čísel zařadí dané číslo do správného číselného oboru (<i>nadstandardně - rozšiřující učivo</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> záporná desetinná čísla, záporné zlomky racionální čísla a početní operace s nimi číselné obory, jejich značení a vztahy mezi nimi (<i>nadstandardně – rozšiřující učivo</i>) 	7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Kooperace a kompetice
Středová souměrnost, další shodná zobrazení <ul style="list-style-type: none"> určí střed souměrnosti středově souměrného rovinného obrazce M-9-3-01 užívá shodná zobrazení (osovou a středovou souměrnost) v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> středová souměrnost; středově souměrné útvary posunutí, otáčení (<i>nadstandardně – rozšiřující učivo</i>) 	7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Kreativita
Poměr <ul style="list-style-type: none"> M-9-1-05 porovnává dvě veličiny poměrem, objasní pojmy poměr a postupný poměr 	<ul style="list-style-type: none"> poměr, převrácený poměr, postupný poměr měřítko plánů a mapy úměra 	7.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • zvětší (zmenší) danou hodnotu v daném poměru • M-9-1-05 rozdělí celek na dvě (tři) části v daném poměru • daný poměr zjednoduší krácením • M-9-1-05 řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru • M-9-1-05 využívá dané měřítko při zhotovování jednoduchých plánů a čtení map • M-9-2-03 zapíše tabulku přímé, nepřímé úměrnosti • M-9-2-03 určí, zda daná závislost je nebo není přímá (nepřímá) úměrnost a své tvrzení zdůvodní • zakreslí bod s danými souřadnicemi v pravoúhlé soustavě souřadnic • přečte souřadnice bodu vyznačeného v pravoúhlé soustavě souřadnic • narýsuje graf přímé (nepřímé) úměrnosti • řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti • řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky 	<ul style="list-style-type: none"> • pravoúhlá soustava souřadnic v rovině • přímá a nepřímá úměrnost • trojčlenka • slovní úlohy 	7.	
Čtyřúhelníky <ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-02 rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a zná jejich vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • kosočtverec, kosodélník, lichoběžník, různoběžník 	7.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-06 sestrojí rovnoběžník v jednoduchých případech • vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku • M-9-3-06 sestrojí lichoběžník v jednoduchých případech • vypočítá obvod a obsah lichoběžníku • M-9-3-04 řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníku, lichoběžníku a trojúhelníku 			
<p>Procenta</p> <ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-04 určí kolik procent je daná část z celku, vypočítá jedno procento z daného základu • M-9-1-04 určí, jak velkou část celku tvoří daný počet procent • M-9-1-04 určí celek z dané části a příslušného počtu procent • M-9-1-06 řeší slovní úlohy na výpočet počtu procent, procentové části, celku • M-9-1-06 řeší jednoduché příklady na výpočet úroků • vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře • určí hledanou jistinu z daného úroku 	<ul style="list-style-type: none"> • procento, základ, procentová část, počet procent • procenta v úlohách z praxe • úrok • promile 	7.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Hranoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku • M-9-3-10 odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou • M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou • M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> • hranoly a jejich sítě • povrch a objem hranolu 	7.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Druhá mocnina a odmocnina <ul style="list-style-type: none"> M-9-1-01 užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu M-9-2-01 vyhledává hodnoty druhých mocnin a odmocnin v tabulkách 	<ul style="list-style-type: none"> druhá mocnina racionálních čísel vlastnosti druhé mocniny určování druhé mocniny na kalkulačce a pomocí tabulek druhá odmocnina vlastnosti druhé odmocniny určování druhé odmocniny na kalkulačce a pomocí tabulek 	8.	
Pythagorova věta <ul style="list-style-type: none"> M-9-4-01 užívá Pythagorovu větu při výpočtech v pravouhlém trojúhelníku a při řešení úloh z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> Pythagorova věta užití Pythagorovy věty v úlohách věta obrácená k větě Pythagorově a její užití Pythagorejské trojúhelníky 	8.	
Mocniny s přirozeným mocnitelem <ul style="list-style-type: none"> vyjádří součin stejných činitelů pomocí mocniny s přirozeným mocnitelem M-9-1-07 sčítá, odčítá mocniny se stejným základem a stejným přirozeným mocnitelem M-9-1-07 násobí a dělí mocniny se stejným základem a přirozeným mocnitelem umocní mocninu, součin a zlomek zapiše dané přirozené číslo pomocí mocnin deseti a ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 < a < 10$, (n je libovolné celé číslo) 	<i>Rozšiřující učivo:</i> <ul style="list-style-type: none"> třetí mocnina racionálních čísel určování třetí mocniny na kalkulačce a pomocí tabulek třetí odmocnina mocniny s přirozeným mocnitelem sčítání a odčítání mocnin s přirozeným mocnitelem násobení a dělení mocnin umocňování mocnin zápis čísel v desítkové soustavě 	8.	
Kruh a kružnice <ul style="list-style-type: none"> určí vzájemnou polohu kružnice a přímky 	<ul style="list-style-type: none"> vzájemná poloha přímky a kružnice 	8.	Osobnostní a sociální výchova –

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-06 sestrojí tečnu kružnice v libovolném bodě kružnice • M-9-3-01 použije Thaletovu větu, sestrojí tečnu ke kružnici z libovolného bodu ležícího vně kružnice • určí vzájemnou polohu dvou kružnic, užívá pojem středná • M-9-3-04 vypočítá obvod a obsah kruhu, délku kružnice, poloměr kružnice (kruhu) z dané délky kružnice (obvodu nebo obsahu kruhu) • M-9-4-01 řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtům obvodu a obsahu kruhu, délky kružnice, poloměru kružnice 	<ul style="list-style-type: none"> • vzájemná poloha dvou kružnic • Thaletova věta • obvod kruhu, délka kružnice • obsah kruhu • části kružnice a kruhu 		osobnostní rozvoj Kreativita
Výrazy <ul style="list-style-type: none"> • určuje hodnotu daného číselného výrazu • zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými • M-9-1-07 dosadí za proměnné číselné hodnoty do výrazu a určí jeho číselnou hodnotu, zjednodušuje celistvé výrazy • sčítá a odčítá celistvé výrazy • M-9-1-07 násobí celistvý výraz jednočlenem a dvojčlenem • M-9-1-07 upraví výraz vytýkáním před závorku 	<ul style="list-style-type: none"> • číselné výrazy • výrazy s proměnnými • sčítání a odčítání výrazů • násobení a dělení mnohočlenů jednočlenem • násobení mnohočlenu mnohočlenem • vzorce pro úpravu výrazů 	8.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
a pomocí vzorců $(a \pm b)^2$; $a^2 - b^2$ (v jednoduchých případech)			
Válec <ul style="list-style-type: none"> vypočítá povrch a objem válce řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtům objemu a povrchu válce 	<ul style="list-style-type: none"> válec, síť válce povrch a objem válce 	8.	
Lineární rovnice <ul style="list-style-type: none"> M-9-1-08 řeší lineární rovnice s jednou neznámou M-9-1-08 užívá ekvivalentní úpravy lineárních rovnic určí, kdy má lineární rovnice právě jedno řešení, nemá řešení nebo kdy má nekonečně mnoho řešení 	<ul style="list-style-type: none"> rovnost lineární rovnice ekvivalentní úpravy rovnic rovnice se zlomky počet řešení rovnice slovní úlohy vyjádření neznámé ze vzorce 	8.	
Konstrukční úlohy <ul style="list-style-type: none"> M-9-3-06 provádí jednoduché konstrukce trojúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků M-9-3-05 řeší jednodušší konstrukční úlohy, provede rozbor, zapíše postup konstrukce pomocí matematických symbolů 	<ul style="list-style-type: none"> množiny všech bodů dané vlastnosti jednoduché konstrukce konstrukční úlohy 	8.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Kooperace a kompetice
Statistika <ul style="list-style-type: none"> M-9-2-01 určí četnost jednotlivých jevů, aritmetický průměr a odchylky od aritmetického průměru 	<ul style="list-style-type: none"> základní pojmy ze statistiky rozdělení četností grafy aritmetický průměr modus medián 	8.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • M-9-2-01 provádí jednoduché statistické šetření, zaznamená jeho výsledky formou tabulky nebo sloupcového nebo výsečového grafu • M-9-2-02 čte a sestojí jednoduché statistické diagramy 			

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Lomené výrazy <ul style="list-style-type: none"> určuje podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl rozšiřuje a krátí lomené výrazy sčítá a odčítá dva až tři lomené výrazy násobí a dělí dva lomené výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> lomený výraz a jeho definiční obor krácení a rozšiřování lomených výrazů sčítání a odčítání lomených výrazů násobení lomených výrazů dělení lomených výrazů složené lomené výrazy 	9.	
Řešení lineárních rovnic <ul style="list-style-type: none"> M-9-1-08 řeší úlohy z praxe vedoucí k řešení lineárních rovnic úloh o pohybu, společné práci a směsích 	<ul style="list-style-type: none"> lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli slovní úlohy o pohybu slovní úlohy o směsích slovní úlohy o společné práci 	9.	
Podobnost geometrických útvarů, stejnolehlost <ul style="list-style-type: none"> určí podobné obrazce v rovině a určí příslušný koeficient podobnosti. určí rozměry podobného obrazce k danému M-9-3-07 užívá věty uu, sss, sus pro určení podobnosti trojúhelníků rozdělí úsečku dané délky v daném poměru, změní délku úsečky v daném poměru 	<ul style="list-style-type: none"> podobné útvary věty o podobnosti trojúhelníků stejnolehlost 	9.	
Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými <ul style="list-style-type: none"> M-9-1-08 řeší soustavy dvou lineárních rovnic metodou dosazovací, sčítací a graficky určí, kdy soustava dvou lineárních rovnic má právě jedno řešení, nemá řešení nebo kdy má nekonečně mnoho řešení 	<ul style="list-style-type: none"> lineární rovnice se dvěma neznámými soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metoda dosazovací (substituční) metoda sčítací (adiční) slovní úlohy užití soustav rovnic při řešení složitějších slovních úloh 	9.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> M-9-2-05 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav 			
Funkce <ul style="list-style-type: none"> M-9-2-04 rozezná funkční vztah od jiných vztahů M-9-2-04 určí definiční obor funkce a množinu hodnot funkce M-9-2-04 sestrojí graf lineární funkce, z daného grafu lineární funkce určí její rovnici M-9-2-04 užívá graf lineární funkce při grafickém řešení soustavy dvou lineárních rovnic M-9-2-04 sestrojí graf kvadratické funkce $y = ax^2$, nepřímé úměrnosti $y = \frac{k}{x}$ 	<ul style="list-style-type: none"> pojem funkce, definiční obor, obor hodnot, omezenost funkce graf funkce rostoucí a klesající funkce lineární funkce grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých (<i>nadstandardně</i>) funkce nepřímé úměrnosti kvadratická funkce 	9.	
Goniometrické funkce ostrého úhlu <ul style="list-style-type: none"> určuje hodnoty funkce sinus, kosinus a tangens sestrojí grafy funkcí sinus, kosinus, tangens užívá funkce sinus a tangens při řešení úloh v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> vztahy mezi stranami a úhly pravoúhlého trojúhelníka grafy goniometrických funkcí užití goniometrických funkcí k výpočtům 	9.	
Základy finanční matematiky <ul style="list-style-type: none"> M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	<ul style="list-style-type: none"> převody měn jednoduché a složené úrokování využití matematiky v rodinném hospodaření 	9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – Kreativita Projekt: „Zakládám svou vlastní firmu“

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • umí zjistit vztahy mezi měnami a převádět je, provádí jednoduché úrokování • vypočítá daň z úroku • řeší slovní úlohy z praxe vedoucí na jednoduché úrokování 			
<p>Povrchy a objemy těles</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá a převádí jednotky objemu • používá pojmy podstava tělesa, stěna, hrana, vrchol, výška, stěnová úhlopříčka, tělesová úhlopříčka • M-9-3-10 vypočítá povrch a objem kvádru, krychle, hranolu (v jednoduchých případech), válce, jehlanu (v jednoduchých případech), kužele, koule • M-9-3-13 řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtům objemu a povrchu těles • M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidelné mnohoúhelníky a pravidelné hranoly • povrch a objem jehlanu • kužel • koule • komolý jehlan a komolý kužel 	9.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Žák:

M-9-1-01p píše písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem

M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)

M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace

M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla

M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000

M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu

M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta - zvládá orientaci na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák:

M-9-2-01p vyhledává a třídí data

M-9-2-02p porovnává data

M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - zvládá početní úkony s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák:

M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce

M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu

M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce

M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary

M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti

M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce

M-9-3-11p sestrojí síť základních těles

M-9-3-12p načrtne základní tělesa

M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa - odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami - používá technické písmo - čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Žák:

M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy

M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací

M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

5.3 Informační a komunikační technologie

Tato vzdělávací oblast je realizována v předmětu:

- Informatika.

5.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika je vyučován v 5., 6., 8. a 9. ročníku 1 hodinu v týdnu. Žáci provádějí takové činnosti, které vedou k získání základních znalostí a dovedností z oblasti práce s informačními a komunikačními technologiemi výhradně uživatelského charakteru. Cílem naší práce je vybavit žáka takovými kompetencemi, které mu umožní informační a komunikační technologie v budoucnosti cílevědomě využívat při učení a později též při organizaci svého života, napomoci při uplatnění na trhu práce.

Kompetence k učení

- Nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení,
- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci,
- umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok,
- na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- Ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání,
- vést žáky k ověřování správnosti řešení problému.

Kompetence komunikativní

- Seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody),
- naučit žáky porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím dosáhnout větší věrohodnosti vyhledávaných informací,
- vést žáky k tvořivému využívání SW a HW prostředků při prezentaci výsledků své práce,
- vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici ,
- individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj,
- vést žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích.

Kompetence občanské

- Vést žáky k respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW,

- vést žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích.

Kompetence pracovní

- Poukázat na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci,
- naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup,
- vést žáky k šetrné práci s výpočetní technikou.

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Období: 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM <ul style="list-style-type: none"> ICT-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejbližší periferie 	<ul style="list-style-type: none"> seznámení s počítačem (struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení) ovládání počítače, popis součástí hardware a software (rozdíl) jednoduchá údržba počítače přihlášení se k počítači 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje správné hygienické návyky při práci s počítačem 	<ul style="list-style-type: none"> zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s HW a SW a postupuje poučeně v případě jejich závady 	<ul style="list-style-type: none"> HW a SW (rozdíl) legálnost SW postupy při běžných problémech s HW a SW 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se na klávesnici píše text s náhledem na klávesnici umí používat klávesové zkratky ICT-5-1-03 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím podle názvu a symbolu rozezná složku a soubor seznámí se s typy souborů vytvoří strukturu složek vytvoří nový soubor 	<ul style="list-style-type: none"> operační systém MS Office (základní funkce) - WORD orientace na klávesnici klávesy (Esc, BkSp, Shift, Enter, Delete, mezerník, šipky, číselná klávesnice, mezerník) klávesové zkratky souborová struktura počítače soubor, složka (rozdíl) druhy souborů (seznámení s formáty doc, gif) vytváření souborů vytváření složek 	5.	

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Období: 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • kopíruje a maže složky a soubory 	<ul style="list-style-type: none"> • kopírování a mazání složek a souborů • multimediální využití počítače 		
<p>VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE</p> <ul style="list-style-type: none"> • ICT-5-2-01 při vyhledávání na internetu používá jednoduché a vhodné cesty • komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy – informace, informační zdroje, informační instituce • vznik, přenos a distribuce, zpracování informací • internet • metody a nástroje vyhledávání informací • virové nebezpečí • základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování) • hygiena práce s počítačem a psychohygiena 	5.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Psychohygiena</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ICT-5-2-02 vyhledává informace na portálech v knihovnách a databázích 	<ul style="list-style-type: none"> • domény • nejznámější české vyhledávače • vyhledávací atributy • formulace požadavku pro vyhledávání na internetu 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> • ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných zařízení • založí si a využívá e-mail • komunikuje prostřednictvím e-mailu 	<p>E-mail</p> <ul style="list-style-type: none"> • založení • používání • adresář • vyhledávací atributy • třídění zpráv do složek 	5.	
<p>ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní funkce grafického editoru (malování) 	5.	

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Období: 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • ICT-5-3-01 pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru a zvládá základní úpravy • vkládá do textového souboru obrázků, klipart, tvary; nastaví čísla stránek, záhlaví a zápatí • upravuje obrázky v textovém dokumentu • uloží dokument na disk • nastaví dokument pro tisk • vytvoří jednoduchou tabulku, vloží ji do dokumentu 	<ul style="list-style-type: none"> • základní funkce textového editoru (MS Word) • mezery v textu • psaní textu • psaní velkých písmen • upravování textu v dokumentu (písmo, velikost, barva písma, tučné, kurzíva, zvýraznění textu) • zarovnání textu • nastavení řádkování • vkládání tvarů a obrázků ze složky v počítači • úprava obrázků, fotografií (velikost, ořezání, umístění vůči textu, ohrazení, přebarvení) • číslování stránek • záhlaví a zápatí • uložení dokumentu • tabulka • tisk dokumentu 	5.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

Žák:

ICT-5-1-01p ovládá základní obsluhu počítače

ICT-5-1-02p dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Žák:

ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Žák:

ICT-5-3-01p pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Období: 6., 8. a 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory a využívá vhodných aplikací • ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 	<p>MS Word</p> <ul style="list-style-type: none"> • kopírování, vyjmutí textu • zkratková slova • formátování nadpisu • formátování okrajů <p>Pokročilé funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> • hledání a nahrazování v dokumentu • vložení symbolu • automatické opravy • kontrola pravopisu • Tezaurus • generování obsahu • aktualizace obsahu • tisk (celého dokumentu nebo vybrané konfigurace stránek) <p><i>Rozšiřující učivo:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • generování rejstříku • aktualizace rejstříku 	6.	
<ul style="list-style-type: none"> • ICT-9-2-01 ovládá práci s textovým a grafickým editorem, využívá vhodných aplikací • ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví 	<p>MS Word</p> <p>Referát</p> <ul style="list-style-type: none"> • v textovém editoru (stažení a zpracování informací a obrázků na dané téma, úprava textu a fotografií) • informační zdroje (odkazy, citace) 	6.	
<ul style="list-style-type: none"> • ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická 	<p>Diplom</p>	6.	

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Období: 6., 8. a 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 	<ul style="list-style-type: none"> • tvorba v MS Word (ohraničení, úprava obrázku, úprava textu) 		
<p>VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává informace na internetu • ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost • komunikuje prostřednictvím e-mailu 	<ul style="list-style-type: none"> • internet • historie internetu • vyhledávací atributy • hodnota a relevance informací a informačních zdrojů • metody a nástroje jejich ověřování • virové nebezpečí • hypertextové odkazy • dezinformace, kriminalita a hackeři na internetu • sociální sítě • hygiena práce s počítačem a psychohygiena • emailová korespondence 	6.	
<ul style="list-style-type: none"> • ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů (a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji) • ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni získané a zpracované informace v textové a grafické formě • ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 	<p>Prezentace</p> <p>PowerPoint</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvržení snímku • struktura prezentace • používání šablon • vkládání grafických objektů (fotografie, graf, SmartArt) • vkládání videa, hypertextového odkazu • návrh • animace • přechody snímků • prezentace informací na interaktivní tabuli 	6.	<p>Mediální výchova Práce v realizačním týmu; tvorba mediálního sdělení Projekt: „Mezinárodní den dětí“</p>

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Období: 6., 8. a 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright 	6.	

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Období: 6., 8. a 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	Opakování učiva z 6. ročníku <ul style="list-style-type: none"> • pravidla chování bezpečnosti v multimediální učebně 		
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ MS Word <ul style="list-style-type: none"> • ICT-9-2-01 pracuje s textem v textovém editoru a ovládá pokročilé úpravy 	<ul style="list-style-type: none"> • automatické opravy v dokumentu • formátování textu • nastavení okrajů • vkládání obrázků • pokročilé funkce – hledání a nahrazování • styly • hromadná korespondence • generování a aktualizace obsahu • generování a aktualizace rejstříku 	8.	
MS PowerPoint <ul style="list-style-type: none"> • ICT-9-2-02 ovládá a aktivně využívá výukové programy 	Opakování učiva z 6. ročníku <ul style="list-style-type: none"> • struktura prezentace • vkládání návrhu, textu, obrázků, animací, zvuků a časování • tvorba prezentace • osobní prezentace 	8.	
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE Internet <ul style="list-style-type: none"> • ICT-9-2-04 vyhledává informace na internetu • ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů a vzájemnou návaznost 	Opakování učiva z 6. ročníku <ul style="list-style-type: none"> • historie internetu • vyhledávací atributy • hodnota a relevance informací • metody a nástroje jejich ověřování • virové nebezpečí • hypertextové odkazy • dezinformace, kriminalita, hackeři 	8.	

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Období: 6., 8. a 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	hygiena práce s počítačem, psychohygiena Vývojové trendy informačních technologií <ul style="list-style-type: none"> • úvod do historie výpočetní techniky • původní komponenty a přídavná zařízení počítačů • strojový kód X programovací jazyk • operační systémy • vývojové trendy v HW a SW • počítače a společnost 		
MS Excel ICT-9-2-01 <ul style="list-style-type: none"> • využívá tabulkový editor • zvládá pokročilé úpravy formátování buněk • vkládá a odebírá listy, umí je pojmenovat • vytvoří ohraničení tabulky • vkládá a odebírá řádky a sloupce 	<ul style="list-style-type: none"> • příprava nového pracovního sešitu • základní operace s buňkami • práce s listy • volba formátu údaje v buňce • skupinové formátování • rozdělení tabulky – příčky • vkládání sloupců a řádků 	8.	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá formátování údajů v buňkách ICT-9-2-01 <ul style="list-style-type: none"> • zvládá formátování údajů dle zadaných vlastností • využívá základních vzorců a funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> • formátování údajů • podmíněné formátování • práce se vzorci a funkcemi 	8.	
<ul style="list-style-type: none"> • kombinuje funkce • vytváří vlastní vzorce • orientuje se v pokročilém užívání vzorců a funkcí • vkládá pravidelné posloupnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • práce se vzorci a funkcemi • vzorce složené z více funkcí • vkládání pravidelných posloupností (číselné řady, dny, měsíce, ...) 	8.	

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Období: 6., 8. a 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá upravit posloupnosti podle zadání (pracovní dny, ...) 			
<ul style="list-style-type: none"> • vkládá grafy • zvládá úpravy vstupních dat pro generování grafu • vkládá a upravuje legendu • umí upravit měřítko na osách • při využití čárového grafu používá nastavení stylů čar • aktivně pracuje s popisky v grafu 	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoření grafu • úprava údajů pro graf • legenda • nastavení měřítka na ose • vzdálenost a překrytí sloupců ve sloupcovém grafu • změna čáry v čárovém grafu • popisky v grafu 	8.	
<ul style="list-style-type: none"> • zpracovává grafické objekty • vkládá automatické tvary • umí vložit text do automatického tvaru • mění formát, tvar a pozici automatického tvaru • ovládá seskupování a rozdělování objektů 	<ul style="list-style-type: none"> • obrázky – vložení, úpravy, komprese • automatické tvary – vkládání, popisky, změna tvaru, změna pozice • seskupování a rozdělování objektů 	8.	
<p>ICT-9-2-01</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá propojení tabulky z Excelu do Wordu • zvládá úpravy tabulky před tiskem • umí vyvolat náhled tabulky • pracuje se základními databázemi • využívá filtrů databází 	<ul style="list-style-type: none"> • propojení tabulky z Excelu do Wordu • tisk – náhled, orientace, rozložení, rozsah • základy vytváření databází – struktura databáze, přidávání (mazání) záznamů, třídění databáze, filtr, rozšíření filtrů 	8.	

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Období: 6., 8. a 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	Opakování učiva z 8. ročníku <ul style="list-style-type: none"> • pravidla chování a bezpečnosti v multimediální učebně 		
<p style="text-align: center;">VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE</p>	Vývojové trendy informačních technologií <ul style="list-style-type: none"> • původní komponenty a přídavná zařízení počítačů • strojový kód X programovací jazyk • operační systémy • vývojové trendy v HW a SW 	9.	
<p style="text-align: center;">ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ</p> <p>MS Excel ICT-9-2-01</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá tabulkový editor • ovládá pokročilé formátování buněk i jejich obsahů • umí naformátovat obsah buněk na základě jeho vlastností 	<ul style="list-style-type: none"> • příprava nového pracovního sešitu • základní operace s buňkami • práce s listy • volba formátu údaje v buňce • skupinové formátování • rozdělení tabulky – příčky • vkládání sloupců a řádků • formátování údajů • podmíněné formátování 		
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní vzorce a funkce tabulkového editoru • využívá pokročilých funkcí • používá vlastní vzorce • vkládá grafy, včetně popisků • ovládá úpravy vstupních dat pro generování grafu i formátu prostředí • umí pracovat se základními databázemi • využívá filtrů pro práci s databázemi 	Opakování učiva z 8. ročníku <ul style="list-style-type: none"> • práce se vzorci a funkcemi • vzorce složené z více funkcí • vkládání pravidelných posloupností • vytvoření grafu • úprava údajů pro graf • popisky v grafu • propojení tabulky z Excelu do Wordu • základy vytváření databází – struktura databáze, přidávání (mazání) 	9.	

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Období: 6., 8. a 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	záznamů, třídění databáze, filtr, rozšíření filtrů		
Počítačová grafika <ul style="list-style-type: none"> • ICT-9-2-05 rozlišuje mezi kategoriemi grafického softwaru • ovládá základní grafické úpravy v příslušných programech 	<ul style="list-style-type: none"> • vektorové grafické programy • rastrové grafické programy • seznámení s grafickými programy (Photoshop, Corel Draw, 3D Studio) 	9.	
Multimediální programy ICT-9-2-03 Hudba <ul style="list-style-type: none"> • konvertuje hudbu do jiných formátů • zvládá střih hudby • ovládá vypalování hudby 	<ul style="list-style-type: none"> • konverze do jiných formátů • úprava hlasitosti • střih hudby • vypalování hudby 	9.	Mediální výchova Stavba mediálních sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu.
Video ICT-9-2-05 <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve formátech videí • rozlišuje kvalitu videa na základě jeho formátu • konvertuje videa do jiných formátů • ovládá spojování a střih videí 	<ul style="list-style-type: none"> • formáty ukládání videí a jejich ovlivňování výsledné kvality • konverze do jiných formátů • spojení a střih video souborů 	9.	
MS Publisher ICT-9-2-01 <ul style="list-style-type: none"> • vytváří nové dokumenty • umí vyvolat náhled dokumentu • ovládá nastavení tiskového rozhraní • rozlišuje různé formáty pro ukládání • vytváří vlastní produkty (diplomy, kalendáře, pozvánky, plakáty) 	<ul style="list-style-type: none"> • nástroje pro úpravu obrázků • zarovnání, rozložení listu • náhled • tiskové rozhraní • ukládání, formáty 	9.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Žák:

ICT-9-1-01p vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Žák:

ICT-9-2-01p, ICT-9-2-02p ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy

ICT-9-2-03p, ICT-9-2-04p, ICT-9-2-05p vyhledává potřebné informace na internetu - dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou

5.4 Člověk a jeho svět

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Prvouka (1. – 3. ročník)
- Vlastivěda (4. – 5. ročník)
- Přírodověda (4. – 5. ročník)

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je určen pro všechny ročníky 1. stupně.

Tato vzdělávací oblast, Člověk a jeho svět, je komplexní oblastí, která zahrnuje vzdělávání o člověku, rodině, společnosti, vlasti, přírodě, kultuře, technice, zdraví, bezpečí atd. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, včetně situací ohrožení, učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do *pěti tematických okruhů*.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět. Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti,

jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru *Člověk a jeho svět* získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Kompetence k učení

- Nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení,
- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci,
- vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků,
- umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok,
- na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učit je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti,
- ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání,
- vést žáky k ověřování správnosti řešení problému.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události,
- seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody),
- vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů v oblasti výstupů vlastivědného a přírodovědného charakteru,

- předkládat žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování,
- vést žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti,
- vést žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení,
- vést žáky k poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.
- individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

- Na základě příkladů z historie vést žáky k respektování přesvědčení druhých lidí,
- vést žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémech,
- vést žáky k orientaci v problematice peněz a cen, k odpovědnému spravování osobního rozpočtu,
- ukázat žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku.

Kompetence pracovní

- Poukázat na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci,
- vést žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.

5.4.1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Prvouka** se vyučuje v prvním, druhém a třetím ročníku 2 hodiny v týdnu. Výuka Prvouky se v 1. období ve spojení s ostatními předměty uplatňuje v rozsahu přiměřeném chápání žáků tohoto věku. Žáky učíme k citlivému přístupu k přírodě, lásce k okolní krajině, k obci, její minulosti a přítomnosti. Cílem vzdělávání v předmětu Prvouka je učit žáky pozorovat přírodní jevy, orientovat se v prostoru a čase, vytvářet u nich pozitivní vztah k rodině, spolužákům, škole, domovu a vlasti, dát žákům základní poučení o lidském těle a ochraně zdraví, naučit žáky cílevědomému osvojování základních hygienických návyků a návyků kulturních, učit žáky, aby na základě svých vlastních zkušeností docházeli k jednoduchým pojmům a objevování souvislostí, aby si na základě činností a pozorování vytvářeli nové představy o podstatných věcech a jevech, které je obklopují doma, ve škole, v obci, aby předměty a jevy pojmenovávali, vyjadřovali o nich své myšlenky, soudy a názory.

Cíle jsou naplňovány prostřednictvím vlastních zkušeností žáků. Učitel řídí vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností a přímého pozorování. Činnostní učení Prvouce podněcuje aktivitu všech žáků. V souvislosti s různými vyučovacími předměty vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování, zjištění a objevování zaznamenávali písemně či výtvarně. Charakteristické pro výuku předmětu Prvouka je její prolínání s učivem ostatních předmětů. Právě toto prolínání dává možnost vytváření mnoha malých projektů, které výuku obohacují a učivo spojují se životem kolem dětí. Výuku doplňují taktéž besedy, filmy, vycházky a exkurze.

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 1. - 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí 	<ul style="list-style-type: none"> práce s plánem své obce osobní bezpečí, bezpečná cesta do školy riziková místa a situace 	1. - 3.	2. ročník Enviromentální výchova: Vztah člověka k prostředí „Jarní setkání“
<ul style="list-style-type: none"> ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě) 	<ul style="list-style-type: none"> název obce a jejích částí, poloha v krajině 	2. - 3.	
	<ul style="list-style-type: none"> význačné orientační body, historická a památná místa v obci 	2. - 3.	
	<ul style="list-style-type: none"> minulost a současnost obce (města) 	3.	
	<ul style="list-style-type: none"> význačné budovy dopravní síť 	2. - 3.	
	<ul style="list-style-type: none"> naše vlast, hlavní město Praha, státní symboly 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost 	<ul style="list-style-type: none"> rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím 	1. - 2.	
<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role 	<ul style="list-style-type: none"> rodina, domov, vlast, vztahy mezi členy rodiny, role členů rodiny, pravidla rodinného života: 	1. - 2.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 1. - 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	práva a povinnosti jejich členů		
<ul style="list-style-type: none"> ČJS-3-2-02 projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům 	<ul style="list-style-type: none"> osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům vztahy mezi lidmi, komunikace, principy demokracie osvojování vhodného chování k ostatním, pravidla slušného chování, ohleduplnost 	1. - 3.	1. ročník Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj Poznávání lidí Osobnostní rozvoj Kreativita „Poznej sám sebe“ 2. ročník Osobnostní a sociální výchova Mezilidské vztahy „Co už všechno víme o koni“
<ul style="list-style-type: none"> ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	<ul style="list-style-type: none"> pracovní činnosti lidí: tělesná a duševní práce 	2. - 3.	
	<ul style="list-style-type: none"> různá povolání 	1. - 2.	
	<ul style="list-style-type: none"> volný čas a jeho využití 	1. - 2.	
LIDÉ A ČAS <ul style="list-style-type: none"> ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	<ul style="list-style-type: none"> základní orientace v čase den, týden, měsíc, rok, minulost, přítomnost a budoucnost letopočet roční období kalendář denní režim 	1. - 2.	
<ul style="list-style-type: none"> ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje 	<ul style="list-style-type: none"> kultura a historie naší obce, města péče o památky minulost kraje, domov, vlast, rodný kraj 	2. - 3.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 1. - 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
spjaté s místem, v němž žije			
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> • proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti 	2. - 3.	
<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika ročních období pozorování změn počasí • reakce rostlin a živočichů na roční období 	1. - 3.	<p>1. ročník Enviromentální výchova Vztah člověka k prostředí „Zima“</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě 	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišení živé a neživé přírody • základní význam vody, vzduchu, vlastnosti a formy vody, ohně a půdy • podmínky života na Zemi, význam ovzduší a vodstva • podnebí a počasí 	2. - 3.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 1. - 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	<ul style="list-style-type: none"> třídění látek změny látek a skupenství vlastnosti látek měření veličin základní jednotky délky, hmotnosti, objemu, času pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu, přírodnin 	2. – 3.	
<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle 	<ul style="list-style-type: none"> lidské tělo péče o zdraví stavba lidského těla 	2. - 3.	<p>2. ročník Osobnostní a sociální výchova- morální rozvoj Řešení problémů, hodnoty, postoje, prakt. etika „Ve zdravém těle zdravý duch“</p>
<ul style="list-style-type: none"> ČJS-3-5-01 projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> správná životospráva zdravý životní styl vhodná skladba potravin pitný režim 	1. – 3.	
<ul style="list-style-type: none"> ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své i ostatních 	<ul style="list-style-type: none"> první pomoc drobné úrazy a poranění první pomoc při drobných poraněních vhodná a nevhodná místa pro hru bezpečné chování v silničním provozu vybavení kola 	2. - 3.	<p>3. ročník Výchova demokratického občana Občan, občanská spol. a stát, „Vím, co smím a mám“</p>

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 1. - 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě 	<ul style="list-style-type: none"> osobní bezpečí, krizové situace a situace hromadného ohrožení 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> ČJS-3-5-03 ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<ul style="list-style-type: none"> čísla tísňového volání správný způsob volání na tísňovou linku 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> správné a bezpečné chování 	1. - 3.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Žák:

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

ČJS-3-1-03p uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy

LIDÉ KOLEM NÁS

Žák:

ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování

ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

LIDÉ A ČAS

Žák:

ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase

ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

ROZMANITOST PŘÍRODY

Žák:

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Žák:

ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění

ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu

ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

5.4.2 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Vlastivěda** zahrnuje ve 4. a 5. ročníku učivo zeměpisné a historické, probíhá ve čtvrté a pátém ročníku 2 hodiny v týdnu. Cílem vzdělávání v předmětu Vlastivěda je dát žákům přehled o jejich regionu, aby postupně získali základní zeměpisný přehled o České republice a o Evropě jako součásti světa, aby se naučili číst a vyhledávat základní údaje v mapě České republiky a Evropy, aby si osvojili nové pojmy v souvislosti s orientací na mapě, seznámili se významnými etapami našich národních dějin, chápali historické a zeměpisné pojmy v souvislostech, naučili se zařazovat hlavní události časově do staletí. Ve Vlastivědě se dále žáci učí poznávat, jak se život lidí mění a vyvíjí, jakým změnám podléhají věci kolem nás, jak se mění architektura a způsob života v průběhu staletí. Žáci si osvojují dějepisné pojmy související s uspořádáním společnosti, probouzí se u nich vztah k místu bydliště, postupně se rozvíjí vědomí sounáležitosti se svou zemí, světadílem. Žáci si upevňují základy správného chování mezi lidmi bez ohledu na rozdíly, učí se vzájemné úctě a toleranci, utváří si pracovní návyky při individuálních činnostech i práci ve skupinách. Vedeme žáky k propojování místních historických, zeměpisných a kulturních informací, k poznávání charakteristiky určitého regionu i událostí.

Výuku Vlastivědy doplňují návštěvy muzeí, výstav, významných historických míst a památek, besedy s pamětníky, cestopisné a dokumentární filmy, vycházky a exkurze. V hodinách předmětu Vlastivěda využíváme zkušeností žáků z výletů po vlasti, žákům dáváme prostor, aby mohli o svých zážitcích vyprávět a svá vyprávění doplnit fotografiemi, videonahrávkami, ukázkami pohlednic a suvenýrů.

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda	Období: 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu 	<ul style="list-style-type: none"> • okolní krajina (místní oblast, region) • zemský povrch a jeho tvary • vodstvo 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s kompasem a mapou • určování světové strany v přírodě • orientační body a linie 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtů, plánů a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace podle náčrtů, plánů a map • zeměpisné pojmy • mapy obecně zeměpisné a tematické (obsah, grafika, vysvětlivky) 	4.	
	<ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět • Kontinenty a oceány • Evropské státy • Evropská unie 	5.	<p>5. ročník Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Evropa a svět nás zajímá (Objevujeme Evropu a svět) „Cestovní kancelář“</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, 	<ul style="list-style-type: none"> • regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR • rozšíření půd, rostlinstva a živočichů • vliv krajiny na život lidí • působení lidí na krajinu a životní prostředí 	4.	
	<ul style="list-style-type: none"> • kraje ČR • surovinové zdroje, výroba, služby a obchod 	5.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda	Období: 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
politického, správního a vlastnického	v jednotlivých krajích České republiky		
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích 	<ul style="list-style-type: none"> • předávání osobních zkušeností z cest • cestování 	5.	Multikulturní výchova Princip sociálního smíru a solidarity
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> • naše vlast • domov, krajina, národ • základy státního zřízení a politického systému v ČR • volby • státní správa a samospráva • státní symboly • armáda ČR 	4.	Výchova demokratického občana Formy participace občanů v politickém životě
LIDÉ KOLEM NÁS <ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) 	<ul style="list-style-type: none"> • etické zásady • zvládání vlastní emocionality • rizikové situace • rizikové chování • předcházení konfliktům 	4.	4. ročník Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá (tolerance, bezpečnost) „Koho potkáme na letišti?“
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla dialogu • komunikace • ohleduplnost 	4.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda	Období: 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou, a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy 	<ul style="list-style-type: none"> • právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte • práva a povinnosti žáků školy 	4.	Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou, a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy 	<ul style="list-style-type: none"> • protiprávní jednání a korupce • právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot 	5.	Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	<ul style="list-style-type: none"> • základní formy vlastnictví (soukromé, veřejné, osobní, společné • hmotný a nehmotný majetek • peníze • rozpočet • příjmy a výdaje domácnosti 	4.	
	<ul style="list-style-type: none"> • hotovostní a bezhotovostní forma peněz • způsoby placení • banka jako správce peněz • úspory, půjčky 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení 	<ul style="list-style-type: none"> • základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti 	4.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda	Období: 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
životního prostředí obce (města)	<ul style="list-style-type: none"> • nesnášenlivost mezi lidmi • globální problémy životního prostředí 		
LIDÉ A ČAS <ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy 	<ul style="list-style-type: none"> • čas, časová osa • dějiny jako časový sled událostí • letopočet • lidé a obory zkoumající minulost 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek 	<ul style="list-style-type: none"> • minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj • obrázky našich dějin, český stát, Velká Morava 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik 	<ul style="list-style-type: none"> • současnost a minulost v našem životě • báje, mýty, pověsti • minulost kraje • Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci, Habsburkové 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik 	<ul style="list-style-type: none"> • vznik ČSR, vznik ČR, území českého státu v proměnách času (20. století), tradice • proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby • regionální památky – péče o památky 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<ul style="list-style-type: none"> • státní svátky a významné dny 	5.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Žák:

ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje ČJS-5-1-01p,

ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

LIDÉ KOLEM NÁS

Žák:

ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých

ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze

ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz

ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

LIDÉ A ČAS

Žák:

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

5.4.3 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka Přírodovědy ve 2. vzdělávacím období navazuje na učivo Prvouky, v mnohém ho prohlubuje a rozšiřuje. Ve čtvrtém ročníku probíhá 1 hodinu týdně. Pro žáky, kteří zahájili PŠD od školního roku 2020/2021 bude ve 4. a 5. ročníku probíhat výuka Přírodovědy 2 hodiny týdně. Charakter výuky je činnostní, to předpokládá provádění žákovských pokusů, rozhovor o pozorovaných pokusech i jiných sledovaných přírodních úkazech. Žáci poznávají přírodu, její zákonitosti, dochází k poznání, že Země a život na ní tvoří celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje v rovnováze.

Cílem vzdělávání v předmětu Přírodověda je, aby žák získával jasné a konkrétní představy o přírodních živých i neživých a přírodních jevech na základě pozorování, aby se učil poznávat přírodní zákonitosti při aktivních a tvůrčích činnostech, jednak samostatně, ale i při práci ve skupinách. Na základě prováděných pokusů umožníme žákům poznat a pochopit přírodní děje, zaznamenané výsledky pozorování a pokusů diskutovat se spolužáky, vyvozovat závěry a za pedagogického vedení je upřesňovat, popřípadě zobecňovat.

Vedeme žáka k tomu, aby si uvědomoval sám sebe jako člověka, živou bytost, která má své fyziologické a biologické funkce a potřeby, aby se učil rozpoznávat, co je pro člověka užitečné a naopak škodlivé z hlediska hygieny, výživy aj.

Žáci získávají základní poučení o bezpečném chování v různých životních situacích i při mimořádných událostech, které ohrožují nejen zdraví jednotlivců, ale i celých skupin obyvatel. Vedeme žáky k tomu, aby si na základě svých zkušeností a sledování konkrétních situací postupně uvědomovali odpovědnost každého (i nedospělého) člověka za své zdraví a bezpečnost. Upozorňujeme žáky na situace, při kterých by nevhodným chováním mohli ohrozit zdraví spolužáků nebo zavinit úraz jiných lidí.

Charakter výuky je převážně činnostní a spočívá především v provádění žákovských pokusů. Žáci mají možnost přírodniny zkoumat více smysly a mnohé poznatky sami objevovat. O svých pozorováních si vedou záznamy, nákresy, zápisy do tabulek, krátké popisy provedení, zápisy závěru aj. Při činnostech se žáci zároveň učí spolupracovat, organizovat práci ve skupině i přijímat individuální zodpovědnost za splnění určitého úkolu.

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka 	<ul style="list-style-type: none"> Živá a neživá příroda propojenost živé a neživé přírody voda vzduch nerosty, horniny půda 	4.	<p>4. ročník Enviromentální výchova Základní podmínky života „Putování za vodou“</p>
<ul style="list-style-type: none"> ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období 	<ul style="list-style-type: none"> vesmír a Země den a noc střídání ročních období 	4.	
	<ul style="list-style-type: none"> sluneční soustava gravitační síla Měsíc 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> fauna a flóra v jednotlivých biotopech rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u neznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka 	4.	
	<ul style="list-style-type: none"> fauna a flóra v jednotlivých podnebných pásech, přizpůsobivost organismů rozmanitost podmínek života na Zemi význam ovzduší, vodstva, půdy, živočišstva a rostlinstva na Zemi podnebí, počasí 	5.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy 	<ul style="list-style-type: none"> • vzájemné vztahy mezi organismy • dělení organismů • práce s atlasy a klíči 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat 	<ul style="list-style-type: none"> • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody • ekologie • likvidace odpadů 	4.	
	<ul style="list-style-type: none"> • živelné pohromy • ekologické katastrofy 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit 	<ul style="list-style-type: none"> • rizika v přírodě spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi • mimořádné události způsobené přírodními vlivy • ochrana při mimořádných událostech 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu 	<ul style="list-style-type: none"> • pokusy • porovnávání látek a měření veličin s praktickým užitím zákl. jednotek délky, hmotnosti, objemu, času • postup práce, výstupy 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-4-05 popíše jednoduché mechanické stroje, jejich využití v praxi; zhodnotí konkrétní činnosti člověka (výhody a nevýhody) při využívání energetických zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> • klín, páka, kladka • elektřina 	5.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
z hlediska vlivu na životní prostředí			
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ <ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidské tělo • základní funkce orgánových soustav • pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou • základy lidské reprodukce • péče o zdraví, lidské tělo - orgány 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození 	<ul style="list-style-type: none"> • vývoj jedince – etapy lidského života 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob 	<ul style="list-style-type: none"> • denní režim - plánování, uspořádání času 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní bezpečí • bezpečné chování v silničním provozu • dopravní značky • předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (evakuace, varovný signál, zkouška sirén) 	4.	
	<ul style="list-style-type: none"> • označování nebezpečných látek • šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání 	5.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> brutalita a jiné formy násilí v médiích integrovaný záchranný systém 		
<ul style="list-style-type: none"> ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek 	<ul style="list-style-type: none"> návykové látky a zdraví odmítání návykových látek 	4.	
	<ul style="list-style-type: none"> návykové látky, hrací automaty a počítače (závislost) nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou 	<ul style="list-style-type: none"> péče o zdraví zdravý životní styl osobní, intimní a duševní hygiena 	4.	
	<ul style="list-style-type: none"> nemoci přenosné a nepřenosné ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/ AIDS) 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> první pomoc při drobných poraněních přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví služby odborné pomoci, čísla tísňového volání správný způsob volání na tísňovou linku 	5.	
<ul style="list-style-type: none"> ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi 	<ul style="list-style-type: none"> partnerství manželství rodičovství základy sexuální výchovy etická stránka vztahu 	5.	

Oblast: Člověk a jeho svět		Předmět: Přírodověda		Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy		Učivo		Ročník	Průřezová témata
Žák	chlapci a děvčaty v daném věku	<ul style="list-style-type: none"> etická stránka sexuality 			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ROZMANITOST PŘÍRODY

Žák:

ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody

ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období

ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí

ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata

ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí

ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují

ČJS-5-4-06p reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech

ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Žák:

ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu

ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života

ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události

ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti

ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky

ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

5.5 Člověk a společnost

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Dějepis
- Občanská výchova

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Kompetence k učení

- Chápat probírané oblasti v dějepisně-zeměpisném kontextu,
- vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií,
- rozvíjet zájem o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství
- seznámit se s obecně používanými znaky, termíny a symboly vzdělávacích oborů Zeměpis, Dějepis, Informatika, Občanská výchova a dávat je do vzájemných souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

- Vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji,
- při řešení problémů objevovat paralely s historií,
- odhalovat kořeny společenských jevů, dějů a změn, promýšlet jejich souvislosti a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase,
- svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů.

Kompetence komunikativní

- Souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění,
- pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím,

- osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání,
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů.

Kompetence sociální a personální

- Chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce,
- uvědoměle přijímat, získávat role v různých skupinách,
- seznámit se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu,
- naučit se diskutovat.

Kompetence občanské

- Přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy,
- poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit,
- respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot,
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových a mimořádných událostech,
- poznávat otázky obrany státu,
- nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů.

Kompetence pracovní

- Nacházet způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj,
- orientovat se v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci,
- chápat cíl a riziko podnikání,
- orientovat se v problematice peněz a cen, zodpovědně spravovat osobní rozpočet,
- rozvíjet své myšlení a nacházet nová řešení.

5.5.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Dějepis je začleněn do výuky 2. stupně základní školy. Probíhá vždy ve 2 hodinách týdně ve všech ročnících na 2. stupni. Přímo navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která je realizována na prvním stupni.

Prostřednictvím vyučovacího předmětu dějepis se žáci snaží seznámit s dějinným vývojem lidstva, pronikají do historických událostí, které zásadně ovlivnily (případně změnily) vývoj lidské společnosti. Dějepis rozvíjí klíčové kompetence, které žákovi umožňují blíže poznávat historické události a rozumět jim.

Ve výuce Dějepisu si žáci rozvíjí historické vědomí, přičemž velký důraz je kladen na empatii, která pomáhá lépe pronikat do historických jevů, procesů. Největší pozornost je věnována poznávání českých dějin, které ale nejsou vytrhovány z kontextu významných kapitol dějin evropských a světových. Je podporováno myšlení v širších rovinách, kdy žáci vyhledávají, porovnávají, rozebírají historické jevy a děje na pozadí různých historických událostí. Pomocí odpovědí na kladené otázky se snaží najít vlastní cestu k porozumění historických souvislostí. Žáci jsou směřováni k tomu, aby vždy rozuměli „příběhu“, s kterým jsou seznamováni. Dějepis prohlubuje sounáležitost k evropské kultuře, k hodnotám kulturního prostředí.

Podle možností je do výuky zařazována historie regionu, na které žáci lépe pochopí obecně historické problémy a skutečnosti.

Vzhledem k širokému pojetí historie přesahuje dějepis i do jiných vzdělávacích oblastí (předmětů). Proto je možné rozvíjet mezipředmětové vztahy, začleňovat do výuky některá průřezová témata.

Výuku Dějepisu realizujeme v učebně dějepisu. Podle potřeby se využívá audiovizuální technika (projektor s promítacím plátnem, počítač, DVD, video). Žáci pracují se školními dějepisnými atlasy, využívají nástěnné tabule, mapy, dostupné knihy apod. Vyučování je realizováno formou frontální výuky. Často je zařazována práce ve skupinách, práce nad krátkodobými projekty. Žáci se učí prezentovat vlastní poznatky různým způsobem, řeší problémové úkoly, sbírají a třídí informace a vypracovávají referáty nebo projekty. Zařazujeme i historicky zaměřené výlety, exkurze, besedy, návštěvy muzeí.

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Úvod do historie</p> <ul style="list-style-type: none"> • D-9-1-01 popíše, z čeho lze čerpat dějepisné poznatky • D-9-1-01 doloží na příkladech využití historických poznatků do současnosti • objasní pojem archeologie X • D-9-1-02 rozliší prameny hmotné a písemné • D-9-1-02 charakterizuje instituce, kde jsou prameny shromažďovány • D-9-1-03 rozliší historickou a zeměpisnou mapu • D-9-1-03 časovou přímku, chronologicky do ní zanesou časové údaje, hlavní epochy v historickém sledu 	<ul style="list-style-type: none"> • význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historické prameny, historický čas a prostor 	6.	<p>Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání; seberegulace a sebeorganizace</p>
<p>Pravěk</p> <ul style="list-style-type: none"> • D-9-2-02 časově ohraničí období pravěku – charakterizuje období přisvojovacího a výrobního hospodářství • D-9-2-01 uvede charakteristické znaky pro doby – kamennou, bronzovou, železnou • D-9-2-01 pravěká zvířata, popíše rozdíly mezi jednotlivými typy předchůdců člověka, popíše (podle obrázků) 	<ul style="list-style-type: none"> • člověk a lidská společnost v pravěku • vývoj člověka – lovec a sběrač, první zemědělci, pravěká řemesla a pohřbívání • faktory, které ovlivňují vývoj společnosti • doba kamenná, bronzová a železná • pravěká sídliště 	6.	<p>Osobnostní a sociální výchova Poznání lidí</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>jejich způsob života, chronologicky je zařadí</p> <ul style="list-style-type: none"> • D-9-2-03 orientuje se na mapě, dokáže vyhledat neznámější naleziště vysvětlí vznik a význam náboženství a umění • D-9-2-02 vysvětlí pojem dělba práce • D-9-2-02 vysvětlí vliv klimatických změn na způsob života lidí • D-9-2-02 vysvětlí příčiny vzniku zemědělství • D-9-2-02 vysvětlí pojem společenská dělba práce (vznik řemesel) • D-9-2-02 zdůvodní význam matriarchátu 			<p>Environmentální výchova Základní podmínky života</p>
<p>Nejstarší starověké civilizace</p> <ul style="list-style-type: none"> • D-9-3-01 zhodnotí přírodní podmínky na Předním východě, SV Afriky, a v Asii • D-9-3-01 rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých civilizací • D-9-3-01 zjistí společné znaky staroorientálních civilizací • D-9-3-01 najde na mapě světa vyspělé oblasti, označí nejstarší státní útvary • D-9-3-01 vysvětlí princip závlahového zemědělství • D-9-3-02 vysvětlí důležitost písma 	<ul style="list-style-type: none"> • nejstarší starověké civilizace a vznik státních útvarů - Mezopotámie, Egypt, Čína, Indie a jejich kulturní odkaz • přírodní podmínky, společnost • starověká kultura a vzdělanost • kočovné národy Asie 	6.	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme svět a Evropu</p> <p>Environmentální výchova</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • D-9-3-02 posoudí přínos jednotlivých starých civilizací pro lidskou společnost • D-9-3-02 rozliší kultury středomoří • D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví 			Vztah člověka k prostředí
<p>Starověk – Řecko, Řím</p> <ul style="list-style-type: none"> • D-9-3-03 seznámí se s nejstaršími antickými díly • D-9-3-03 vysvětlí pojmy z antiky • D-9-3-03 zdůvodní příčiny kolonizace a obchodu • D-9-3-03 vyjmenuje, jaký přínos měla antická věda, kultura, vzdělanost, sport a umění pro lidstvo • D-9-3-03 popíše všední život ve starověkém Řecku a Římě • D-9-3-03 vysvětlí vznik a úlohu křesťanství v souvislosti s Judaismem • D-9-3-03 porovná kulturu městských států Sparty a Athén • D-9-3-04 vysvětlí pojem demokracie a uvede příklady • D-9-3-04 popíše nejdůležitější válečné konflikty 	<ul style="list-style-type: none"> • přírodní podmínky • mykénské období • homérské období • archaické období – Sparta a Athény • klasické Řecko • nadvláda Makedonie • kultura a vzdělanost • přírodní podmínky a osídlení, kolonizace • Etruskové; počátky Říma • doba královská • raná římská republika • ovládnutí západního středomoří • krize a zánik republiky • Řím za principátu • Řím císařský • kultura, umění a věda v antickém Římě • počátky křesťanství • dominát – osobnost Konstantina 	6.	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme svět a Evropu</p> <p>Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát; principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování</p> <p>Multikulturní výchova Kulturní diference</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> D-9-3-04 osobnost Alexandra Makedonského D-9-3-04 porovná život barbarů (Germánů) na sever od „limes Romanu“ D-9-3-03, D-9-3-04 zmapuje problémy říše římské vedoucí k jejímu rozdělení 			
Raný středověk v Evropě <ul style="list-style-type: none"> D-9-4-01 zdůvodní stěhování národů a pád Říma D-9-4-01 vyhledává na mapě nově vznikající státy D-9-4-01 určí charakteristické rysy těchto státních útvarů D-9-4-02 uvede význam Byzantské říše pro vzdělanost Slovanů D-9-4-02 zhodnotí vyspělost arabské říše, její přínos civilizaci a vliv na tehdejší Evropu D-9-4-02 vysvětlí význam Karla Velikého D-9-4-01 objasní úlohu náboženské víry v raném středověku D-9-4-01 charakterizuje úlohu panovnických dynastií 	<ul style="list-style-type: none"> časové rozdělení středověku, historické prameny utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj (Francká, Byzantská říše) islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) základy křesťanství Seveřané 	6.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané; objevujeme Evropu a svět; Evropa a svět nás zajímá. Projekt: „Projdeme se po Evropě“
Raný středověk na našem území <ul style="list-style-type: none"> D-9-4-03 zdůvodní nutnost sjednocování 	<ul style="list-style-type: none"> první státní útvary na našem území v 9. - 10. století, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě feudalismus 		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané; objevujeme Evropu

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Vrcholný a pozdní středověk <ul style="list-style-type: none"> • D-9-4-03 posoudí význam vlády Karla IV. – uvede příklady jeho péče o vzdělanost, kulturu a stát • D-9-4-05 na konkrétních příkladech charakterizuje gotickou kulturu • D-9-4-03, D-9-4-04, D-9-5-02 vysvětlí náboženské problémy, které vyústily v husitském hnutí • D-9-4-03, D-9-4-04, D-9-5-02 zhodnotí význam Husovy osobnosti • D-9-4-03, D-9-4-04, D-9-5-02 za pomoci mapy dokáže určit nejvýznamnější místa husitských bojů a jejich následky • D-9-4-03, D-9-4-04, D-9-5-02 popíše způsob vedení husitských válek, úlohu velitelů a zhodnotí výsledek husitských válek • D-9-4-03, D-9-4-04, D-9-5-02 pochopí význam Jiřího z Poděbrad pro dnešek • D-9-4-03, D-9-4-04, D-9-5-02 popíše poměry v českých zemích v době vlády Jagellonců • D-9-4-03, D-9-4-04, D-9-5-02 vysvětlí, proč probíhala stoletá válka 	<ul style="list-style-type: none"> • Lucemburkové na českém trůně • gotický sloh • na prahu husitské revoluce • Romové • husitské války • Jiří z Poděbrad • český stát za vlády Jagellonců • Evropa v pozdním středověku • stoletá válka 	7.	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • D-9-4-05 rozliší období raného, vrcholného a pozdního středověku • D-9-4-05 porovná rozlohu našich zemí v jednotlivých etapách středověku 			
<p>Raný novověk</p> <ul style="list-style-type: none"> • D-9-5-01 objasní podstatu humanismu • D-9-5-01 porovná způsob života středověkého a renesančního člověka. • D-9-5-07 uvede nejvýznamnější představitele renesanční kultury • D-9-5-07 orientuje se v pojmech renesance a humanismus • D-9-5-07 pozná renesanční, výtvarné, sochařské či literární dílo • D-9-5-07 uvede renesanční památky na našem území příp. regionu • D-9-5-03 objasní důvody zámořských objevů • D-9-5-03 vyhledá informace o daných mořeplavcích • D-9-5-03 shrne důsledky zámořských objevů • D-9-5-03 na mapě najde objevné cesty mořeplavců • D-9-5-01 charakterizuje změny v hospodaření 	<ul style="list-style-type: none"> • renesance a humanismus • reformace a její šíření Evropou, Rakousku, v Čechách • hospodářské a společenské změny v Evropě 15. a 16. století • objevné cesty • zámořské objevy a počátky Ameriky, • dobývání světa a důsledky objevů • počátky absolutismu v Anglii, Francii a v Rusku • české země po nástupu Habsburků • třicetiletá válka (příčiny, záminka, výsledek) • Jan Amos Komenský 	<p>7.</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané; objevujeme Evropu a svět; Evropa a svět nás zajímá.</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>v 16. století – vysvětlí pojem manufaktura</p> <ul style="list-style-type: none"> • D-9-5-01 sestaví přehled reformátorů, zemí, kde působili a nově vzniklých reformovaných církví. • D-9-5-06 na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus • D-9-5-06 objasní pojem stavu, popíše událost nazývanou stavovským povstáním • D-9-5-05 seznámí se s rozpory, které vedly ke třicetileté válce, uvede nejdůležitější mezníky průběhu konfliktu • D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie • D-9-5-05 shrne důsledky třicetileté války • D-9-5-05 vyhledává informace o J. A. Komenském, zhodnotí jeho přínos pro společnost 		7.	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
19. století ve světě a u nás <ul style="list-style-type: none"> • D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek • D-9-6-02 zamyslí se nad nezdarem Napoleonových plánů – uvede konkrétní důvody • D-9-6-02 objasní vliv Napoleona na vývoj Evropy • D-9-6-03 stanoví předpoklady národního obrození, vysvětlí snahy buditelů při obrozování české řeči a kultury • D-9-6-04 charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulování ve vybraných evropských revolucích • D-9-6-06 porovná nerovnoměrný společenský i hospodářský vývoj vybraných států • D-9-6-05 porovná formování politických hnutí u nás a v dalších evropských zemích • D-9-6-05 uvede snahy o řešení sociálních rozdílů ve společnosti, postavení dělnictva • D-9-6-06 objasní snahy národů na sebeurčení 	<ul style="list-style-type: none"> • barokní kultura a osvícenství • Velká francouzská revoluce • napoleonské války a jejich vliv na Evropu • národní obrození u nás • revoluční rok 1848 v Evropě a u nás • utváření novodobého českého národa • revoluce jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů • občanská válka v USA • sjednocení Německa a Itálie • habsburská monarchie ve 2. polovině 19. století • vznik Rakouska-Uherska • industrializace Rakouska, českých zemí • generace ND, umění 2. poloviny 19. století v Evropě • imperialismus a kolonialismus • vzestup USA • industrializace a její důsledky pro společnost • konflikty mezi velmocemi • 1. světová válka – příčiny, záminka, průběh, výsledek 	8.	Výchova k myšlení v evropských souvislostech Evropa a svět nás zajímá

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • D-9-6-06 objasní rakousko-uherské vyrovnání • D-9-6-06 vysvětlí význam procesu sjednocování Itálie a Německa pro jejich další vývoj • D-9-6-06 vyjmenuje hlavní znaky mezi severem a jihem USA • D-9-6-06 popíše příčiny, průběh a výsledky občanské války v USA • D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo industrializace a prohloubení nerovnoměrného vývoje jednotlivých částí Evropy • D-9-6-06 popíše rozvoj průmyslové výroby a její vliv na společnost • D-9-6-01 pomocí atlasu, odborné literatury objasní kulturní, ekonomické, sociální a politické změny v Evropě (modernizace společnosti) • D-9-6-01 charakterizuje romantismus, kritický realismus, impresionismus • D-9-6-06 dokáže vyvodit podstatu imperialismu • D-9-6-06 orientuje se na mapě světa a ukáže jednotlivá koloniální panství 		8.	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • D-9-6-06 charakterizuje důsledky průmyslové revoluce pro společnost • D-9-6-06 vysvětlí rozpory mezi jednotlivými státy a hlavní důvody, které vedly k vypuknutí první světové války • D-9-6-06 vysvětlí příčiny vzniku válečných ohnisek 			

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Meziválečné období</p> <ul style="list-style-type: none"> • D-9-7-01 vysvětlí pojem versailleský mírový systém • vyhledá v atlase nástupnické státy Rakouska-Uherska • D-9-7-01 objasní význam Washingtonské a Martinské deklarace pro vznik Československa • vyhledá v učebnici, atlase národnostní složení obyvatelstva Československa • zná hlavní pilíře demokratického systému v Československu • zdůvodní, proč Československo, Rumunsko a Jugoslávie vytvořily Malou dohodu • D-9-6-05 zná podstatu totalitního režimu (druhy) • D-9-7-03 vysvětlí vzájemnou souvislost hospodářské krize s fašismem a komunismem • D-9-7-05 objasní vývoj československého hospodářství, dokáže na základě znalostí, proč bylo Československo na ekonomické špičce Evropy • D-9-7-03 vyvodí znaky hospodářských krizí a jejich důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> • poválečné uspořádání Evropy • mírová konference ve Francii • vznik Československé republiky • charakterizuje rysy československé demokracie • poválečná krize – fašismus, komunismus • světová hospodářská krize • nástup nacismu v Německu – fašismus, nacismus • ohrožení demokracie totalitou • fašistická agrese (Itálie, Japonsko, Německo) • občanská válka ve Španělsku • ochrana demokracie a republiky 	9.	<p>Výchova demokratického občana</p> <p>Principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • D-9-7-04 pokusí se vyložit podstatu ideologie nacismu • D-9-7-04 popíše svými slovy osudy Židů v Německu • D-9-7-02 vyhledá na mapě státy, kde došlo k útoku na parlamentní demokracie • D-9-7-03 vyhledá na mapě ohniska válečných konfliktů • D-9-7-02 vyjádří svůj názor na porážku demokracie • D-9-7-02 pokusí se vysvětlit, proč naši spojenci podepsali Mnichovskou dohodu • D-9-7-05 srovná cíle a taktiku fašistických stran v Československu • D-9-7-03, D-9-7-05 pokusí se vysvětlit úspěch fašismu a nacismu u sudetských Němců 			
<p>Druhá světová válka</p> <ul style="list-style-type: none"> • D-9-7-01, D-9-7-03 charakterizuje hlavní válečné operace Německa v severní a západní Evropě • D-9-7-03 objasní německo-sovětský pakt o neútočení • D-9-7-03 zdůvodní zlom ve vývoji války v Evropě • D-9-7-03 na základě vlastní četby (zhlédnutí filmu) vypráví 	<ul style="list-style-type: none"> • vypuknutí 2. světové války • tažení – letecká bitva o Anglii • napadení Sovětského svazu • vstup USA do války • vznik Protektorátu Čechy a Morava • život v Protektorátu • protifašistický odboj - formy odboje • Heydrichiáda 	9.	<p>Mediální výchova Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>o některých významných válečných událostech.</p> <ul style="list-style-type: none"> • D-9-7-05 vyjádří svůj názor na otázku Mnichova – měli jsme se bránit? • D-9-7-05 definuje „co to byl Protektorát“ • D-9-7-05 popíše některé druhy protinacistického odboje • D-9-7-01, D-9-7-03, D-9-7-05 zjistí jména nejstatečnějších vojáků, kteří se vyznamenali v bojích o Anglii • D-9-7-01, D-9-7-03, D-9-7-05 charakterizuje mezinárodní ohlas atentátu na Hendricha • D-9-7-01, D-9-7-03, D-9-7-05 zjistí, kudy vedla demarkační linie • D-9-7-01, D-9-7-03, D-9-7-05 zjistí jakou roli sehrály jednotky generála Vlasova v Pražském povstání • D-9-7-01, D-9-7-03, D-9-7-05 na základě filmu, literatury a atlasu popíše otevření II. fronty • D-9-7-01, D-9-7-03, D-9-7-05 vysvětlí, proč došlo ke kapitulaci Německa v Remeši a Berlíně 	<ul style="list-style-type: none"> • českoslovenští vojáci na frontách 2. světové války • 2. světová válka a v literatuře 		<p>Multikulturní výchova Lidské vztahy</p> <p>Výchova demokratického občana Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
<p>Evropa a svět po roce 1945</p> <ul style="list-style-type: none"> • D-9-8-01 vysvětlí odlišné představy o poválečném 	<ul style="list-style-type: none"> • důsledky 2. světové války • řešení německé otázky 		

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>uspořádání světa a Evropy</p> <ul style="list-style-type: none"> • D-9-8-01 popíše situaci po válce na našem území (příklady ze života) • D-9-8-01 objasní postup komunismu • D-9-8-01 pokusí se o orientaci v problematice odsunu německého obyvatelstva • D-9-8-01 charakterizuje převrat v Československu v roce 1948 • D-9-8-01 vysvětlí nastolení totalitní moci v Československu • D-9-8-01 popíše rozdělení světa na západ a východ • D-9-8-01 vysvětlí, s kým probíhaly politické procesy v Československu (kdo tvořil pouťorovou emigraci) • D-9-8-01 připomene obory kulturní činnosti, které se prosadily v 60. letech v Československu • D-9-8-02 rozpozná pravou příčinu vstupu vojsk Varšavské smlouvy do Československé socialistické republiky • D-9-8-01 popíše situaci v prvních letech normalizace u nás 	<ul style="list-style-type: none"> • Poválečné Československo do voleb 1946 • prohra československé demokracie • upevnění sovětského bloku • komunistické Československo • pouťorový exil a život doma • změny v Evropě na přelomu 50. a 60. let • pád mýtu o socialismu v Československu • Československo 1968 • léta normalizace • mezinárodní vývoj od 60. let – rozpad koloniálního systému • mimoevropský svět • konec nesvobody - rozklad sovětského bloku • studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi • vývoj Československa a od roku 1945 do roku 1989 • vznik České republiky“ • problémy současnosti • věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje 	9.	<p>Výchova demokratického občana Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí.</p> <p>Výchova k myšlení v evropských souvislostech Objevujeme Evropu a svět</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • D-9-8-03 seznámí se s národně-osvobozeneckým bojem Afriky a Asie • D-9-8-01, D-9-8-02 zjistí v atlase válečné konflikty ve světě ve 2. pol. 20. století • D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa a uvede příklady střetávání obou bloků • D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa 			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Žák:

D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Žák:

D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí

D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Žák:

D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států

D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Žák:

D-9-4-03p uvede první státní útvary na našem území

D-9-4-03p uvede základní informace z období počátků českého státu

D-9-4-04p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti

D-9-4-04p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí

D-9-4-05p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské

D-9-4-05p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Žák:

D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu

D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období

D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Žák:

D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století

D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století

D-9-6-04p rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap

MODERNÍ DOBA

Žák:

D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války

D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT

Žák:

D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě

D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

5.5.2 Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Občanská výchova se uskutečňuje na 2. stupni vždy 1 vyučovací hodinu týdně. V předmětu Občanská výchova dochází postupně k formování a rozvíjení občanského profilu žáků. Vede je k orientaci ve významných oblastech společenského života a utváří vztahy žáků ke skutečnosti. Předmět formuje vnitřní postoje žáků k důležitým oblastem lidského života a posiluje vědomí odpovědnosti za vlastní život, rozvíjí jejich orientaci ve světě financí, učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy společenského soužití a rozvíjí jejich občanské a právní vědomí. Žáci se učí sebepoznání a sebehodnocení. Vzdělávací obor Občanská výchova utváří a rozvíjí klíčové kompetence tím, že vede žáky k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře,
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase,
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku,
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost,
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti,
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru,
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních,
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenství,
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu,
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti,
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí,
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního a rodinného rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci,
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti,
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci,
  - uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv.

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Člověk ve společnosti <ul style="list-style-type: none"> VO-9-2-02 stanoví své vlastní životní cíle, určí své priority, navrhne způsoby jejich dosažení, sestrojí svůj týdenní rozvrh činností VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích VO-9-1-07 navrhne nenásilné způsoby řešení školních konfliktů, respektuje odlišné názory VO-9-1-10 na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině a ve škole 	Naše škola: <ul style="list-style-type: none"> život ve škole, práva a povinnosti žáků, společná pravidla a normy, žakovská samospráva všeobecné vzdělání, umění učit se 	6.	Multikulturní výchova Kulturní diference; multikulturalita; etnický původ Projekt: „Mezinárodní den dětí“
Člověk ve společnosti <ul style="list-style-type: none"> VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti a uvede hlavní příjmy a výdaje VO-9-3-02 rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje VO-9-3-02 zvaží nezbytnost jednotlivých 	Člověk a společnost: <ul style="list-style-type: none"> Vztahy mezi lidmi, Zásady lidského soužití Rovné postavení mužů a žen Dělba práce a činností, hospodaření domácnosti, rozpočet 	6.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace Osobnostní a sociální výchova - morální rozvoj

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>výdajů v hospodaření domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • VO-9-3-02 objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti • VO-9-3-02 dodržuje zásady hospodárnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi • VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, • VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, rozpozná netolerantní chování lidí. 	<p>domácnosti, zásady hospodárnosti, úspory</p> <ul style="list-style-type: none"> • lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi 	6.	Hodnoty, postoje, praktická etika
<p>Člověk ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdíl mezi národem a státem • objasní pojem vlast • uvede nejvýznamnější události a osobnosti českých dějin • uvede nejznámější národní zvyky a obyčeje • VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • VO-9-1-01 vyjmenuje státní symboly, objasní jejich podobu, vznik, účel a způsoby jejich používání • VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi 	<p>Naše vlast:</p> <ul style="list-style-type: none"> • naši slavní předkové • co nás proslavilo, co nás vzájemně spojuje, • vlast, vlastenectví, národní hrdost • národní bohatství, tradice a zvyky, významná místa naší země • naši prezidenti • státní symboly a jich užívání • státní svátky a významné dny 	6.	<p>Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> VO-9-1-06 vyjádří své možnosti, jak může pomoci lidem v nouzi a jak pomoci v situaci ohrožení a obrany státu. 			
<p>Člověk ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> VO-9-1-10 zhodnotí a na příkladech doloží význam spolupráce lidí v regionu, obci při řešení konkrétních úkolů, vyjmenuje významná místa a rodáky regionu, na příkladech popíše zvyky a tradice regionu, VO-9-1-03 zhodnotí nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje. 	<p>Naše obec, region, kraj</p> <ul style="list-style-type: none"> významná místa a památky, významní rodáci, události a tradice důležité instituce v obci a regionu regionální zvyklosti tradice a zvláštnosti ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku 	6.	<p>Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola</p>
<p>Člověk ve společnosti Člověk, stát a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam solidarity mezi lidmi, VO-9-1-06 vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situaci ohrožení, VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní chování lidí objasní důležitost dodržování právních i etických norem VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva 	<p>Úvod do lidských práv</p> <ul style="list-style-type: none"> rovnost a nerovnost přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi lidská práva a jejich ochrana práva dětí a jejich úprava v dokumentech, jejich ochrana právo a povinnost moje právo – tvoje právo, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti 	6.	<p>Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> a oprávněné zájmy druhých VO-9-4-05 posoudí význam ochrany lidských práv a svobod 			
<p>Člověk ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> VO-9-2-02 objasní, jak může poznání a hodnocení vlastní osobnosti pozitivně ovlivnit vztahy s druhými lidmi umí rozlišit jednotlivé typy sociálních skupin, uvede příklady umí rozeznat a definovat různé formy a prostředky sociální komunikace vysvětlí pojem: asertivní jednání; uvede některé zásady a situace, kdy je vhodné takto jednat VO-9-2-03 umí kriticky hodnotit sebe i druhé lidi VO-9-2-03 uplatňuje vhodné způsoby řešení konfliktů v mezilidských vztazích 	<p>Život mezi lidmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> člověk a jeho začleňování do společnosti, zásady lidského soužití sociální skupiny komunikace, asertivita společenské vztahy a společenské role konflikty v mezilidských vztazích, lidská nesnášenlivost a její problémy 	7.	<p>Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Mezilidské vztahy</p>
<p>Člověk ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje rozdíl mezi kulturou a uměním VO-9-1-04 umí vyjmenovat různé kulturní instituce a kriticky zhodnotit jejich nabídku a cíleně vybírat zajímavé akce VO-9-1-05 umí kriticky zhodnotit mediální informace 	<p>Kultura a její rozvíjení:</p> <ul style="list-style-type: none"> kultura, kulturní hodnoty a tradice, umění kulturní instituce a kulturní průmysl, masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédiá 	7.	<p>Multikulturní výchova Kulturní diference</p> <p>Výchova v evropských a globálních souvislostech – Evropa nás zajímá; objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> VO-9-1-05 umí vyjádřit svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí respektuje zvláštnosti různých kultur 	<ul style="list-style-type: none"> kulturní bohatství národa, památky a tradice prolínání, rozmanitost a rovnocennost různých kultur projekt: „Projdeme se po Evropě“ 		Projekt: „Projdeme se po Evropě“
Člověk, stát a hospodářství <ul style="list-style-type: none"> VO-9-3-01 rozlišuje různé druhy majetku VO-9-3-01 rozlišuje různé formy vlastnictví VO-9-3-01 rozlišuje hmotné a duševní vlastnictví VO-9-3-01 uvede příklady právní ochrany hmotného a duševního vlastnictví VO-9-3-02 sestaví rodinný rozpočet, uvede jeho hlavní příjmy a výdaje umí rozlišit majetkovou nerovnost mezi lidmi a popsat dopad této nerovnosti na život člověka 	Majetek a vlastnictví: <ul style="list-style-type: none"> peníze a majetek v životě člověka, majetek a vlastnictví, jeho formy, hmotné a duševní vlastnictví hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví, ochrana majetku a vlastnictví rodinný, osobní a obecní rozpočet majetková nerovnost a životní úroveň 	7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Mezilidské vztahy
Člověk, stát a právo <ul style="list-style-type: none"> VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy státu a na příkladech porovná jejich znaky VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek 	Stát a právo: <ul style="list-style-type: none"> vznik státu a právních norem, historické typy, znaky a formy států volby, jejich význam a formy, principy demokracie státní moc ČR, její složky, orgány a instituce státní občanství ČR ústava ČR 	7.	Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>státní moci, jejich orgánů a institucí</p> <ul style="list-style-type: none"> • VO-9-4-02 uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • VO-9-4-04 umí vyložit smysl a principy voleb v demokratických státech, uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů • VO-9-4-05 rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu 	<ul style="list-style-type: none"> • obrana státu • státní správa a samospráva, její orgány a instituce a jejich úkoly 	7.	
<p>Člověk ve společnosti Člověk, stát a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> • VO-9-4-05 objasní význam základních lidských práv • VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých lidí • umí rozpoznat mravní jednání člověka, uvede příklady dobra a zla • VO-9-4-05 rozpozná rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti • VO-9-1-08 zaujímá tolerantní postoj k menšinám • VO-9-1-08 respektuje odlišné názory, zájmy, 	<p>Člověk a lidská práva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lidská práva v dokumentech, rovnost a nerovnost v oblasti lidských práv • svoboda, autorita a zájemná závislost • právo, morálka a mravnost, pravidla chování • současné problémy v oblasti lidských práv 	7.	<p>Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
způsoby chování a myšlení lidí.			
Člověk ve společnosti Mezinárodní vztahy, globální svět <ul style="list-style-type: none"> VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU VO-9-5-01 uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování VO-9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, posoudí jejich význam ve světovém dění VO-9-5-02 popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích 	Svět kolem nás: <ul style="list-style-type: none"> Evropská integrace, spolupráce mezi zeměmi Evropy, tolerance k jiným národnostem, nadnárodní společenství ochrana obyvatel za mimořádných událostí 	7.	Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát Výchova v evropských a globálních souvislostech Evropa nás zajímá; objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané
Člověk jako jedinec <ul style="list-style-type: none"> definuje pojem osobnosti umí vyjmenovat a charakterizovat vývojové etapy života člověka uvede tělesné, duševní a sociální rozdíly mezi dítětem a dospělým člověkem ve skupině se spolužáky sestaví soupis častých problémů, charakteristických pro období dospívání a uvede možné způsoby 	Osobnost <ul style="list-style-type: none"> osobnost a její struktura, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti vývoj osobnosti temperament a charakter sebepojetí, osobní potenciál, systém osobních hodnot motivy a projevy lidského chování vlohy, schopnosti, inteligence, vrozené předpoklady 	8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání; sebepoznání a sebepojetí

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>jak jim předcházet a jak je vhodně řešit</p> <ul style="list-style-type: none"> • VO-9-2-03 rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí • VO-9-2-01 objasní co nejrealističtěji poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu včetně vlivu na jeho rozhodování, kvalitu života a vztahu s ostatními lidmi • VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů • VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání 		8.	
<p>Člověk jako jedinec</p> <ul style="list-style-type: none"> • VO-9-2-03 kriticky hodnotí chování své i ostatních lidí • VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a korigovat charakterové a volní vlastnosti • VO-9-2-04 překonává osobní nedostatky • VO-9-2-04 pěstuje zdravou sebedůvěru, vytvoří „deštník sebedůvěry“ 	<p>Psychické procesy a stavy</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímání a prožívání, rozdíly v prožívání • myšlení a jednání • paměť • umění učit se • citový život člověka 	8.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Sebepoznání a sebepojetí; psychohygienu</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> VO-9-2-04 objasní význam vůle pro dosahování vytčených cílů 			
Člověk ve společnosti Člověk jako jedinec <ul style="list-style-type: none"> VO-9-1-07 umí rozpoznat různé druhy komunikace, vysvětlí význam pojmů verbální a nonverbální komunikace VO-9-1-07 na příkladech konfliktů mezi lidmi uvede příklady jejich řešení, 	Člověk v sociálních vztazích <ul style="list-style-type: none"> mezilidská komunikace konflikty v mezilidských vztazích a jejich řešení, stereotypy v posuzování druhých lidí gender jako sociální konstrukt vztahy mezi muži a ženami umění žít zdravě 	8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj sebepoznání a sebepojetí, psychohygienu Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj Komunikace
Člověk, stát a právo <ul style="list-style-type: none"> VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti a odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti 	Člověk, stát a právo <ul style="list-style-type: none"> člověk a řád lidská práva v zrcadle dějin všeobecná deklarace lidských práv problémy v oblasti lidských práv právní ochrana člověka egoismus a intolerance sociální politika státu péče státu o občanská práva 	8.	Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát
Člověk, stát a právo <ul style="list-style-type: none"> uvede, kdy člověk nabývá plně způsobilost k právním úkonům 	Člověk a právní život <ul style="list-style-type: none"> právo a jeho úloha v životě společnosti právní kultura a právní vědomí 	8.	Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • uvede, jaké druhy smluv může ve svém věku uzavřít • VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele • VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství • VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky • VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, uvědomuje si rizika jejich porušování 	<ul style="list-style-type: none"> • vztah práva a spravedlnosti, právní stát • právní normy a předpisy, jejich publikování, platnost a účinnost • právní řád ČR, jeho význam a funkce • právo v každodenním životě (význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající) 	8.	
<p>Člověk ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • VO-9-4-10 uvede, konkrétní příklady spolupráce ve svém okolí • VO-9-4-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi; uvede své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení • vyjmenuje základní světová monoteistická náboženství, uvede jejich charakteristiky 	<p>Smysl společenství</p> <ul style="list-style-type: none"> • spolupráce, její podmínky a výhody • mýtus a náboženství 	9.	
<p>Člověk ve společnosti Člověk, stát a právo Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • VO-9-1-08 uvede, jaká práva jsou 	<p>Občanská společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • já jako občan obce, styk s úřady • jsem občanem státu (principy demokracie, 	9.	<p>Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>v demokratické zemi zaručena spoluobčanům národnostních a etnických menšin</p> <ul style="list-style-type: none"> • VO-9-1-06 vyjádří své možnosti, jak může pomoci sobě i ostatním lidem v situaci ohrožení a obrany státu • VO-9-5-06 objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru 	<p>demokratický způsob rozhodování a řízení státu, politický pluralismus, sociální dialog a jeho význam)</p> <ul style="list-style-type: none"> • formování naší státnosti • jsem občanem evropské unie 		
<p>Člověk, stát a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> • VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky • VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování • VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady • VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava koupě, pronájem věci, • VO-9-4-08 objasní rizika porušování právních ustanovení • VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly 	<p>Stát a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> • právní odvětví ČR • orgány právní ochrany občanů, soustava soudů ČR • přestupky a správní řízení, občanské soudní řízení • postihy a prevence trestné činnosti (trestní postižitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví) • korupční jednání, jeho příčiny a důsledky 	9.	<p>Osobnostní a sociální rozvoj – morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</p> <ul style="list-style-type: none"> • VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 			
<p>Člověk, stát a hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> • VO-9-1-10 Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení úkolů a dosahování cílů v rodině, ve škole, a v obci • VO-9-3-06 vysvětlí funkce peněz, popíše vliv inflace na hodnotu peněz • VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky, jaké služby občanům nabízejí • VO-9-3-07 chápe význam, daní • VO-9-3-07 vyjmenuje složky státního rozpočtu • VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje • VO-9-3-07 uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané 	<p>Občan v ekonomických vztazích</p> <ul style="list-style-type: none"> • dělba práce a činností, lidské potřeby a druhy statků • tržní hospodářství a jeho principy (nabídka, poptávka, trh a jeho fungování), tvorba cen, inflace • peníze a hodnota (funkce a podoby peněz, formy placení) • národní hospodářství, jeho odvětví a sektory, jejich funkce a návaznost, postavení českého hospodářství ve světové ekonomice • státní rozpočet a daňová soustava, význam daní • právní subjekty podnikání, podnikání z hlediska forem a vlastnictví • zisk, investice a výrobní náklady 	<p>9.</p>	<p>Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – sociální a osobnostní rozvoj Kreativita; kooperace a kompetice; komunikace</p> <p>Projekt: „Zakládám svou firmu“</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu • VO-9-3-08 rozlišuje a porovná úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti • VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení • VO-9-3-04 vysvětlí význam úroku, placeného a přijatého • VO-9-3-04 uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využit • VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících umí vyložit podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny • VO-9-3-06 na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH • VO-9-3-02 vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi 	<ul style="list-style-type: none"> • peněžní ústavy a jejich služby (aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání finančních prostředků, úvěry, splátkový prodej, leasing) • „Moje finanční gramotnost“ 	9.	
Člověk, stát a právo	Člověk a pracovní život	9.	Osobnostní a sociální výchova –

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • VO-9-4-06 uvede, která právní norma upravuje pracovněprávní vztahy mezi zaměstnanci a zaměstnavateli, vyhledá v ní způsoby a podmínky vzniku a zániku pracovního poměru, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů • VO-9-4-06 vyjmenuje podmínky vzniku a způsoby vzniku a zániku pracovního poměru • vytvoří podnikatelský záměr 	<ul style="list-style-type: none"> • společenské uplatnění, zodpovědná volba povolání, profesní způsobilost • pracovní příležitosti, pracovní úřady a jejich význam, problematika nezaměstnanosti • pracovní právo a zákoník práce • projekt: „Zakládám svou firmu“ 		sociální a osobnostní rozvoj sebepoznání a sebepojetí
Mezinárodní vztahy, globální svět <ul style="list-style-type: none"> • VO-9-5-02 popíše význam mezinárodní spolupráce • VO-9-5-01 popíše vliv začlenění a postavení ČR v EU • VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, popíše jejich hlavní příčiny a možné důsledky pro lidstvo, navrhne způsoby jejich řešení • VO-9-5-05 objasní souvislost globálních a lokálních problémů, uvede příklady a navrhne způsoby řešení na lokální úrovni • VO-9-5-03 uvede příklady některých 	Mezinárodní vztahy <ul style="list-style-type: none"> • evropská integrace, její podstata, význam a výhody, Evropská unie a ČR • mezinárodní spolupráce (ekonomická, politická a bezpečnostní), její výhody, významné mezinárodní organizace • globalizace, její projevy, klady a zápory, významné globální problémy včetně válek a terorismu, způsoby jejich řešení 	9.	Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory</p> <ul style="list-style-type: none"> • VO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání • VO-9-5-02 objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru 			
<p>Člověk jako jedinec</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede, v čem vidí svůj vlastní smysl života • vysvětlí význam motivace pro život člověka a vyjmenuje některé motivační kotvy • vysvětlí význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek 	<p>Životní perspektivy</p> <ul style="list-style-type: none"> • životní cíle, plány a perspektivy, adaptace na životní změny, sebezměna • význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji 	9.	<p>Osobnostní a sociální rozvoj sebezpoznání a sebepojetí</p>

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Žák:

VO-9-1-03p přistupuje kriticky k projevům vandalismu

VO-9-1-06p v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí

VO-9-1-07p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití

VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem

VO-9-1-08p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům

VO-9-1-09p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie

VO-9-1-08p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Žák:

VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním

VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Žák:

VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků

VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi

VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet

VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům

VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Žák:

VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti

VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy

VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů

VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu

VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele

VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání

VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků

VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu

VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy

VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

5.6 Člověk a příroda

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- Fyzika
- Chemie
- Přírodopis
- Zeměpis

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast směřuje žáky k orientaci v životě, celistvosti jeho chápání. Je určena pro 2. stupeň základní školy. Dotýká se v souvislostech i oblastí dalších, žáci poznávají složitosti světa kolem sebe, je jim nabízena možnost chápat souvislosti mezi přírodou a lidskými činnostmi. Přibližují se tak reálnému světu za branou školy.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří – spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním – také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

5.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Fyzika je na 2. stupni základní školy realizován jako samostatný předmět a navazuje na některé kapitoly přírodovědy na 1. stupni ZŠ. Fyzika je vyučována na 2. stupni ZŠ s tímto rozložením: v šestém ročníku probíhá 1 vyučovací hodinu týdně, v sedmém, osmém a devátém ročníku po dvou hodinách týdně. Fyzika je jedním z vyučovacích předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda (Fyzika, Chemie, Zeměpis, Přírodopis)

Úkolem vyučovacího předmětu Fyzika je seznámit žáky se základními fyzikálními jevy a zákony a s jejich využitím a aplikací v praxi.

Žáci se s fyzikálními zákony seznamují v teoretické části studia, kterou si mohou ověřovat praktickou činností v laboratorních pracích a při pokusech v hodinách. Žáci se učí používat jednouchá zařízení při praktických činnostech. V teoretické části se žáci učí chápat souvislosti jednotlivých fyzikálních jevů. Učí se vypočítávat fyzikální veličiny, pracují s měřicími přístroji, jednoduchými zařízeními a pomůckami.

Kompetence k učení

- Učit žáky vybírat vhodná řešení, vztahy a symboly k analýze problémů,
- vést žáky k pochopení souvislostí mezi jednotlivými jevy, k řešení problémů pomocí vlastní praktické činnosti,
- učit žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.

Kompetence k řešení problémů

- Předkládat žákům problémové úlohy a situace související s učivem fyziky,
- rozvíjet u žáků schopnost hledat různé způsoby řešení,
- dát žákům možnost praktického ověření správnosti řešení problému.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci,
- vést žáky, aby zvládli stručně a přehledně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů,
- vést žáky k správnému používání fyzikálních symbolů a značek.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky k osvojování dovednosti spolupracovat a společně hledat optimální řešení problémů,
- vést žáky ke kritickému hodnocení své práce i práce skupiny a jejích členů a respektovat názory jiných.

Kompetence občanské

- Vést žáky k odpovědnému chování v krizových situacích a situacích ohrožujících život zdraví člověka,
- vést žáky k důslednému dodržování stanovených pravidel pro práci ve škole, v učebně fyziky a manipulaci s fyzikálními látkami a pomůckami,
- vést žáky k chápání základních ekologických souvislostí a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí.

Kompetence pracovní

- Vést žáky k účinnému a bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení.

- vyžadovat dodržování vymezených pravidel a povinností z hlediska ochrany zdraví člověka a ochrany životního prostředí,
- seznamovat žáky s různými profesemi technického zaměření.

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Stavba látek <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje pojmy těleso a látka rozpoznává skupenství látek dokáže charakterizovat základní vlastnosti látek porozumí podstatě vzájemného působení těles porozumí pojmům gravitační síla a gravitační pole F-9-1-02 porozumí částicové stavbě látek různého skupenství 	<ul style="list-style-type: none"> tělesa látky vlastnosti látek síla gravitační síla, gravitační pole atomy a molekuly difúze 	6.	Environmentální výchova Základní podmínky života (pochopení základních fyzikálních veličin a jejich využití v každodenním životě, spojení fyzikálních jevů s denní praxí)
Elektrické a magnetické vlastnosti látek <ul style="list-style-type: none"> porozumí podstatě elektronování a magnetizace látek dokáže zobrazit elektrické a magnetické pole v okolí zelektrovaného a zmagnetizovaného tělesa porozumí funkci kompasu, umí určovat pomocí kompasu světové strany 	<ul style="list-style-type: none"> elektronování těles elektrické pole model atomu magnety magnetické pole 	6.	Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí (užití fyzikálních zákonů pro usnadnění lidské práce, spojení fyziky a techniky – klady a zápory)
Fyzikální veličiny <ul style="list-style-type: none"> porozumí pojmu fyzikální veličina F-9-1-01, F-9-1-04 naučí se měřit a zjišťovat délku, objem, hmotnost, čas a teplotu těles 	<ul style="list-style-type: none"> měření fyzikálních veličin délka objem hmotnost čas hustota 	6.	Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí (ochrana životního prostředí, vliv dopravy na životní prostředí)

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s měřidly a zařízeními k zjišťování výše uvedených veličin • porozumí podstatě určování hustoty látky • porozumí vztahu mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení úkolů • F-9-1-03 porozumí souvislosti mezi změnami teploty a objemem těles 	<ul style="list-style-type: none"> • teplota a její změny 		
Pohyb těles <ul style="list-style-type: none"> • F-9-2-01 rozlišuje druhy pohybu • F-9-2-02 řeší úlohy o rovnoměrném pohybu – vypočte rychlost, dráhu a čas • vyjádří rychlost v dané jednotce i jinou jednotkou rychlosti • nakreslí graf závislosti dráhy na čase a z grafu určí rychlost • změří dráhu a dobu určitého pohybu a vypočte jeho rychlost 	<ul style="list-style-type: none"> • klid a pohyb těles • rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb • rychlost a dráha rovnoměrného pohybu • průměrná rychlost 	7.	Environmentální výchova Vztah člověka k technice a jejímu historickému dědictví a kulturnímu dědictví lidstva
Síla, skládání sil <ul style="list-style-type: none"> • F-9-2-03 změří velikost síly siloměrem • porozumí přímé úměrnosti mezi gravitační silou a hmotností tělesa • F-9-2-04 znázorní sílu graficky • určí výslednici působících sil • rozhodne, zda jsou síly v rovnováze 	<ul style="list-style-type: none"> • gravitační síla a hmotnost tělesa • znázornění síly • skládání sil • rovnováha sil • těžiště tělesa • rovnovážná poloha tělesa 	7.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> experimentem určí polohu těžiště rozhodne, zda je těleso v poloze stabilní nebo nestabilní 			
Posuvné účinky síly. Pohybové zákony <ul style="list-style-type: none"> F-9-2-05 zdůvodní klidový nebo pohybový stav těles na základě pohybových zákonů 	<ul style="list-style-type: none"> pohybové zákony I. Newtona: první, (druhý jen kvalitativně), třetí 	7.	
Otáčivé účinky sil <ul style="list-style-type: none"> F-9-2-06 určí podmínky rovnováhy na páce a kladkách uvede příklady využití pák a kladek v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> páky a kladky 	7.	
Deformační účinky sil <ul style="list-style-type: none"> porozumí pojmem tlak a tlaková síla určí výpočtem tlak a tlakovou sílu 	<ul style="list-style-type: none"> tlaková síla tlak 	7.	
Mechanické vlastnosti kapalin a plynů <ul style="list-style-type: none"> F-9-3-01 využívá poznatků o tlaku v kapalinách a plynech při řešení konkrétních úkolů F-9-3-02 předpoví z analýzy sil působících na těleso v tekutině chování tělesa v ní 	<ul style="list-style-type: none"> Pascalův zákon hydraulická zařízení hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny, souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře Archimédův zákon – vztlková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách 	7.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Světelné jevy <ul style="list-style-type: none"> rozliší zdroj světla a osvětlené těleso F-9-6-07 využívá zákony o šíření světla, odrazu světla při řešení problémů a úloh F-9-6-08 popíše vlastnosti obrazů vytvořených zrcadly a čočkami uvede příklady využití zrcadel a čoček 	<ul style="list-style-type: none"> zdroje světla šíření světla, zatmění Slunce, Měsíce odraz světla lom světla optické vlastnosti oka optické přístroje vnitřní energie tělesa rozklad světla hranolem 	7.	Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana životního prostředí, vliv lidské činnosti na životní prostředí - tání ledovců)
Práce, výkon, energie <ul style="list-style-type: none"> F-9-4-01, F-9-4-02 určí práci, výkon a mechanickou energii podle příslušných vztahů F-9-4-03 využívá poznatků o vzájemné přeměně energií při řešení konkrétních problémů a úloh 	<ul style="list-style-type: none"> práce mechanický výkon mechanická pohybová a polohová energie účinnost 	8.	
Vnitřní energie. Teplo. Změny skupenství <ul style="list-style-type: none"> zdůvodní podstatu přeměny mechanické energie na teplo určí v jednoduchých případech teplo odevzdané a přijaté F-9-4-04 vypočítá teplo přijaté a odevzdané tělesem při změně jeho teploty popíše způsoby přenosu tepla popíše změny skupenství 	<ul style="list-style-type: none"> vnitřní energie tělesa teplo tepelná výměna změny skupenství látky skupenské teplo tání tepelné motory 	8.	Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí (vliv získání energií na životní prostředí)

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá v tabulkách hodnoty měrné tepelné kapacity látek F-9-4-05 vysvětlí funkci pístových spalovacích motorů 			
Počasí kolem nás <ul style="list-style-type: none"> porozumí základním meteorologickým pojmům umí popsat složení atmosféry Země 	<ul style="list-style-type: none"> základy meteorologie 	8.	
Elektrické jevy <ul style="list-style-type: none"> porozumí pojmům – elektrický náboj, kapacita vodiče, elektrické napětí, elektrický proud, elektrický odpor F-9-6-03 rozliší vodič a izolant na základě analýzy jeho vlastností umí správně použít zdroje elektrického napětí F-9-6-01 sestaví elektrický obvod podle schématu F-9-6-02 rozliší sériové a paralelní zapojení elektrických obvodů umí zapojit do elektrického obvodu ampérmetr a voltmetr porozumí funkci reostatu a potenciometru F-9-6-04 využije Ohmova zákona k řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> elektrický náboj kapacita vodiče elektrické napětí elektrický proud Ohmův zákon druhy elektrických obvodů elektrická práce a výkon 	8.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> porozumí pojmům elektrická práce a výkon elektrického proudu 			
Kmitavý pohyb. Vlnění. Zvukové jevy <ul style="list-style-type: none"> porozumí základním veličinám kmitavého pohybu používá vztahy pro periodu a frekvenci kmitavého pohybu při praktických příkladech F-9-5-01 rozpozná hlavní zdroje zvuku vysvětlí princip jednoduchých hudebních nástrojů F-9-5-02 posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> kmitavý pohyb vlnění vznik, šíření a rychlost zvuku odraz zvuku frekvence zvuku intenzita zvuku 	9.	
Elektromagnetické jevy. Střídavý proud <ul style="list-style-type: none"> zdůvodní jak cívka nebo vodič působí na magnetku F-9-6-05 využívá poznatky o působení elektrického proudu na magnet a magnetického pole na vodič protékající elektrickým proudem uvede příklady využití elektromagnetu vysvětlí princip elektrického zvonku vysvětlí princip funkce jednoduchého elektromotoru porozumí podstatě elektromagnetické indukce 	<ul style="list-style-type: none"> magnetické pole přímého vodiče a cívky s proudem elektromagnet a jeho užití působení magnetického pole na vodič protékající elektrickým proudem elektromotor elektromagnetická indukce střídavý proud transformátor rozvodná elektrická síť 	9.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí princip vzniku střídavého napětí sestaví jednoduchý transformátor a vysvětlí jeho funkci popíše složení rozvodné elektrické sítě 			
Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech <ul style="list-style-type: none"> zdůvodní podstatu vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech popíše elektrolyzu roztoku vysvětlí princip pokovování korozivních kovů ušlechtilými kovy uvede příklady elektrických výbojů v plynech zná ochranu před bleskem 	<ul style="list-style-type: none"> vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech 	9.	Environmentální výchova Lidské aktivity v oblasti využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.
Vedení elektrického proudu v polovodičích <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu vedení elektrického proudu v polovodičích F-9-6-06 umí zapojit do obvodu polovodičovou diodu a vysvětlit její funkci umí vysvětlit funkci tranzistoru 	<ul style="list-style-type: none"> polovodiče typu N a P polovodičová dioda tranzistor 	9.	
Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními <ul style="list-style-type: none"> umí bezpečně používat elektrické spotřebiče v domácnosti ví, jak se chránit před úrazem elektrickým proudem 	<ul style="list-style-type: none"> elektrické spotřebiče ochrana před úrazem elektrickým proudem první pomoc při úrazu elektrickým proudem 	9.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> zná první pomoc při úrazu elektrickým proudem 			
Elektromagnetické záření <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu elektromagnetického záření rozlišuje hlavní druhy elektromagnetického záření s ohledem na jeho využití v praxi umí popsat způsoby šíření elektromagnetického záření 	<ul style="list-style-type: none"> elektromagnetické záření, zdroje záření šíření záření 	9.	
Jaderná energie <ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu atomu uvede příklady radioaktivních látek vysvětlí škodlivost radioaktivního záření pro člověka vysvětlí podstatu jaderných reakcí popíše základní schéma jaderné elektrárny zaujme stanovisko k využití jaderné energie 	<ul style="list-style-type: none"> atomové jádro radioaktivita jaderné reakce jaderný reaktor ochrana před zářením 	9.	
Země a vesmír <ul style="list-style-type: none"> F-9-7-01 objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností umí popsat složení Sluneční soustavy 	<ul style="list-style-type: none"> sluneční soustava měsíční fáze hvězdy – jejich složení naše galaxie 	9.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

LÁTKY A TĚLESA

Žák:

F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

POHYB TĚLES; SÍLY

Žák:

F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu

F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů

F-9-2-04p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

F-9-2-05p předvídá změnu pohybu těles při působení síly

F-9-2-06p aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Žák:

F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

ENERGIE

Žák:

F-9-4-02p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)

F-9-4-03p rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití

F-9-4-04p rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem

F-9-4-05p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

ZVUKOVÉ DĚJE

Žák:

F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz

F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Žák:

F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod

F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu

F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla

F-9-6-07p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

VESMÍR

Žák:

F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země

F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci

- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

5.6.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět Chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně, formy a metody se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání (frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními, nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů, prací ve skupinách a demonstračními pokusy).

Vyučovací předmět Chemie je jedním z vyučovacích předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Předmět Chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda, zčásti Matematika a její aplikace a zasahuje i do oblasti Člověk a zdraví. Předmětem prolínají průřezová témata, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví.

Kompetence k učení

- Učit se různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů,
- vést žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek,
- umožnit žákům samostatně či ve skupinách pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry,
- učit žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.

Kompetence k řešení problémů

- Předkládat žákům problémové úlohy a situace související s učivem fyziky,
- rozvíjet u žáků schopnost hledat různé způsoby řešení,
- dát žákům možnost praktického ověření správnosti řešení problému.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci,
- vést žáky, aby zvládli stručně a přehledně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů,
- vést žáky k správnému používání chemických symbolů a značek.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky k osvojování dovednosti spolupracovat a společně hledat optimální řešení problémů,
- vést žáky ke kritickému hodnocení své práce i práce skupiny a jejích členů a respektovat názory jiných.

Kompetence občanské

- Vést žáky k odpovědnému chování v krizových situacích a situacích ohrožujících život zdraví člověka,
- vést žáky k důslednému dodržování stanovených pravidel pro práci ve škole, v učebně chemie a manipulaci s chemickými látkami a pomůckami,

- vést žáky k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí.

Kompetence pracovní

- Vést žáky k účinnému a bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení.
- vyžadovat dodržování vymezených pravidel a povinností z hlediska ochrany zdraví člověka a ochrany životního prostředí,
- seznamovat žáky s různými profesemi z oblasti chemické výroby.

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 8. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Úvod do chemie <ul style="list-style-type: none"> • uvede, čím se zabývá chemie • rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek • uvede příklady chemického děje • rozliší fyzikální tělesa a látky • vysvětlí na příkladech význam chemie • CH-9-1-02 uvede zásady bezpečné práce v laboratoři, poskytne a přivolá první pomoc při úrazech 	<ul style="list-style-type: none"> • vymezení chemie • chemické děje • chemické a fyzikální děje • látky a tělesa • chemická výroba • zásady bezpečné práce v laboratoři (pracovně), první pomoc při úrazu 	8.	Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí
Vlastnosti látek <ul style="list-style-type: none"> • uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek • rozliší známé látky podle jejich různých vlastností • CH-9-1-01 popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek • vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty fyzikálních veličin 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti látek – barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, hustota, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, teplota tání a varu • změny skupenství 	8.	
Směsi <ul style="list-style-type: none"> • CH-9-2-01 rozliší různé druhy směsí, směsi a chemické látky • použije správně (v souvislostech), pojmy: složky roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, 	<ul style="list-style-type: none"> • různorodé a stejnorodé směsi • roztoky, složení roztoků • hmotnostní zlomek • usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace • voda – destilovaná, pitná, odpadní 	8.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 8. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok <ul style="list-style-type: none"> • CH-9-2-03 vysvětlí vliv teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpuštěné látky na rychlost jejího rozpouštění • CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků (hmotnostní zlomek rozpuštěné látky) • CH-9-2-04 navrhne postupy a provede oddělení složek běžných směsí, uvede příklady oddělování složek v praxi • CH-9-2-05 rozliší druhy a význam vod podle užití a znečištění • zhodnotí význam vody pro život na Zemi. • uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách • popíše složení vzduchu a vysvětlí význam jednotlivých složek • CH-9-2-06 uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti. • navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění 	<ul style="list-style-type: none"> • výroba pitné vody, • vzduch – složení, vlastnosti • čistota vody a ovzduší 	8.	
Částicové složení látek <ul style="list-style-type: none"> • CH-9-3-01 používá správně 	<ul style="list-style-type: none"> • atomové jádro, protony, neutrony 	8.	Environmentální výchova

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 8. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>a v souvislostech základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše složení atomu, molekuly a vznik iontů. • vysvětlí, co udává protonové a hmotnostní číslo 	<ul style="list-style-type: none"> • elektronový obal, elektrony, valenční elektrony • protonové a hmotnostní číslo • atomy, molekuly, ionty • chemická vazba 		Lidské aktivity a problémy životního prostředí
<p>Chemické prvky a chemické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá značky a názvy vybraných prvků • vyhledá v PSP názvy prvků k daným protonovým číslům a naopak • vysvětlí princip uspořádání prvků v PSP • rozliší periody a skupiny v PSP • CH-9-3-02 používá pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina ve správných souvislostech • rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny • CH-9-3-03 vyhledá prvek podle skupiny a periody PSP. • CH-9-3-03, CH-9-1-03 rozliší pojmy kovy, nekovy, polokovy a uvede příklady vlastností a využití vybraných prvků • odvodí složení chemické látky ze vzorce 	<ul style="list-style-type: none"> • názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků • periodická soustava prvků (PSP) • skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků 	8.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 8. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Chemické reakce a rovnice <ul style="list-style-type: none"> • CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce • CH-9-4-03 provede jednoduché chemické reakce ve školní laboratoři (pracovně) • uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při vyčíslování jednoduchých chemických rovnic. • zapíše chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce 	<ul style="list-style-type: none"> • zákon zachování hmotnosti • chemické rovnice • slučování, rozklad, neutralizace 	8.	
Chemické sloučeniny - anorganické <ul style="list-style-type: none"> • určí oxidační čísla atomů prvků v halogenidech, oxidech, hydroxidech, kyselinách a solích • zapíše z názvů vzorce halogenidů, oxidů, hydroxidů, kyselin a solí a naopak ze vzorců jejich názvy • CH-9-5-01 popíše vlastnosti a použití vybraných halogenidů, oxidů, hydroxidů, kyselin a solí a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí • popíše bezpečné ředění koncentrovaných roztoků kyselin a hydroxidů a první pomoc při zasažení 	<ul style="list-style-type: none"> • oxidační číslo • vybrané halogenidy (NaCl), oxidy (CO, CO₂, SO₂, N₂O, NO₂, CaO), hydroxidy (NaOH, KOH, NH₄OH, Ca(OH)₂), kyseliny (HCl, H₂SO₄, HNO₃) a soli • skleníkový efekt • pH, indikátory pH • kyselý dešť • podstata neutralizace • vznik solí • průmyslová hnojiva • vápenná malta, sádra • keramika 	8.	Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí Osobnostní a sociální rozvoj Sebezpoznání, sebepojetí

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 8. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>lidského těla těmito látkami</p> <ul style="list-style-type: none"> • CH-9-5-03 rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem • CH-9-5-02 vysvětlí vznik kyselých dešťů, zhodnotí jejich vliv na životní prostředí a uvede příklady opatření, kterými jim lze předcházet • provede neutralizaci velmi zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi. • připraví jednoduchým způsobem sůl • uvede příklady uplatnění solí v praxi. 		8.	
<p>Opakování</p> <ul style="list-style-type: none"> • všechny rozpracované očekávané výstupy 8. ročníku 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti látek, bezpečnost při experimentální činnosti, směsi, oddělování složek směsí, voda, vzduch, částicové složení látek, chemické prvky a sloučeniny, • chemické reakce a rovnice • halogenidy, oxidy, hydroxidy, kyseliny, soli, neutralizace 	8.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 8. - 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Chemické sloučeniny <ul style="list-style-type: none"> • určí oxidační čísla atomů prvků v solích • zapíše z názvů vzorce solí a naopak ze vzorců jejich názvy • CH-9-5-01 popíše vlastnosti a použití vybraných solí a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí • připraví jednoduchým způsobem sůl • uvede příklady uplatnění solí v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> • oxidační číslo • vybrané soli • vznik solí • průmyslová hnojiva • vápenná malta, sádra • keramika 	9.	
Redoxní reakce <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy redukce a oxidace • určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce • popíše princip výroby železa a oceli • vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňující její rychlost • vysvětlí podstatu galvanických článků a elektrolýzy a uvede příklady jejich praktického využití 	<ul style="list-style-type: none"> • oxidace a redukce • výroba železa a oceli • galvanický článek • elektrolýza • koroze 	9.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 8. - 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Chemické reakce a energie</p> <ul style="list-style-type: none"> • CH-9-4-02 vypočítá úlohy s užitím veličin n, M, m a chemických rovnic. • rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické • uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání • posoudí vliv spalování různých paliv (včetně motorových paliv) na životní prostředí • rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje paliv • používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti a plynové kahany při školních experimentech • rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami • CH-9-7-02 uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení 	<ul style="list-style-type: none"> • látkové množství • molární hmotnost • faktory ovlivňující rychlost reakcí • exotermické a endotermické reakce • obnovitelné a neobnovitelné zdroje paliv • fosilní paliva (ropa, uhlí, zemní plyn) • průmyslově vyráběná paliva • hasicí přístroje 	9.	<p>Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 8. - 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Organické sloučeniny - uhlovodíky <ul style="list-style-type: none"> rozliší anorganické a organické sloučeniny CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití CH-9-6-02 vyhledá a uvede příklady produktů zpracování ropy a zemního plynu. vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem zhodnotí pohonné látky z hlediska péče o životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> alkany, alkeny, alkyny (methan, ethan, propan, butan, ethylen, acetylen, benzen, naftalen) průmyslové zpracování ropy 	9.	
Deriváty uhlovodíků <ul style="list-style-type: none"> CH-9-6-03 rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků rozliší a uvede zástupce nejjednodušších derivátů uhlovodíků, jejich vzorce, vlastnosti a použití rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí a uvede její výchozí látky a produkty 	<ul style="list-style-type: none"> halogenové deriváty alkoholy fenoly aldehydy ketony karboxylové kyseliny estery, esterifikace 	9.	
Přírodní látky <ul style="list-style-type: none"> CH-9-6-06 rozliší sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka. 	<ul style="list-style-type: none"> sacharidy tuky bílkoviny vitamíny fotosyntéza 	9.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 8. - 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • CH-9-6-04 uvede výchozí látky a produkty dýchání a fotosyntézy • CH-9-6-05 uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi • 			
Plasty a syntetická vlákna <ul style="list-style-type: none"> • rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití • posoudí vliv používání plastů na životní prostředí • rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání 	<ul style="list-style-type: none"> • polyethylen, polystyren, polyvinylchlorid, teflon • polyamidová a polyesterová vlákna 	9.	
Chemie a společnost <ul style="list-style-type: none"> • CH-9-7-01 doloží na příkladech význam chemických výrob pro národní hospodářství a pro člověka • uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a zhodnotí je z hlediska udržitelného rozvoje • zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů. 	<ul style="list-style-type: none"> • chemické výroby • otravné látky • pesticidy • léčiva 	9.	Morální rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 8. - 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady CH-9-7-03 zachází bezpečně s běžnými mycími a čisticími prostředky rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami uvede příklady otravných látek a způsoby boje proti nim uvede příklady volně i nezákonně prodáváných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument 	<ul style="list-style-type: none"> drogy detergenty biotechnologie, enzymy 		
Opakování	<ul style="list-style-type: none"> redoxní reakce, chemické výpočty, uhlovodíky, deriváty uhlovodíků, přírodní látky, plasty, syntetická vlákna, chemie a společnost 	9.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Žák:

CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek

CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami

CH-9-1-03p reaguje na případy úniku nebezpečných látek - rozpozná přeměny skupenství látek

SMĚSI

Žák:

CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky

CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě

CH-9-2-05p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití

CH-9-2-06p uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Žák:

CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky

CH-9-3-03p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

CHEMICKÉ REAKCE

Žák:

CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Žák:

CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí

CH-9-5-03p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Žák:

CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie

CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy

CH-9-6-06p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy

CHEMIE A SPOLEČNOST

Žák:

CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin

CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

---

5.6.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Přírodopis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku po dvou hodinách týdně ve všech ročnících. Je jedním z vyučovacích předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda (Fyzika, Chemie, Zeměpis, Přírodopis), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Formy a metody se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání (frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinové práce s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury, přírodovědné vycházky s pozorováním a krátkodobé projekty).

Předmět Přírodopis je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a zčásti zasahuje i do oblasti Člověk a zdraví. Předmětem prolínají průřezová témata, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví a angažovaný přístup k ochraně přírodního prostředí.

Kompetence k učení

- Učit se různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů a jevů,
- učit se vyhledávání, třídění a propojování informací,
- umožnit žákům samostatně či ve skupinách pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry,
- učit žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k praktickému objevování a formulování problémů a hledání různých variant a řešení,
- vést žáky k praktickému ověřování správnosti řešení problémů a osvědčené postupy aplikovat při řešení podobných situací.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci,
- vést žáky, aby uměli stručně a přehledně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů,
- umožňuje žákům prezentaci jejich práce, obhajovat své názory a účinně se zapojovat do diskuse.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky k osvojování dovednosti spolupracovat a společně hledat optimální řešení problémů,
- vést žáky ke kritickému hodnocení své práce i práce skupiny a jejích členů a respektovat názory jiných.

Kompetence občanské

- Vést žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých,
- vést žáky k správnému jednání v různých mimořádných život ohrožujících situacích,

- vést žáky k preventivnímu předcházení nemocem a úrazům a poskytování účinné první pomoci.

Kompetence pracovní

- Vést žáky k provádění pozorování a experimentů a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat,
- vést k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s preparáty a přírodninami,
- vést žáky k využívání moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku,
- seznamovat žáky s různými profesemi z oblastí přírodních věd a odvětví založených na biotechnologiích.

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Obecná biologie a genetika <ul style="list-style-type: none"> • P-9-1-03 popíše stavbu prokaryotické a eukaryotické buňky • P-9-1-02 porovná stavbu jednotlivých typů buněk • pozoruje buňku mikroskopem, provede její jednoduchý nákres • P-9-1-05 objasní buněčně rozmnožování • P-9-1-06 porovná jednotlivé typy výživy buňky • vysvětlí pojmy fotosyntéza a dýchání • P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života • P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka • P-9-1-04 třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek 	<ul style="list-style-type: none"> • základní stavba prokaryotické (bakterie, sinice) a eukaryotické buňky (rostliny, houby, živočichové) • fotosyntéza a dýchání • pohlavní a nepohlavní rozmnožování jednobuněčných organismů • jednobuněčné a mnohobuněčné organismy – rozdíly • vznik a vývoj života na Zemi • podmínky a projevy života na Zemi • zásady třídění organismů • význam virů, bakterií a sinic 	6.	Enviromentální výchova Základní podmínky života
Biologie hub a nižších rostlin <ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu těla jednobuněčných a mnohobuněčných hub • P-9-2-01 pozná základní zástupce hub (kvasinky, plísně, 	<ul style="list-style-type: none"> • kvasinky, plísně, „vyšší“ houby • houby – stavba těla, rozmnožování, význam v ekosystémech 		

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>jedlé a jedovaté houby)</p> <ul style="list-style-type: none"> • P-9-2-03 objasní funkci dvou organismů z jejichž těl jsou tvořeny lišejníky a objasní význam lišejníků v přírodě • P-9-2-03 popíše stavbu těla jednobuněčných a mnohobuněčných řas • P-9-2-02 uvede základní příklady řas a vysvětlí jejich význam v ekosystémech 	<ul style="list-style-type: none"> • lišejníky - stavba těla, význam v ekosystémech • řasy – jednobuněčné, mnohobuněčné, stavba těla, rozmnožování, výskyt a význam 	6.	
<p>Biologie živočichů 1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje základní skupiny bezobratlých živočichů • P-9-4-01 uvede význam jednotlivých orgánových soustav a popíše rozdíly mezi orgánovými soustavami jednotlivých skupin • P-9-4-02 charakterizuje a pozná základní zástupce jednotlivých skupin bezobratlých • P-9-4-04 popíše na konkrétních příkladech význam bezobratlých pro člověka a vliv člověka na bezobratlé živočichy 	<ul style="list-style-type: none"> • stavba těla, rozmnožování, ekologie jednotlivých skupin a zástupců bezobratlých živočichů • význam bezobratlých živočichů pro člověka • prvoci (bičíkovci, kořenonožci, obrvení) • žahavci (polypovci, korálnatci, medúzovci) • ploštěnci (ploštěnky, motolice, tasemnice) • hlísti • měkkýši (plži, mlži, hlavonožci) • kroužkovci (mnohoštětinatci, opaskovci) • členovci (pavoukovci, korýši, vzdušnicovci) 	6.	<p>Enviromentální výchova Ekosystémy</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Biologie živočichů 2. <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje základní skupiny strunatců (obratlovců) P-9-4-01 uvede význam jednotlivých orgánových soustav a popíše rozdíly mezi orgánovými soustavami jednotlivých skupin P-9-4-02 charakterizuje a pozná základní zástupce jednotlivých skupin strunatců (obratlovců) P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů P-9-4-04 popíše na konkrétních příkladech význam živočichů pro člověka 	<ul style="list-style-type: none"> stavba těla, rozmnožování, ekologie jednotlivých skupin a zástupců strunatců, význam pro člověka strunatci pláštěnci – sumky, salpy kopinatci obratlovci kruhoústí – sliznatky, mihule paryby – chiméry, rejnoci, žraloci ryby – lalokoploutvé ryby, dvojdyšní, paprskoploutvé ryby obojživelníci – ocaseť, žáby plazi – haterie, želvy, krokodýlí, šupinatí ptáci 	7.	Enviromentální výchova Ekosystémy
Biologie rostlin <ul style="list-style-type: none"> P-9-3-01 popíše stavbu a funkci jednotlivých částí vyšších rostlin P-9-3-05 objasní původ suchozemských rostlin a podmínky jejich vzniku P-9-3-02 uvede různé příklady stavby kořene, stonku, listu, květu, plodu a semene 	<ul style="list-style-type: none"> vyšší rostliny – přechod rostlin na souš, vývoj suchozemských rostlin význam rostlin fotosyntéza a dýchání rostlin stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin – kořen, stonek, list, květ, květenství, plod, semeno 	7.	Enviromentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • P-9-3-031 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů • P-9-3-04 objasní rozdíl mezi rostlinami výtrusnými a semennými, uvede příklady výtrusných rostlin • P-9-3-04 objasní rozdíl mezi rostlinami nahosemennými a krytosemennými, uvede příklady nahosemenných rostlin • P-9-3-04 objasní rozdíly mezi dvouděložnými a jednoděložnými rostlinami a uvede příklady významných zástupců • uvede hlavní zástupce kulturních rostlin a popíše jejich význam • P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody • P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • výtrusné rostliny – mechorosty, plavuně, přesličky, kapradiny • nahosemenné rostliny – cykasy, jinaný, jehličnany • krytosemenné rostliny - dvouděložné a jednoděložné rostliny 		
<p>Biologie živočichů 3.</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše vznik a vývoj savců 	<ul style="list-style-type: none"> • savci – vznik a vývoj savců • rozdělení savců – vejcorodí, živorodí • živorodí – vačnatci, 	8.	<p>Enviromentální výchova Základní podmínky života, vztah člověka k prostředí</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • P-9-4-02 charakterizuje jednotlivé řády savců a jejich zástupce • P-9-4-04 charakterizuje význam jednotlivých zástupců savců pro ekosystémy a pro člověka • P-9-4-03 na vybraných zástupcích objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • popíše vliv člověka na živočichy 	<ul style="list-style-type: none"> • placentálové – hmyzožravci, letouni, primáti, šelmy, hlodavci, zajícovci, sudokopytníci, lichokopytníci, chobotnatci, kytovci • rozšíření, význam a ochrana živočichů • významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva • projevy chování živočichů 		
<p>Biologie člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní biologickou a společenskou podstatu člověka • P-9-5-01 vysvětlí základní stavbu, funkci jednotlivých orgánových soustav člověka, uvede vzájemné vztahy • P-9-5-05 na modelových příkladech popíše základy první pomoci, aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla • P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života • P-9-5-02 orientuje se v základních 	<ul style="list-style-type: none"> • fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka • anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí) • nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady, postupy při léčení běžných nemocí; závažná onemocnění a život ohrožující stavy, epidemie • životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka 	8.	<p>Osobní a sociální rozvoj- osobnostní rozvoj Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>Enviromentální výchova Základní podmínky života Projekt: Já člověk</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>vývojových stupních fylogeneze člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • P-9-5-03 popíše rozmnožování a nitroděložní vývoj člověka 			
<p>Neživá příroda</p> <ul style="list-style-type: none"> • P-9-6-01 objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života • P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek • P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody • P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody • P-9-6-04 porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě • P-9-6-05, rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků • P-9-6-06 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy 	<ul style="list-style-type: none"> • vznik vesmíru a sluneční soustavy, složení sluneční soustavy • zemská kůra, plášť, jádro, pohyby zemské kůry • litosféra, hydrosféra, atmosféra, pedosféra, biosféra • vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění nerostů a hornin, praktický význam a využití vybraných zástupců, určování jejich vzorků • principy krystalografie • sopečná činnost, zemětřesení, poruchy zemské kůry, horotvorné děje • zvětrávání, eroze, sedimentace, geologická činnost vody, větru, ledovce • půdní činitelé, půdní druhy a typy • horninotvorný cyklus • vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí 	9.	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá (globální problémy a evropská integrace)</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	<ul style="list-style-type: none"> geologický vývoj a stavba území ČR - Český masiv, Karpaty podnebí a počasí ve vztahu k životu- význam vody a teploty prostředí na život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka mimořádné události způsobené přírodními vlivy- příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi předchůdci člověka různé názory na vznik a vývoj života Charles Darwin 	9.	
Základy ekologie <ul style="list-style-type: none"> P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip 	<ul style="list-style-type: none"> vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; rovnováha v ekosystému populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, rovnováha v ekosystému, cykly biogenních prvků potravní řetězce 	9.	Enviromentální výchova Ekosystémy

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
existence živých a neživých složek ekosystému <ul style="list-style-type: none"> • P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam • P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému 	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení, chráněná území 	9.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Žák:

P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života

P-9-1-03p zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů

P-9-1-04p rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy

P-9-1-07p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

Žák:

P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků

P-9-2-03p pozná lišejníky

BIOLOGIE ROSTLIN

Žák:

P-9-3-02p porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin P-9-3-03p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití P-9-3-03p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování P-9-3-04p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce P-9-3-05p popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Žák:

P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů

P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce

P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí

P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Žák:

P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce

P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka

P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince

P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

P-9-5-05p zná zásady poskytování první pomoci při poranění

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Žák:

P-9-6-01p popíše jednotlivé vrstvy Země

P-9-6-02p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny

P-9-6-03p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů

P-9-6-04p rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik

P-9-6-06p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

---

5.6.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Zeměpis se vyučuje v 6. – 9. ročníku vždy 2 vyučovací hodiny týdně. Je jedním z vyučovacích předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda (Fyzika, Chemie, Zeměpis, Přírodopis), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Vzdělávání v předmětu Zeměpis směřuje k získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod. Získávají a rozvíjejí dovednosti pracovat se zdroji geografických informací a respektují přírodní hodnoty, lidské výtvořky a ochranu životního prostředí. Vedou žáky k rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka. Žáci se učí aplikovat geografické poznatky v praktickém životě.

Kompetence k učení

- Učit žáky vybírat a využívat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojovat získané poznatky do širších celků, nalézat souvislosti,
- vést žáky k tomu, aby získané poznatky kriticky posuzovali, porovnávali a formulovali závěry,
- vést žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací,
- používání odborné terminologie,
- nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi,
- využívání vlastní zkušenosti a poznatků z jiných předmětů.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k formulování a vyjadřování své myšlenky a názoru v logickém sledu, vyjadřování se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- vést žáky k správnému používání geografických pojmů,
- vést žáky k naslouchání promluvám druhých lidí, vhodné reakci na ně.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby byli schopni pochopit problém, vyhledali k němu vhodné informace, diskutovali o možnostech řešení,
- vést žáky ke kritickému myšlení, aby byli schopni hájit svá rozhodnutí.

Kompetence sociální a personální

- vést žáky ke spolupráci ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňování dobrých mezilidských vztahů,
- vést žáky k tomu, aby si pomáhali a byli schopni o pomoc požádat, učili se vzájemnému naslouchání.

Kompetence občanské

- Vést žáky k respektování názoru druhých, k uvědomění si svých práva a povinností ve škole i mimo školu,
- vést žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace.
- pochopit základní environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, jednat v zájmu trvale udržitelného rozvoje.

Kompetence pracovní

- Seznamovat žáky s pravidly bezpečného chování v terénu,
- vést žáky k efektivní práci.

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů • Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině • Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat • geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě 	6.	<p>Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>Environmentální výchova Ekosystémy; vztah člověka k prostředí; lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu			
<p>Přírodní obraz Země</p> <ul style="list-style-type: none"> • Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy • Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů • Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu • Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas • krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry • systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně • systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti 	6.	
<p>Regiony světa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa 	<ul style="list-style-type: none"> • zeměpis světadílů – Afrika - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, 	6.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>obyvatelstvo a hospodářství</p>		
<p>Regiony světa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa • Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny 	<ul style="list-style-type: none"> • zeměpis světadílů – Amerika, Evropa • Amerika- fyzickogeografická sféra • Amerika – socioekonomická sféra, regionalizace, char. států • Amerika – charakteristika států • Evropa - fyzickogeogr. socioekonomická charakteristika Evropa – regionalizace, státy 	<p>7.</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Jsme Evropané;</p> <p>Objevujeme Evropu a svět</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Projekt: „Projdeme se po Evropě“</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 			<p>Multikulturní výchova</p> <p>Princip sociálního smíru a solidarity</p>
<p>Česká republika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy • Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům • Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský 	<ul style="list-style-type: none"> • místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry) • Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, 	<p>8.</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané</p> <p>Multikulturní výchova Etnický původ</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	<p>demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu</p> <ul style="list-style-type: none"> • regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech 		
<p>Regiony světa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa • Z-9-3-02 na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny 	<ul style="list-style-type: none"> • zeměpis světadílu – Asie, Austrálie • Asie - fyzickogeografická sféra • Asie – socioekonomická sféra, regionalizace, char. států • Asie – charakteristika států 	9.	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Multikulturní výchova Multikulturalita</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<ul style="list-style-type: none"> • Austrálie - fyzicko-geografická a socioekonomická charakteristika Austrálie – regionalizace, státy 		<p>Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>Společenské a hospodářské prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa • Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel • Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, 	<ul style="list-style-type: none"> • obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky • globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace • světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně 	9.	<p>Multikulturní výchova Princip sociálního smíru a solidarity</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků • Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	<ul style="list-style-type: none"> • regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní amnonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska 		
<p>Životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních 	<ul style="list-style-type: none"> • krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin • vztah příroda a společnost – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva 	9.	<p>Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
a společenských vlivů na životní prostředí			
Terénní a geografická výuka, praxe a aplikace <ul style="list-style-type: none"> • Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů • ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích 	9.	Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Žák:

Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii

Z-9-1-04p získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsát a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Žák:

Z-9-2-02p objasní důsledky pohybů Země

Z-9-2-04p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost

Z-9-2-04p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

REGIONY SVĚTA

Žák:

Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány

Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů

Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Žák:

Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Žák:

Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín

Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek

Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

ČESKÁ REPUBLIKA

Žák:

Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy

Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu

Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy

Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost

Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva

Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Žák:

Z-9-7-01p ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu

Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

5.7 Umění a kultura

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Hudební výchova
- Výtvarná výchova

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura je do výuky zařazena na obou stupních ZŠ. Oblast si klade za cíl vést žáky k pochopení a hledání krásy v sobě i kolem sebe. Směřuje k chápání tradic, kritickému přístupu ke skutečnosti, nabízí osobní postoje a osobní objevování. Sleduje smysl a podstatu tvůrčí činnosti. Ukazuje na podstatu tvorby: dozvědět se něco o sobě, překonat sama sebe, přiblížit se tomu, co nás přesahuje.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámeček jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

5.7.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je vyučován ve všech ročnících 1. stupně a v 6. a 7. ročníku 2. stupně vždy 1 vyučovací hodinu v týdnu. Hlavními složkami tohoto předmětu jsou zpěv, poslech hudby, znalosti z hudební kultury. Výuka hudební výchovy je obohacena výchovnými koncerty a návštěvy muzikálových představení.

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova se utváří estetické vztahy žáků k hudbě a umění, formují se mezilidské vztahy. Posiluje se aktivita a tvořivost žáků, navozuje se optimistický vztah ke skutečnosti.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Kompetence k učení

- Vést žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům v hudební oblasti, aby s nimi dovedli zacházet,
- ukázat žákům, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit,
- předkládat žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali,
- ukázat žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem,
- poskytnout dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu.

Kompetence sociální a personální

- Vysvětlit a vybudovat zásady chování na kulturních akcích,
- předvést dětem na příkladech z dramatické a hudební a výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování,
- na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru.

Kompetence občanské

- Vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví,

- budovat v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost,
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění a sportovních aktivit.

Kompetence pracovní

- Objasnit žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby.

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase 	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj hlavového tónu správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost rozšíření hlasového rozsahu 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Kreativita
<ul style="list-style-type: none"> HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem 	<ul style="list-style-type: none"> hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání) 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj Umění jako prostředek komunikace
<ul style="list-style-type: none"> HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	<ul style="list-style-type: none"> pohybový doprovod znějící hudby taktování hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání) 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v jednoduchém zápisu skladby 	<ul style="list-style-type: none"> notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 3/4 ; nota: čtvrtěová, osminová, půlová a celá; pomlka 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby 	<ul style="list-style-type: none"> výrazové prostředky v hudbě (zvuk - tón , melodie, hudební kontrasty) 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; chápe roli posluchače 	<ul style="list-style-type: none"> hudební styly a žánry hudba vážná, lidová a umělá 	1. - 3.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytimizaci říkadel i při zpěvu

HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmičné změny

HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách HV-5-1-01 při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus-realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu dvojhlas a vícehlas-prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď apod.) 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> HV-5-1-02 orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje 	<ul style="list-style-type: none"> orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní 	<ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroje-reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby 	<ul style="list-style-type: none"> hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj; hudební styly a žánry-hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod. 	4. - 5.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry HV-5-1-05 provádí elementární hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma (a – b) 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Kreativita
<ul style="list-style-type: none"> HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny 	<ul style="list-style-type: none"> kvality tónů - délka, síla, barva, výška. Vztahy mezi tóny - souzvuk, akord. Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem-rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná, zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu) 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> HV-5-1-06 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance. Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků. Orientace v prostoru- 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj Umění jako prostředek komunikace

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 6. – 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého 	<ul style="list-style-type: none"> vokálně instrumentální aktivity individuální a společné hlasová hygiena - zásady hlavně v době mutace intonační cvičení – vzestupná a sestupná řada tónů, durová a mollová tónina lidové a umělé písně, lidový dvojhlas, vícehlas - kánony. lidové písně lyrické, epické, lyrickoepické písně slovanských národů vánoční písně a zvyky hudební zeměpis – lidové zvyky a písně (Chodsko, Valašsko, Haná, Horácko, Slovácko ....) umí vyhledat určené takty a rytmy, posuvky, hudební značky 	6.	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Kreativita Projekt: „Mezinárodní den dětí“
<ul style="list-style-type: none"> HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. 	<ul style="list-style-type: none"> rytmické a melodické zákonitosti reprodukce známých písní, rytmický doprovod, vlastní rytmické motivy/rytmické hádanky, ozvěny předehry, mezihry a dohry. rytmická hra „na tělo“ orientace v jednoduchém notovém zápisu – legato, staccato, značka pro nádech, dynamika, tempo dvojtaktí, trojtaktí forma písně. Hra „na textaře“ /Kolik je na světě/ 	6.	
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či 	<ul style="list-style-type: none"> notový záznam, jeho proměny vzhledem k žánru a charakteru hudby. 	6.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 6. – 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	<ul style="list-style-type: none"> analytická práce písní, jednoduchá písňová forma. lidové zvyky, nářečí tvořivé hry – text básně, ukolébavka 		
<ul style="list-style-type: none"> HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu 	<ul style="list-style-type: none"> taneční kroky, pantomim. pochod, polka, valčík, Mazurka hra na dirigenta a orchestr, umí taktovat dvoučtvrt'ový a tříčtvrt'ový takt dokáže pohybem vyjádřit obsah písně dramatizace písní předvede podle svých představ pantomimu 	6.	Multikulturní výchova Kulturní diference; etnický původ
<ul style="list-style-type: none"> HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období porovnává ji z hlediska její slohové příslušnosti s dalšími skladbami 	<ul style="list-style-type: none"> analýza významných prvků skladby sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat, zařadit do skupin rozliší skladbu vokální a instrumentální dokáže vysvětlit rozdíl mezi symfonickou a komorní hudbou seznámí se s vybranými skladbami autor, jeho život, doba vzniku skladby /medailonky ze života skladatelů/ spojení hudby s jinými druhy umění – Národní divadlo /založení, otevření, výzdoba/ lidové tradice v hudbě, zvyky, tance 	6.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 6. – 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> jiné druhy hudebních divadel, balet, muzikál, opereta otázka módnosti a modernosti 		
<ul style="list-style-type: none"> HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> písně spojené s tancem – kabaret, muzikál spojení lidové písně s prvky klasické hudby 	6.	
<ul style="list-style-type: none"> HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého 	<ul style="list-style-type: none"> vokálně instrumentální aktivity individuální a společné dozrívá správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, technika vokálního projevu falset zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně respektuje dynamiku písně. zná pojem akord rozlišuje durovou a mollovou stupnici reprodukuje tóny, převádí melodie do zpěvné polohy MPH vznik hudby, funkce hudby Osvobozené divadlo V+W+J divadla malých forem. zrození jazzu - porovná jazz s ostatními, vysvětlí pojem spirituál a blues, vypráví o jeho vzniku a životě černocho 	7.	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Sociální rozvoj Estetika mezilidských vztahů</p>
<ul style="list-style-type: none"> HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> rock - vysvětlí pojem, objasní jeho vznik a hlavní rysy, rockové skupiny Beatles 	7.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 6. – 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	<ul style="list-style-type: none"> • folklor a folk 		
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v zápisu písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních hudebních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje • HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu 	<ul style="list-style-type: none"> • notový záznam hudby, kontrasty vzhledem k žánru a stylu • notový zápis jako opora při realizaci písně • opakování hudební nauky • moderní tanec • pohybový doprovod znějící hudby • taktování, improvizace • reakce na změny tempové, dynamické, harmonické 	7.	
<ul style="list-style-type: none"> • HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 	<ul style="list-style-type: none"> • hudební divadla a film - opereta, muzikál, rocková opera • analýza významných prvků skladby • výtvarné zpracování učebnic hudební výchovy 	7.	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Kreativita
<ul style="list-style-type: none"> • HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji 	<ul style="list-style-type: none"> • hudební dílo a její autor, doba vzniku, život autora • slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí 	7.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 6. – 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami <ul style="list-style-type: none"> HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> seznámí se s vybranými skladbami nástroje – zařazení, dělení při poslechu využívá získaných znalostí 		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata

HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně

HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

5.7.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Výtvarná výchova se vyučuje v prvním ročníku 1 hodinu týdně, ve 2. – 9. ročníku 2 hodiny v týdnu.

Žáci, kteří zahájili PŠD od školního roku 2020/2021 budou mít výuku Výtvarné výchovy v 1. – 3. ročníku 1 hodinu týdně, ve 4. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Cílem předmětu Výtvarná výchova je rozvíjet vkus žáků, jejich cit pro umění, jejich dovednost výtvarně se vyjadřovat. Výuka výtvarné výchovy je postavena na tvůrčích činnostech, které umožňují rozvíjet žákovo vnímání, výtvarné cítění, představivost, fantazii, myšlení, prožitky.

Výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Kompetence k učení

- Zprostředkovat pohled na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa,
- rozvíjet tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik,
- ukázat žákům, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit,
- předkládat žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě.
- vést žáky ke kritickému myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali,
- ukázat žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem,
- poskytnout dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu.

Kompetence sociální a personální

- Vysvětlit a vybudovat zásady chování na kulturních akcích,

- předvést dětem na příkladech z výtvarné výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování,
- na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru.

Kompetence občanské

- Vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví,
- budovat v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost,
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění,
- seznamovat žáky s významnými výtvarnými díly a jejich autory.

Kompetence pracovní

- Vysvětlit žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat,
- Vést žáky k osvojování výtvarných technik.

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty) • VV-3-1-01 porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ 	<ul style="list-style-type: none"> • různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a malba • hra s barvou • experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály 	3.	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Kreativita
<ul style="list-style-type: none"> • VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti • VV-3-1-02 uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace 		1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> • VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky 		3.	
<ul style="list-style-type: none"> • VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření • VV-3-1-04 odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> • vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů • manipulace s objekty • kompoziční zákonitosti 	3.	
<ul style="list-style-type: none"> • VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 		2. - 3.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření VV-5-1-01 porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) 	<ul style="list-style-type: none"> prvky vizuálně obrazného vyjádření- linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru typy vizuálně obrazných vyjádření- jejich rozlišení, výběr a uplatnění- hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařství VV-5-1-02 v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model 	<ul style="list-style-type: none"> uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Kreativita
<ul style="list-style-type: none"> VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu 	<ul style="list-style-type: none"> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho 	4. - 5.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby		
<ul style="list-style-type: none"> VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly VV-5-1-04 uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly; smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření- umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama 	4. - 5.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr

VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů • VV-9-1-01 uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků • VV-9-1-01 variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků 	<ul style="list-style-type: none"> • vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání • linie, tvary, objemy, světlo, barva, textura 	6. - 7.	
<ul style="list-style-type: none"> • VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> • uspořádání objektů do celků, lineární, světlostní a barevné vztahy 	6. - 7.	
<ul style="list-style-type: none"> • VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace 	<ul style="list-style-type: none"> • vztahy vnímání zrakem a ostatními smysly • reflexe ostatních uměleckých druhů a podnětů z okolí 	6. - 7.	
<ul style="list-style-type: none"> • VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně 	<ul style="list-style-type: none"> • smyslové účinky obrazných vyjádření, • kombinace a variace vlastní tvořivosti, podnětem je např. tiskovina, reklama 	6. - 7.	6. ročník Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Kreativita

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
užívaných vizuálně obrazných vyjádření			Projekt: „Mezinárodní den děti“
<ul style="list-style-type: none"> VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušenosti, manipulace s objekty, pohyby těl 	6. - 7.	
<ul style="list-style-type: none"> VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<ul style="list-style-type: none"> typy vizuálně obrazných vyjádření, hračky, objekty, texty, skulptura, plastika, volná malba 	6. - 7.	7. ročník Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá; Jsme Evropané Projekt: „Projdeme se po Evropě“
<ul style="list-style-type: none"> VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů 	<ul style="list-style-type: none"> přístupy k obrazným vyjádřením 	6. - 7.	
<ul style="list-style-type: none"> VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> zaujímání osobního postoje, nabývání komunikačního obsahu a jeho proměny 	6. - 7.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků • VV-9-1-01 variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků 	<ul style="list-style-type: none"> • vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání 	8. - 9.	8. ročník Osobnostní a sociální rozvoj Osobnostní rozvoj Kreativita Projekt „Já člověk“
<ul style="list-style-type: none"> • VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> • uspořádání objektů do celků, • lineární, světlostní a barevné vztahy, plasticita, zaznamenání časového průběhu 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> • VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace 	<ul style="list-style-type: none"> • vztahy vnímání zrakově a ostatními smysly 	8. - 9.	9. ročník Mediální výchova Tvorba mediálního sdělení; Práce v realizačním týmu Osobnostní a sociální rozvoj – osobnostní rozvoj Kreativita Projekt: Zakládám svou firmu“
<ul style="list-style-type: none"> • VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně 	<ul style="list-style-type: none"> • smyslové účinky obrazných vyjádření 	8. - 9.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
užívaných vizuálně obrazných vyjádření			
<ul style="list-style-type: none"> VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušenosti 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<ul style="list-style-type: none"> typy vizuálně obrazných vyjádření, skulptura, plastika, volná malba, animovaný film, komiks, fotografie, dramatická akce 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> přístupy k obrazným vyjádřením 	8. - 9.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci

VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních

VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

5.8 Člověk a zdraví

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Výchova ke zdraví (2. stupeň)
- Tělesná výchova (1. – 9. ročník)

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

5.8.1 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku jednu vyučovací hodinu týdně. Vzdělávání je zaměřeno na preventivní ochranu zdraví, na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky. Vede žáky odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům, získávat orientaci v základních otázkách sexuality a uplatňovat odpovědné sexuální chování. Upevňuje u žáků návyky poskytovat základní první pomoc.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Předmět Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Kompetence k učení

- Žáci jsou vedeni k efektivnímu učení,
- vyhledávat a třídit informace, využívat je v procesu učení,
- vytvářet si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy,
- plánují, organizují a řídí vlastní učení.

Kompetence k řešení problémů

- Vnímají nejrůznější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánují
- způsob řešení problémů,
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů,
- kriticky myslí,
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

- Žáci komunikují na odpovídající úrovni,
- osvojí si kultivovaný ústní projev,
- účinně se zapojují do diskuze,
- uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy.

Kompetence sociální a personální

- Žáci spolupracují ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají.
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování.

Kompetence občanské

- Žáci respektují názory ostatních, formují si volní a charakterové rysy,
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace,
- chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí,
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví,

Kompetence pracovní

- Žáci si zdokonalují grafický projev,
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce,
- mohou využít ICT pro hledání informací,
- využívají znalostí v běžné praxi.

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Období: 6. - 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě 	<p>Změny v životě člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity 	6. – 7.	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Sebepoznání a sebepojetí Morální rozvoj řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
<ul style="list-style-type: none"> VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení seberegulace a sebeorganizace 	6. – 7.	<p>Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj mezilidské vztahy, poznávání lidí, komunikace</p>

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Období: 6. - 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	<p>činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládnutí problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování</p>		
<p>Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <ul style="list-style-type: none"> • VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • dopad vlastního jednání a chování 	6. – 7.	
<p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve 	<ul style="list-style-type: none"> • dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky 	6. – 7.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Období: 6. - 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
prospěch aktivní podpory zdraví	silničního provozu vč. zvládnání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)		
Zdravý způsob života a péče o zdraví <ul style="list-style-type: none"> VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí 	<ul style="list-style-type: none"> vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota 	6. – 7.	
<ul style="list-style-type: none"> VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky 	<ul style="list-style-type: none"> výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví 	6. – 7.	
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence <ul style="list-style-type: none"> VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti 	<ul style="list-style-type: none"> ochrana před přenosnými základními cestami přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj mezilidské vztahy, poznávání lidí, komunikace Projekt: „Já člověk“

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Období: 6. - 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	<p>v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty</p> <ul style="list-style-type: none"> ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci 		
<p>Hodnota a podpora zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce 	<ul style="list-style-type: none"> manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt 	8. – 9.	
<ul style="list-style-type: none"> VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy 	<ul style="list-style-type: none"> stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti 	8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj psychohygienu

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Období: 6. - 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
a předcházení stresovým situacím			
Změny v životě člověka a jejich reflexe <ul style="list-style-type: none"> VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví 		8. – 9.	Výchova demokratického člověka - občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát
<ul style="list-style-type: none"> VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování 	<ul style="list-style-type: none"> skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci 	8. – 9.	
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence <ul style="list-style-type: none"> VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým 	<ul style="list-style-type: none"> psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu 	8. – 9.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Období: 6. - 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Osobnostní asociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi 		8. – 9.	
<ul style="list-style-type: none"> VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc, uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> ochrana člověka za mimořádných událostí, klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí 	8. – 9.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny

VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím

VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví

VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy

VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování

VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem

VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her

VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy

VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí

VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla

VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

5.8.2 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je vyučován ve všech ročnících 2 vyučovací hodiny v týdnu. Veškeré tělesné pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností (zodpovědnost, spolupráce, vytrvalost, odvaha, schopnost respektovat pokyny, umět se podřídit týmu...) a zvyšování jejich psychické odolnosti vůči negativním vlivům svého okolí.

Tělesná výchova je předmět, kde je nutný diferencovaný přístup k žákům podle jejich momentální tělesné zdatnosti. Hodnocení provádíme s ohledem na jejich individuální možnosti a předpoklady pro zvládnutí různých pohybových aktivit.

V hodinách tělesné výchovy se zaměřujeme na rozvoj a zdokonalování pohybových schopností, s tím spojené hygienické zásady a dodržování bezpečnosti.

V rámci tělesné výchovy žáci absolvují základní plavecký výcvik na I. stupni v rozsahu minimálně 40 hodin. Jedná se o výcvik v plaveckém bazénu doplněný teoretickou přípravou na suchu. V průběhu základní školní docházky (přednostně v 7. ročníku) je do výuky zařazován kurz zimních sportů (lyžování, snowboarding, bruslení) v případě vhodných materiálních a klimatických podmínek.

Při realizaci tohoto předmětu zařazujeme návštěvy sportovních a tělovýchovných akcí, účasti na sportovních soutěžích v rámci školy a též mezi školami, přednášky na téma zdravý životní styl, besedy s významnými sportovci apod.

Kompetence k učení

- Vést žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům – tělocvičné názvosloví,
- poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj,
- ukázat žákům, že přehled v oblasti sportu jim umožní prožitky z tohoto oboru lidské činnosti intenzivněji prožívat.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit,
- Přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění,
- hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali,
- poskytnout dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu,
- prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou,
- systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti.

Kompetence sociální a personální

- Vysvětlit a vybudovat zásady chování na sportovních akcích,
- ukázat dětem potřebu spolupráce ve sportovním týmu, důležitost úkolů (rolí), které v týmu plní,
- předvést dětem na příkladech z tělesné výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování,
- dodržování pravidel fair play,
- prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí,
- rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva,
- rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva.
- na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru.

Kompetence občanské

- Vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví,
- budovat v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost,
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění a sportovních aktivit.,
- podpora aktivního sportování,
- objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách,
- první pomoc při úrazech lehčího charakteru,
- emoční i věcné seznámení se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin.

Kompetence pracovní

- Při sportovních aktivitách žákům vysvětlit nutnost ochrany zdraví svého i druhých,
- vést žáky k tomu, aby dodržovali pravidla ve sportu i mimo něj, vést je k dodržování pravidel fair play,
- vysvětlit potřebu pohybových aktivit pro člověka, který se nevěnuje výkonnostnímu nebo vrcholovému sportu,
- vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace,
- zpracovávání a prezentace naměřených výkonů.

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 1 – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • znalost základních zdraví prospěšných cvičení a schopnost rozlišení vhodného prostředí pro pohybovou činnost • TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví a pohybové učení (vzdělávací obsah prolíná všemi aktivitami)</p> <ul style="list-style-type: none"> • cvičení pro rozvoj správného držení těla, správné zapojení dechu při cvičení • cvičení pro nácvik správného zvedání zátěže • průpravná cvičení • cvičení pro rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu • zdravotní TV • kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení • základní hygiena při TV a jiných pohybových aktivitách • bezpečnost při pohybových činnostech • znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech 	<p>1. - 3.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Sebepoznání a sebepojetí Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola (aktivní postoj k dodržování pravidel, sebeúcta, sebedůvěra, disciplinovanost, sebekritika, tolerance, odpovědnost)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy • ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením 	<p>Zdravotní tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy speciálních cvičení z pohledu zdravotního oslabení (oslabení podpůrně pohybového systému, vnitřních orgánů, smyslových a nervových funkcí): základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení 	<p>1. – 3.</p>	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 1 – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • korekce zdravotního oslabení • denní režim z pohledu zdravotního oslabení • kontraindikace zdravotních oslabení • pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení 		
<ul style="list-style-type: none"> • TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení 	<p>Základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení • základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed; kotoul vzad), • nácvik přeskoků (nácvik odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu), • cvičení na lavičce (chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze), • cvičení na žebřinách • cvičení s náčiním (míče, kruhy, švihadlo) 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> • TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení 	<p>Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</p> <ul style="list-style-type: none"> • kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičkým doprovodem, • základy estetického pohybu, • vyjádření melodie a rytmu pohybem, • jednoduché tance 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> • TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché 	<p>Průpravné úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • přetahy • přetlaky 	1. - 3.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 1 – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení			
<ul style="list-style-type: none"> TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení 	<p>Základy atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> rychlý běh (20 - 50 m), vytrvalostní běh (5 min) skok daleký (spojení rozběhu a odrazu), skok z místa, hod míčkem z místa a z rozběhu 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení 	<p>Pohybové hry různého zaměření</p> <ul style="list-style-type: none"> pohybové hry se sportovním náčiním (švihadla, krátké tyče, míče, apod.) pohybové hry bez pomůcek hry pro rozvoj pohybové tvořivosti 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení 	<p>Základy sportovních her (vybíjená, minikopaná, basketbal, florbal)</p> <ul style="list-style-type: none"> manipulace s míčem či jiným sportovním náčiním herní činnosti jednotlivce doplňkové sportovní hry průpravná cvičení spolupráce ve hře utkáni podle zjednodušených pravidel minisportů 	1. - 3.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 1 – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<p>Turistika a pobyt v přírodě (v případě vhodných materiálních a klimatických podmínek)</p> <ul style="list-style-type: none"> • chůze a přesuny v terénu • chování v dopravních prostředcích • ochrana přírody 	1. – 3.	
<ul style="list-style-type: none"> • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti, uplatňuje zásady bezpečnosti při plaveckém výcviku 	<p>Základní plavecký výcvik</p> <ul style="list-style-type: none"> • hygiena plavání, • adaptace na vodní prostředí, • základní plavecké dovednosti, • plavecká technika, prvky sebezáchrany a bezpečnosti 	3.	
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<p>Rozšiřující učivo Lyžování, snowboarding, bruslení (v případě vhodných materiálních a klimatických podmínek) hry na sněhu a na ledě základní techniky pohybu na lyžích či snowboardingu základní techniky pohybu na bruslích</p>	1. – 3.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti

- *projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám*

- *zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle*

individuálních předpokladů

ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy

ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových • TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví a pohybové učení (vzdělávací obsah prolíná všemi aktivitami)</p> <ul style="list-style-type: none"> • příprava organismu před pohybovou zátěží, uklidnění po zátěži • cvičení pro rozvoj správného držení těla, správné zapojení dechu při cvičení • průpravná cvičení • cvičení pro rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu • zdravotní TV • kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení • základní hygiena při TV a jiných pohybových aktivitách • bezpečnost při pohybových činnostech • měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy) • tělovýchovné názvosloví, povely, signály • zásady jednání a chování při sportu 	<p>4. - 5.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Sebepoznání a sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace</p>

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace činnostech opačné pohlaví			
<ul style="list-style-type: none"> ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle a podle pokynů učitele ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením 	<p>Zdravotní tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> základy speciálních cvičení z pohledu zdravotního oslabení (oslabení podpůrně pohybového systému, vnitřních orgánů, smyslových a nervových funkcí): základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení korekce zdravotního oslabení denní režim z pohledu zdravotního oslabení kontraindikace zdravotních oslabení pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované 	<p>Základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> průpravná cvičení základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed; kotoul vzad), nácvik přeskoků (nácvik odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu), cvičení na snížené kladině (chůze 	4. - 5.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze, rovnovážné postoje), <ul style="list-style-type: none"> • cvičení na žebřinách • šplh • cvičení s náčiním (míče, kruhy, švihadlo) 		
<ul style="list-style-type: none"> • TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení 	<p>Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</p> <ul style="list-style-type: none"> • kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičtým doprovodem, • základy estetického pohybu, • vyjádření melodie a rytmu pohybem, • jednoduché tance 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> • TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení 	<p>Průpravné úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • přetahy • přetlaky 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> • TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení 	<p>Základy atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • rychlý běh (20 - 50 m), • vytrvalostní běh (5-10 min) • skok daleký (spojení rozběhu a odrazu), • skok z místa, • nácvik skoku vysokého 	4. - 5.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky 	<ul style="list-style-type: none"> • hod míčkem z místa a z rozběhu 		
<ul style="list-style-type: none"> • TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy 	<p>Pohybové hry různého zaměření</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry se sportovním náčiním (švihadla, krátké tyče, míče, apod.) • pohybové hry bez pomůcek • hry pro rozvoj pohybové tvořivosti 	4. - 5.	<p>Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola (aktivní postoj k dodržování pravidel, sebeúcta, sebedůvěra, disciplinovanost, sebekritika, tolerance, odpovědnost)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné 	<p>Základy sportovních her (vybíjená, minikopaná, basketbal, florbal, přehazovaná)</p> <ul style="list-style-type: none"> • manipulace s míčem či jiným sportovním náčiním • herní činnosti jednotlivce • doplňkové sportovní hry • průpravná cvičení • spolupráce ve hře 	4. - 5.	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Komunikace, kooperace a kompetice</p>

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p> <ul style="list-style-type: none"> • TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy 	<ul style="list-style-type: none"> • utkání podle zjednodušených pravidel minisportů 		
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<p>Turistika a pobyt v přírodě (v případě vhodných materiálních a klimatických podmínek)</p> <ul style="list-style-type: none"> • chůze a přesuny v terénu • chování v dopravních prostředcích • ochrana přírody 	4. - 5.	
<ul style="list-style-type: none"> • TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti • uplatňuje vhodné a bezpečné chování při plaveckém výcviku • TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti 	<p>Plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> • hygiena plavání, • adaptace na vodní prostředí, • základní plavecké dovednosti, • plavecká technika, prvky sebezáchrany a bezpečnosti 	4.	
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, 	<p>Rozšiřující učivo Lyžování, snowboarding, bruslení</p>	4. – 5.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	(v případě vhodných materiálních a klimatických podmínek) hry na sněhu a na ledě základní techniky pohybu na lyžích či snowboardingu základní techniky pohybu na bruslích		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu

TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností

TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti

TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti

TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play

- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla

- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností

i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování

ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle a podle pokynů učitele

ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> • akrobacie (kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na ruce s dopomocí, přemet stranou s dopomocí, rovnovážné stoje a postoje, jednoduché akrobatické řady) • přeskok (výskok do vzporu dřepmo a plynule odrazem snožmo seskok, nácvik roznožky a skrčky), • cvičení na snížené kladině (náskoky, obraty, leh vznesmo, rovnovážné postoje, seskoky), • hrazda (náskok do vzporu vpředu, sešín vpřed do shybu stojmo, průvlek, ze vzporu vpředu seskok) • cvičení na žebřinách • šplh na laně a na tyči • cvičení na kruzích (houpání, kotoul vpřed a vzad) 	6. - 7.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace, kreativita</p>
<ul style="list-style-type: none"> • TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu 	<p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy kondiční a rytmické gymnastiky • cvičení s náčiním (míče, kruhy, švihadlo, tyče, medicinbaly) • jednoduché tance 	6. - 7.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj- kreativita</p>
<ul style="list-style-type: none"> • TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví 	<p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost 	6. - 7.	<p>Osobnostní a sociální výchova</p>

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <ul style="list-style-type: none"> • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu 	<ul style="list-style-type: none"> • přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje • základy sebeobrany (držení soupeře na zemi, obrana proti objetí zředu, obrana proti škrcení), pády (vpřed, vzad, stranou) 		<p>– osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace</p>
<ul style="list-style-type: none"> • TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> • atletická abeceda • sprinty • starty • vytrvalostní běh (na dráze, v terénu) • hod míčkem • skok do dálky • skok do výšky (flop) 	6. - 7.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace</p>
<ul style="list-style-type: none"> • TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, 	<p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • ringo • kin-ball 	6. - 7.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní</p>

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <ul style="list-style-type: none"> • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	<ul style="list-style-type: none"> • florbal • závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením • utkání dle pravidel 		<p>rozvoj Psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace, kreativita, sebepoznání a sebepojetí Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola (aktivní postoj k dodržování pravidel, sebeúcta, sebedůvěra, disciplinovanost, sebekritika, tolerance, odpovědnost)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách 	<p>Sportovní hry: přehazovaná basketbal, kopaná, házená</p> <ul style="list-style-type: none"> • herní činnosti jednotlivce • herní kombinace • herní systémy • utkání dle pravidel 	6. - 7.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace, kreativita, rozvoj schopnosti</p>

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> • TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 			<p>poznávání, sebepoznání a sebepojetí Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola (aktivní postoj k dodržování pravidel, sebeúcta, sebedůvěra, disciplinovanost, sebekritika, tolerance, odpovědnost)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, 	<p>Turistika a pobyt v přírodě (v případě vhodných materiálních a klimatických podmínek)</p> <ul style="list-style-type: none"> • chůze a přesuny v terénu • chůze se zátěží • pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty • základy orientace v terénu • základy orientačního běhu • základy táboření • ochrana přírody 	6. - 7.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj psychohygiena</p> <p>Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola</p>

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>ochranu přírody při sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> • TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 			(aktivní postoj k dodržování pravidel, sebeúcta, sebedůvěra, disciplinovanost, sebekritika, tolerance, odpovědnost)
<ul style="list-style-type: none"> • TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu 	<p>Lyžování, snowboarding, bruslení (v případě vhodných materiálních a klimatických podmínek) hry na sněhu a na ledě základní techniky sjezdového lyžování či snowboardingu jízda na vleku bezpečnost pohybu v zimní horské krajině základní techniky pohybu na bruslích</p>	6. - 7.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Psychohygiena</p>
<ul style="list-style-type: none"> • TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové 	<p>Plavání (dle aktuálních podmínek)</p> <ul style="list-style-type: none"> • plavecká technika (zdokonalovací výuka) • prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu 	6.-7.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace</p>

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí			
<ul style="list-style-type: none"> TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> akrobacie (skoky, obraty ve výponu a ve výskoku, kotoul vpřed ve vazbě, kotoul vzad spádem a do roznožení, stoj na rukou, přemet stranou, rovnovážné stoje a postoje, jednoduché akrobatické řady) přeskok (roznožka, skrčka), cvičení na snížené kladině (náskoky, obraty, skoky, akrobatický prvek s dopomocí, rovnovážné postoje, seskoky), hrazda (výmyk odrazem jednož, vis v podkolení, seskok překotem vzad) cvičení na žebřinách šplh na laně a na tyči cvičení na kruzích (houpání s obraty) 	8. - 9.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace, kreativita, rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí</p>
<ul style="list-style-type: none"> TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu 	<p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem</p> <ul style="list-style-type: none"> kondiční a rytmická gymnastika cvičení s náčiním (míče, kruhy, švihadlo, tyče, medicinbaly) základy společenských a výrazových tanců 	8. - 9.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj kreativita</p>

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu 	<p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje • základy sebeobrany (držení soupeře na zemi, obrana proti objetí zepředu, obrana proti škrcení), pády (vpřed, vzad, stranou) 	8. - 9.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace, rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí</p>

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<p style="text-align: center;">Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> • atletická abeceda • sprinty • starty • základy překážkového běhu • vytrvalostní běh (na dráze, v terénu) • hod granátem • vrh koulí • skok do dálky • skok do výšky (flop) 	8. – 9.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj</p> <p>Psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace, kreativita, rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí</p>

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí 	<p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • ringo • kin-ball • florbal • závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením • utkání dle pravidel 	8. - 9.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace, kreativita, rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepečení</p>

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	<p>Sportovní hry: odbíjená, basketbal, kopaná, házená</p> <ul style="list-style-type: none"> • herní činnosti jednotlivce • herní kombinace • herní systémy • utkání dle pravidel 	8. - 9.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace, kreativita, rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu 	<p>Turistika a pobyt v přírodě (v případě vhodných materiálních a klimatických podmínek)</p> <ul style="list-style-type: none"> • chůze a přesuny v terénu • chůze se zátěží 	8.-9.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Psychohygiena, seberegulace</p>

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty • základy orientace v terénu • základy orientačního běhu • základy táboření • ochrana přírody 		a sebeorganizace, kreativita, rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí
<ul style="list-style-type: none"> • TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu 	<p>Lyžování, snowboarding, bruslení (v případě vhodných materiálních a klimatických podmínek)</p> <ul style="list-style-type: none"> • hry na sněhu a na ledě • základní techniky sjezdového lyžování či snowboardingu • jízda na vleku • bezpečnost pohybu v zimní horské krajině • základní techniky pohybu na bruslích 	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace
<ul style="list-style-type: none"> • TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné 	<p>Plavání (dle aktuálních podmínek)</p> <ul style="list-style-type: none"> • plavecká technika (zdokonalovací výuka) • prvky sebezáchrany a bezpečnosti, dopomoci tonoucímu 	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj seberegulace a sebeorganizace

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu			
<ul style="list-style-type: none"> • TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím • TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • žák je schopen individuálního rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla • TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly • TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví (vzdělávací obsah prolíná všemi aktivitami)</p> <ul style="list-style-type: none"> • cvičení pro rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy • kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení • bezpečnost při pohybových činnostech • první pomoc při TV a sportu • zásady jednání a chování při sportu • prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí • seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu • zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a nářadí 	6. - 9.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola (aktivní postoj k dodržování pravidel, sebeúcta, sebedůvěra, disciplinovanost, sebekritika, tolerance, odpovědnost)</p>

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p> <ul style="list-style-type: none"> • TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu • předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 			
<ul style="list-style-type: none"> • TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt 	<p>Činnosti ovlivňující pohybové učení (vzdělávací obsah prolíná všemi aktivitami)</p> <ul style="list-style-type: none"> • měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy) • tělovýchovné názvosloví, povely, signály • základy grafického zápisu pohybu, práce se stopkami • práce s tabulkou (výsledkovou listinou), doplňování, čtení a zjišťování příslušných dat • aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohybových činností • historie a současnost sportu, • olympismus, historie olympijských her • MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže) • zásady jednání a chování při sportu 	6. - 9.	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace, kreativita, rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí -sociální rozvoj Komunikace; kooperace a kompetice Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola (aktivní postoj k dodržování pravidel, sebeúcta, sebedůvěra, disciplinovanost,</p>

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 9.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> • TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí 	<ul style="list-style-type: none"> • prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí • seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu • zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí 		<p>sebekritika, tolerance, odpovědnost)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 	<p>Zdravotní tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • speciální cvičení z pohledu zdravotního oslabení (oslabení podpůrně pohybového systému, vnitřních orgánů, smyslových a nervových funkcí): základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení • korekce zdravotního oslabení • denní režim z pohledu zdravotního oslabení • kontraindikace zdravotních oslabení • pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení 	<p>6. - 9.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj Psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace, kreativita, rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí</p>

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Žák:

TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomoci

TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem

TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity

TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného

TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Žák:

TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Žák:

TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka

TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je

TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení

ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení

ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

5.9 Člověk a svět práce

Tato vzdělávací oblast je realizována v předmětu:

- Praktické činnosti (1. – 8. ročník)
- Svět práce (9. ročník)

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Vzdělávací oblast se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce,
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě,
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku,
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka,
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí,
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení,
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

5.9.1 Praktické činnosti

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Výuka probíhá od 1. do 6. ročníku 1 vyučovací hodinu týdně. Z důvodů upevnování pracovních kompetencí a s ohledem na volbu budoucího povolání jsme zařadili do předmětu 2 vyučovací hodiny týdně v 7. a 8. ročníku. Praktické činnosti v 1. období základního vzdělávání jsou vyučovacím předmětem s úzkými vazbami na ostatní předměty. Výuka komplexním způsobem přispívá k rozvoji žáků. Rozvíjí jejich motorické schopnosti, manuální dovednosti a pracovní návyky. Žáci se učí spolupracovat, organizovat svou práci i práci spolužáků, pracovat v týmu. Obsahem vzdělávacího oboru je práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti, pěstitelské práce, příprava pokrmů, práce s technickými materiály, provoz a údržba domácnosti a využití digitálních technologií. Žák se učí základům technologické kázně, bezpečnosti práce, organizaci práce a prostředí. Získává základní vědomosti o materiálech, se kterými pracuje, o nástrojích, které k práci používá, i o dalších nástrojích vhodných k opracování daného materiálu. Seznamuje s mnohými pracovními postupy, předlohami, návody, náčrty, učí se podle nich pracovat. Žáci se učí vytrvalosti, tvořivosti, je jim dána možnost realizovat vlastní nápady.

Úkolem vyučovacího předmětu je vytvářet u žáků kladný vztah k práci. Učí se chápat pracovní činnost jako příležitost k sebeuplatnění. Mají možnost si uvědomit, že výroba musí mít určitý podnikatelský záměr.

Kompetence k učení

- Praktické osvojování práce podle návodu,
- vedení žáků k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů,
- předkládání dostatečného množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení,
- poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech,
- poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost.

Kompetence k řešení problémů

- Uvědomování si potřeby praktického ověření řešení problémů,
- aplikace řešení při obdobných zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů,
- předkládání dostatečného množství příkladů nutnosti být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce,
- otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci,
- seznamování žáků s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace.

Kompetence komunikativní

- Vedení k účinné komunikaci při práci s technickými materiály,
- seznamování s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů,
- výklad pojmů souvisejících s volbou povolání,

- předkládání dostatku podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků.

Kompetence sociální a personální

- Spolupráce ve dvojici a v malé skupině,
- přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání,
- zážitek uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti.

Kompetence občanské

- Otvírání prostoru pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu,
- umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat.

Kompetence pracovní

- Vedení k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů,
- vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě ,
- předkládání srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli,
- vyhledávání možných rizik při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci,
- seznamování s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci,
- vytváření prostoru pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci.

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s drobným materiálem • práce s různými materiály • vlastnosti materiálů, jejich využití v praxi 	1. - 3.	Osobnostní a sociální rozvoj Osobnostní rozvoj Kreativita
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s drobným materiálem • jednoduché pracovní postupy • organizace práce 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-3-2-01 elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> • konstrukční činnost • sestavování modelů • montáž a demontáž 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> • pěstitelské práce • práce s tabulkou 	3.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> • pěstitelské práce • péče o nenáročné rostliny 	2. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-3-4-01 tabuli pro jednoduché stolování 	<ul style="list-style-type: none"> • příprava pokrmů • příprava jednoduché tabule 	1. - 3.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování. 	<ul style="list-style-type: none"> • příprava pokrmů • pravidla stolování vhodné a nevhodné chování při jídle 	1. - 3.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Žák:

ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Žák:

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Žák:

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák:

ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s drobným materiálem • práce s daným materiálem, vlastnosti materiálu 	4. – 5.	4. ročník Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj Poznávání lidí Osobnostní rozvoj Kreativita „Jak získat peníze na charitu?“
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s drobným materiálem • seznámení s lidovými tradicemi 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s drobným materiálem • druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů 	4. – 5.	5. ročník Osobnostní a sociální výchova, Osobnostní rozvoj Kreativita Sociální rozvoj Komunikace „Děti dětem“
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s drobným materiálem • bezpečnost a uspořádání práce 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž 	<ul style="list-style-type: none"> • konstrukční činnosti • práce se stavebnicí, použití logiky 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu 	<ul style="list-style-type: none"> • konstrukční činnosti • využití návodu při postupech práce 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • konstrukční činnosti • pracovní hygiena, první pomoc při zranění 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské 	<ul style="list-style-type: none"> • pěstitelské práce 	4. – 5.	

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	<ul style="list-style-type: none"> práce s rostlinami (pokusy, pozorování) 		
<ul style="list-style-type: none"> ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> pěstitelské práce péče o rostliny 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní 	<ul style="list-style-type: none"> pěstitelské práce využití nářadí při práci s rostlinami 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> pěstitelské práce ošetřování drobných zranění při práci na pozemku 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně 	<ul style="list-style-type: none"> příprava pokrmů vybavení kuchyně, el. spotřebiče, kuchyňské náčiní 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm 	<ul style="list-style-type: none"> příprava pokrmů příprava jednoduchých pokrmů dle možností 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> ČSP-5-4-03 pravidla správného stolování a společenského chování 	<ul style="list-style-type: none"> příprava pokrmů základy společenského chování, pravidla stolování 	4. – 5.	
<ul style="list-style-type: none"> ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> příprava pokrmů pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu 	4. – 5.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Žák:

ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Žák:

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu

- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Žák:

ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin

ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák:

ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

- uplatňuje zásady správné výživy

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 6. – 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, umí poskytnout první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s technickými materiály • první pomoc při úrazech, bezpečnostní předpisy a postupy 	6. – 8.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s technickými materiály • technické náčrty a návody 	6. – 8.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s technickými materiály • vlastnosti materiálů, základní postupy opracování daných materiálů 	6. – 8.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci s používanými nástroji a nářadím a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s technickými materiály • bezpečnostní pravidla pro práci s nástroji a nářadím, první pomoc při úrazech. 	6. – 8.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-1-02 řeší technické úkoly, vhodně vybírá materiál, pracovní nástroje, nářadí a pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s technickými materiály • znalost nářadí, nástrojů a pomůcek pro efektivní práci s daným materiálem 	6. – 8.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji činnost s ohledem na časovou náročnost 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s technickými materiály • organizace práce, časové rozvržení a následnost pracovního postupu 	6. – 8.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-2-01 umí sestavit podle technického výkresu daný výrobek 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s technickými materiály • technické výkresy a technické návody, vlastnosti materiálů a jejich užití v praxi, 	6. – 8.	

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 6. – 8. ročník	
Žák: Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro opracování daného materiálu		
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby 	<ul style="list-style-type: none"> • provoz a údržba domácnosti • vodovodní instalace, zámky dveří 	6. – 8.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché postupy při obsluze domácích elektrických spotřebičů 	<ul style="list-style-type: none"> • provoz a údržba domácnosti • elektrická instalace, elektrické spotřebiče, údržba el. spotřebičů 	8.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-4-04 dodržuje základní bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • provoz a údržba domácnosti • bezpečnostní pravidla pro práci s el. spotřebiči, první pomoc při úrazech el. proudem 	8.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-4-02 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče 	<ul style="list-style-type: none"> • vybavení kuchyně 	6. – 8.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-5-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny, poskytuje první pomoc při úraze, udržuje pořádek a čistotu 	<ul style="list-style-type: none"> • hygiena, úklid 	6. – 8.	Osobnostní a sociální výchova Seberegulace a sebeorganizace
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-5-02 sestaví jídelníček, nakoupí potraviny, dokáže je správně uskladnit 	<ul style="list-style-type: none"> • výběr, nákup, skladování potravin 	6. – 8.	
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy tepelnou úpravou i za studena 	<ul style="list-style-type: none"> • zhotovování základních pokrmů: studená kuchyně – obložené mísy, chlebičky, zeleninové a ovocné saláty, ovocné a zmrzlinové poháry • příprava nápojů: ovocné šťávy, mléčné koktejly. 	6. – 8.	6. ročník Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopnosti poznávání Projekt: „Mezinárodní den dětí“

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 6. – 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> dodržování pitného režimu, výběr a příprava vhodných nápojů 		
<ul style="list-style-type: none"> ČSP-9-5-02 zásady zdravé výživy 	<ul style="list-style-type: none"> zásady zdravé výživy 	6. – 8.	
<ul style="list-style-type: none"> ČSP-9-5-03 kulturně stoluje a chová se společensky, dokáže uplatnit principy slavnostního stolování v rodině 	<ul style="list-style-type: none"> kulturní a společenské chování 	6. – 8.	
<ul style="list-style-type: none"> ČSP-9-4-03 základní úklid kuchyně, jídelny a skladovacích prostorů, bezpečně zachází s úklidovým náčiním a prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> úklid kuchyně, jídelny a skladovacích prostorů. úklidové náčiní a prostředky – bezpečné zacházení. 	6. – 8.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Žák:

ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

Žák:

ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model

ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení

ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Žák:

ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti

ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák:

ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy

ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu

ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

5.9.2 Svět práce

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Předmět Svět práce se vyučuje v devátém ročníku 1 hodinu týdně. Tento předmět si bere za cíl informovat žáka o pracovních činnostech jednotlivých profesí, má napomoci v orientaci na trhu práce, pracovních příležitostech v obci (regionu), nabízí možnost poradenské služby pro výběr dalšího vzdělávání. Žák se seznamuje se strukturou v podnicích, ve výuce vytváří modelové situace pohovoru u zaměstnavatele, učí se vyplňovat přihlášku k přijímacímu řízení, vytváří životopis. Na základě sebepoznávání – osobních zájmů, cílů, osobních vlastností a schopností směřuje k volbě profesní orientace. V předmětu Svět práce jsou pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí využívány zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- Osvojování plánování práce a organizace práce,
- vedení žáků k plánování činností při práci,
- vedení k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů.

Kompetence k řešení problémů

- Uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů ,
- předkládání dostatečného množství příkladů nutnosti být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce,
- otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci,
- seznamování žáků s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace.

Kompetence komunikativní

- Vedení k účinné komunikaci při práci,
- seznamování s přesným významem pojmů se vztahem k práci,
- výklad pojmů souvisejících s volbou povolání,
- předkládání dostatku podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků.

Kompetence sociální a personální

- Spolupráce ve dvojici a v malé skupině,
- přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání,
- zážitek uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti.

Kompetence občanské

- Otvírání prostoru pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu,
- umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat.

Kompetence pracovní

- Vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě,

- předkládání srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli,
- vyhledávání možných rizik při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci,
- seznamování s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci,
- vytváření prostoru pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci.

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Svět práce	Období: 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Nástroje, nářadí, pracovní prostředí <ul style="list-style-type: none"> ČSP-9-8-01 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu 	<ul style="list-style-type: none"> elektrické a plynové spotřebiče, elektrická instalace, ekonomika provozu 	9.	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání Osobnostní a sociální výchova Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje a praktická etika
Pracovní profese - orientace <ul style="list-style-type: none"> ČSP-9-8-02 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí 	<ul style="list-style-type: none"> profese a jejich charakteristika, požadavky kvalifikační zdravotní a osobnostní 	9.	
Drobné finanční operace <ul style="list-style-type: none"> ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví 	<ul style="list-style-type: none"> rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní operace, ekonomika domácnosti 	9.	
Výběr povolání <ul style="list-style-type: none"> ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy 	<ul style="list-style-type: none"> sebezpoznávání sebehodnocení, cíle a zájmy 	9.	
Člověk a trh práce <ul style="list-style-type: none"> ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<ul style="list-style-type: none"> průběh pohovoru, požadavky životopisu, sebezprezentace, modelové situace 	9.	
Uplatnění v nových profesích <ul style="list-style-type: none"> ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> informace o trhu práce, úřady práce, sociální zajištění, práva a povinnosti 	9.	
			Mediální výchova Fungování a vliv médií ve společnosti; práce v realizačním týmu; tvorba mediálního sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách

ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života

ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání

ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

Pravidla hodnocení žáků jsou součástí školního řádu a obsahují:

- a) zásady a způsob hodnocení a sebehodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků, včetně získávání podkladů pro hodnocení
- b) kritéria pro hodnocení

Zásady a pravidla hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků ve škole a na akcích pořádaných školou

Při hodnocení a provádění klasifikace žáků se pedagogický pracovník opírá o pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou sestaveny v souladu s platnými právními předpisy. Při celkové klasifikaci se přihlíží k individuálním zvláštnostem každého žáka s uplatněním zásad a pravidel pro sebehodnocení žáků, přičemž podklady pro hodnocení získává pedagog všemi dostupnými prostředky (soustavné sledování výkonu žáka a jeho připravenost na vyučování, různé druhy zkoušek, kontrolní písemné práce, analýza výsledků činnosti žáka aj.) s přihlédnutím k individuálním zvláštnostem každého žáka a s ohledem na specifika daného předmětu. Při hodnocení jsou respektovány následující zásady:

- hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení
- chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech
- ředitelka školy působí na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů
- při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci uplatňuje učitel vůči žákovi přiměřenou náročnost a pedagogický takt
- při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici
- kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci, učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně v souladu se specifikou předmětu
- klasifikační stupeň určuje učitel daného předmětu
- v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě
- o prospěchu žáka jsou zákonní zástupci informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka je vyjádřeno klasifikačním stupněm. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:

- jednoznačné
- srozumitelné
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii
- věcné
- všestranné

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu a je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech teoretického zaměření

(jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty)

Stupeň 1 (výborný)

Požadované poznatky žák chápe uceleně a přesně, plně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované činnosti, samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky, zřetelně se u něj projevuje samostatnost a tvořivost. Ústní a písemný projev je správný a přesný. Žák je schopen samostatně studovat a získávat nové informace.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává zadávané činnosti. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost, ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat a získávat nové informace.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v získávání požadovaných poznatků podstatné mezery, při vykonávání požadovaných činností se projevují nedostatky, nepřesnosti a chyby, které dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností se dopouští chyb, hodnocení jevů provádí podle pokynů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v logice chybuje.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Je málo pohotový, nesamostatný, při řešení úkolů se vyskytují závažné nedostatky. V logice, myšlení se vyskytují velké chyby. Tyto nedostatky a chyby dokáže s pomocí učitele odstranit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si neosvojil požadované poznatky, má v nich závažné a značné mezery. Neprojevuje samostatnost myšlení, chybí logické uvažování, své vědomosti nedovede uplatnit ani s pomocí učitele, chyby též nedokáže odstranit (ani s pomocí učitele).

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení a praktického zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnosti velmi aktivní, pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně se rozvíjí. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky tvořivě aplikuje.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev má menší nedostatky. Tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Ve svém projevu se dopouští chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nejeví aktivní zájem o práci.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projevu jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

Pozn.: V hodinách tělesné výchovy se při úlevách a klasifikaci na základě doporučení lékaře přihlíží ke zdravotnímu stavu žáka.

Kritéria a stupně hodnocení chování

Výchovná opatření

Ředitelka školy může na základě rozhodnutí po projednání v pedagogické radě udělit **pochvalu** nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících udělit **pochvalu** žákovi po projednání s ředitelem školy za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

napomenutí třídního učitele

důtku třídního učitele

důtku ředitele školy

Napomenutí třídního učitele

Žák se dopustí méně závažného porušení školního řádu (např.: zapominání domácích úkolů, učebnic a pomůcek na vyučování, pozdní příchody na vyučování, nevhodné chování o přestávkách aj.).

Důtka třídního učitele

Žák se dopouští méně závažných porušení školního řádu (např.: časté zapominání domácích úkolů, učebnic a pomůcek na vyučování, opakované pozdní příchody na vyučování, nevhodné chování o přestávkách aj.).

Důtka ředitele školy

Chování žáka je v podstatě v souladu s pravidly chování a ustanoveními školního řádu. Žák se však dopouští opakovaně méně závažných porušení školního řádu (např.: poškozování školního majetku, lhaní, drobné krádeže, vulgární vyjadřování a hrubé chování vůči spolužákům, drzé chování vůči dospělým, neuposlechnutí příkazu učitele, vulgární vyjadřování vůči dospělým, fyzické napadení spolužáka, šikanování aj.).

Třídní učitel oznámí řediteli uložení důtky třídního učitele. Uložení důtky ředitele školy schvaluje pedagogická rada. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně prokazatelně oznámí udělení výchovného opatření žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení výchovného opatření se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitelky školy se zaznamenává na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Klasifikace chování žáků na vysvědčení

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se klasifikuje stupni:

- a) 1 - velmi dobré
- b) 2 - uspokojivé
- c) 3 – neuspokojivé

Klasifikaci chování žáka navrhuje po projednání s ostatními vyučujícími třídní učitel a rozhoduje o ní ředitelka školy po projednání v pedagogické radě.

Kritéria a stupně pro hodnocení:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a školní řád. Má kladný vztah ke spolužákům i pedagogickým pracovníkům školy. Přispívá k utváření a upevňování pracovních podmínek pro vyučování. Méně závažných porušení školního řádu se dopouští jen ojediněle.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka není zcela v souladu s pravidly chování a ustanoveními školního řádu. Dopouští se opakovaně méně závažných porušení školního řádu nebo se dopustí závažného přestupku (např.: krádež, záškoláctví, donášení omamných látek do školy nebo jejich požívání, byl-li již žák hodnocen DRŠ a nenastalo zlepšení, přestupky pokračují aj.). Nepřispívá k utváření a upevňování pracovních podmínek pro vyučování (např.: vulgární vyjadřování vůči dospělým, fyzické napadení spolužáka, šikanování aj.). Při hodnocení je zvažována závažnost porušení školního řádu a rovněž se zvažuje vývoj žáka.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a školního řádu. Dopouští se závažných porušení školního řádu i přes výchovná opatření k posílení kázně. Ohrožuje výchovu ostatních žáků, narušuje pracovní podmínky pro vyučování (např.: šikana, projevy sadismu, rasismu, záškoláctví nad 25 neomluvených hodin aj.).

Stupně hodnocení a klasifikace na vysvědčení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se klasifikují na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný
- b) 2 - chvalitebný
- c) 3 - dobrý
- d) 4 - dostatečný
- e) 5 – nedostatečný

Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Výsledky vzdělávání žáka jsou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Při hodnocení žáka na prvním stupni se použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených školním vzdělávacím programem.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení označuje stupni:

- a) prospěl/a s vyznamenáním
- b) prospěl/a
- c) neprospěl/a
- d) nehodnocen/a

Žák je hodnocen stupněm **prospěl s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů

stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 nebo odpovídajícím slovním hodnocením a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré.

Žák je hodnocen stupněm *prospěl*, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocení.

Žák je hodnocen stupněm *neprospěl*, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocení.

Žák je hodnocen stupněm *nehodnocen*, nelze-li žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Zásady pro používání slovního hodnocení včetně stanovených kritérií, slovní hodnocení na vysvědčení

O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitelka školy na základě žádosti zákonného zástupce žáka. V případě přestupu žáka na jinou školu se převede slovní hodnocení na klasifikační stupně. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání. Obdobně se bude postupovat i při stanovení celkového prospěchu na vysvědčení.

Při použití slovního hodnocení se výsledky žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka, obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení práce žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Hodnocení žáka:

klasifikační stupeň 1

ovládání předepsaného učiva - bezpečně ovládá

úroveň myšlení - žák je pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti

vyjadřování myšlenek - výstižně a poměrně přesné

aplikace vědomostí - spolehlivě a uvědoměle užívá vědomosti a dovednosti, pracuje samostatně

píle a zájem o učení - učí se svědomitě a se zájmem

klasifikační stupeň 2

ovládání předepsaného učiva - ovládá

úroveň myšlení - uvažuje celkem samostatně

vyjadřování myšlenek - celkem výstižně

aplikace vědomostí - dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení, malé, nepříliš časté chyby

píle a zájem o učení - učí se svědomitě

klasifikační stupeň 3

ovládání předepsaného učiva - v podstatě ovládá

úroveň myšlení - menší samostatnost v myšlení

vyjadřování myšlenek - myšlenky vyjadřuje s malými obtížemi

aplikace vědomostí - za pomoci učitele nachází a odstraňuje své chyby

píle a zájem o učení - v učení a práci nepotřebuje velké podněty

klasifikační stupeň 4

ovládání předepsaného učiva - ovládá částečně, má značné mezery ve vědomostech a dovednostech

úroveň myšlení - myšlení nesamostatné

vyjadřování myšlenek - myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi

aplikace vědomostí - dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává

píle a zájem o učení - malý zájem o učení, potřebuje stále pobídky a pomoc

klasifikační stupeň 5

ovládání předepsaného učiva - neovládá

úroveň myšlení - na návodné otázky odpovídá nesprávně

vyjadřování myšlenek - nedokáže vyjádřit své myšlenky, nereaguje na otázky

aplikace vědomostí - praktické úkoly nedokáže splnit ani za pomoci učitele

píle a zájem - veškerá pomoc a pobízení jsou neúčinné

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných žáků

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, jehož vzdělávání z důvodů jeho speciálních vzdělávacích potřeb vyžaduje uplatnění podpůrných opatření.

Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Hodnocení a klasifikace žáků vyžaduje, aby byla provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat, jak dále prohlubovat úspěšnost apod.

Jestliže v některých případech nebude žák klasifikován, neznamená to, že by mělo být současně omezeno jeho hodnocení. Zejména u těch žáků, kteří nejsou klasifikováni, je na místě hodnotit co nejčastěji a mít na zřeteli motivační a diagnostickou funkci hodnocení i jeho funkci regulativní.

Jakmile žák překoná nejvýraznější obtíže, je vhodné postupně přecházet k běžné klasifikaci. Za určitých okolností může být pro dítě výhodnější klasifikace známkou s tím, že se specifická porucha dítěte vezme v úvahu a odrazí se v mírnější známce.

Při uplatňování možností hodnocení a klasifikace je třeba postupovat velmi individuálně, vycházet ze znalostí příznaku postižení, využít všech dostupných informací, zejména informací z odborných vyšetření.

Důležitou součástí hodnocení je zvýraznění motivační složky, tj. hodnocení těch jevů, které žák zvládl, čímž je podpořena jeho možnost být úspěšný (jedna z podstatných podmínek pro zdravý rozvoj osobnosti).

Pro zjišťování úrovně žakovských vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům. Jde např. o hlasité čtení před celou třídou nebo přemíru psaní (přepisování) u dysgrafiků. Jindy můžeme posuzovat výkon, který dítě podalo v daném časovém limitu, a to, co nestačilo, nehodnotíme - např. v diktátu nebo v pětiminutovce u dyspraktického dysgrafika (kombinace poruchy psaní s poruchou vývoje motoriky). U žáků s vývojovou poruchou je žádoucí klást důraz na ten druh projevu (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podávat lepší výkony. Za obecně platnou je třeba pokládat zásadu, že při klasifikaci nevycházíme z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

Pozn.: vyučující sdělí ostatním žákům vhodným způsobem podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.

Hodnocení žáků mimořádně nadaných

Hodnocení žáků mimořádně nadaných se řídí v souladu se závěry zprávy školského poradenského zařízení a v souladu s navrženým individuálním vzdělávacím plánem. Mimořádně nadaným žákem se rozumí jedinec, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých rozumových oblastech, pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech. Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí na žádost školy či zákonných zástupců žáka školské poradenské zařízení.

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- a) soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- b) soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- c) různými druhy zkoušek (např.: písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové aj.) a didaktickými testy
- d) kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami
- e) analýzou výsledků činnosti žáka
- f) konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických porad a zdravotnických služeb, zejména u žáka s trvalejšími psychickými a zdravotními potížemi a poruchami
- g) rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka

Učitel si počíná tak, aby klasifikoval žáka ze všech aspektů vzdělávacích činností v daném předmětu. Kvalita i kvantita klasifikace (hodnocení) vytváří předpoklad objektivního posouzení vzdělávání žáka.

Při průběžném hodnocení vzdělávání zjišťuje vyučující zejména dosahování očekávaných výstupů a stanovených požadavků se zřetelem na utváření klíčových kompetencí. Nelze-li žáka hodnotit z důvodu jeho vysoké absence, určí ředitelka školy náhradní termín pro jeho klasifikaci.

K obecným kritériím hodnocení patří:

1. zvládnutí dílčích výstupů nebo stanovených požadavků v konkrétním předmětu v rámci individuálních možností žáka
2. zvládnutí stanovených výstupů v konkrétním předmětu v rámci individuálních možností žáka
3. porozumění vztahům, souvislostem, východiskům, důvodům apod. a schopnost aplikovat je v širších souvislostech
4. úroveň komunikačních dovedností
5. schopnost vyhledat a dále aktivně využít informace
6. schopnost řešit problémové situace
7. schopnost řešit problematiku tvůrčím způsobem

8. postoje a chování žáka

Pro průběžné hodnocení může být použit kterýkoliv z následujících způsobů:

a) hodnocení známkou – klasifikace

b) slovní hodnocení

Průběžné hodnocení vzdělávání se vždy provádí více formami ověřování znalostí, vědomostí, schopností a dovedností a nesmí být zaměřeno na srovnávání výsledků žáka se spolužáky, ale na jeho individuální pokrok.

Získávání podkladů pro klasifikaci je ovlivněno charakterem předmětu a týdenní hodinovou dotací:

1. Předměty s dotací **1 hodina týdně** – žák musí být zkoušen ústně, písemně nebo prakticky alespoň dvakrát za klasifikační období.
2. Předměty s dotací **2 hodiny týdně** – žák musí být zkoušen ústně, písemně nebo prakticky alespoň třikrát za klasifikační období.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáka

Učitel vede žáka takovým způsobem, aby rozvíjel jeho schopnost sebehodnocení vlastních úspěchů a neúspěchů ve vzdělávacím procesu a takovým způsobem, aby žák akceptoval skutečnost, že „chyba“ je důležitým prostředkem k učení a přirozenou součástí osvojování vědomostí, dovedností a návyků potřebných pro život. Schopnost kritického posouzení vlastních studijních výsledků a volba strategií (pochopení příčin úspěchu či neúspěchu, tvořivé hledání cest při řešení daného problému, zodpovědný přístup k sobě samému) při zdolávání vzdělávacích problémů posiluje žákovu emoční inteligenci a vybavuje žáka základním souborem kompetencí k řešení problémů, který si žák odnese do svého budoucího života. Sebehodnocení má vést k posílení sebeúcty a sebevědomí žáka.

Pedagogičtí pracovníci vedou žáky k tomu, aby se při sebehodnocení učili používat odpovídajících kritérií pro hodnocení, všímali si toho, co je významné a podstatné.

Sebehodnocení žáků ve smyslu sebereflexe se děje různými aktivitami žáků, ve kterých mohou zejména:

- a) skupiny žáků hodnotit celoskupinové činnosti,
- b) členové skupiny hodnotit jeden druhého,
- c) jednotlivci hodnotit sami sebe.

Při sebehodnocení se žák snaží kriticky zhodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich. Ujasňuje si:

- a) co se mu daří, v čem je úspěšný,
- b) co mu doposud nejde a proč,
- c) jakým způsobem bude pokračovat v odstraňování nedostatků,
- d) cíl, kterého chce dosáhnout a strategie, jež se pokusí aplikovat.

Způsob poskytování informací zákonným zástupcům žáka o prospěchu a chování žáka

Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:

1. průběžně prostřednictvím elektronické žákovské knížky
2. před koncem každého čtvrtletí (klasifikačního období)
3. v rámci individuálních konzultací, případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka
4. v případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje vyučující ve spolupráci s třídním učitelem zákonného zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem

Vzdělávání cizinců a hodnocení výsledků jejich vzdělávání

Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v ČR povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

Pravidla pro vzdělávání a hodnocení žáků plnících povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky nebo v zahraniční škole na území České republiky

Žák, který plní povinnou školní docházku podle § 38 školského zákona a je zároveň žákem spádové školy, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky. Zkouška se koná:

- a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále jen RVP ZV),
- b) ve 4. a 5. ročníku z vlastivědného učiva vztahujícího se k ČR,
- c) na 2. stupni z dějepisného a zeměpisného učiva vztahujícího se k ČR.

Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka ředitelce hodnocení žáka ze školy mimo území ČR, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitelka školy oprávněna požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitelka školy žákovi vysvědčení. Žák není hodnocen z chování.

Pokud žák zkoušku nekoná, doloží zákonný zástupce žáka ředitelce kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením dokladu o této skutečnosti vydané školou mimo území ČR za období nejvýše dvou školních roků, včetně jeho překladu do českého jazyka, v termínu stanoveném ředitelkou školy. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitelka školy oprávněna požadovat předložení úředně ověřeného překladu. V tomto případě kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.

Pokud škola mimo území ČR nevydává doklad o plnění povinné školní docházky žáka, lze ho doložit čestným prohlášením zákonného zástupce žáka potvrzujícím plnění povinné školní

docházky žáka. Toto čestné prohlášení musí obsahovat alespoň název a adresu školy v zahraničí a školní rok, za který se čestné prohlášení vydává.

Komisionální a opravné zkoušky

Komisionální přezkoušení při pochybnostech o správnosti hodnocení

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení, může do třech pracovních dnů ode dne, kdy se o něm prokazatelně dozvěděl, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení.

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitelka školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

1. předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy
2. zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
3. přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíše všichni členové komise.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku. Třídní učitel zapíše do katalogového listu žáka poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

Opravné zkoušky

Opravná zkouška žáka je zkouškou komisionální. Opravnou zkoušku konají žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy, a žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů. Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitelka školy na závěrečné pedagogické radě.

Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.

Pro složení komise a její činnost platí podle § 23 odst. 2 stejné podmínky jako při zkoušce komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání bez řádné omluvy nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka školy stanovit žákovi náhradní termín opravné zkoušky nejpozději však do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky

v daném pololetí. Třídní učitel zaznamená informace o opravné zkoušce do katalogového listu žáka.

Uvolnění z výuky, nehodnocení

Na základě žádosti zákonného zástupce žáka může ředitelka školy ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů uvolnit žáka zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu (podle § 50 odst. 2 školského zákona).

Důvody pro uvolnění nebo nehodnocení žáka se uvedou v katalogovém listu žáka (školní matrice). Ředitelka školy určí způsob zaměstnání žáka v době vyučování předmětu, ze kterého byl uvolněn. Je-li předmět zařazen na první nebo poslední vyučovací hodinu, může ředitelka školy na základě žádosti zákonného zástupce žáka uvolnit žáka na dobu vyučování tohoto předmětu zcela.

Nelze – li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy náhradní termín hodnocení, nejpozději však do dvou měsíců po ukončení prvního pololetí. Nelze-li žáka za první pololetí školního roku hodnotit ani v náhradním termínu, žák je za toto období nehodnocen.

Nelze – li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy náhradní termín hodnocení, nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.